

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
ПОСІБНИК

для самостійної роботи
та практичних занять
з навчальної дисципліни

**“ ПРОБЛЕМИ ПРОТИДІЇ ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ОРГАНІЗОВАНИЙ
ЗЛОЧИННОСТІ ”**

Галузь знань -08 «Право»
Спеціальність - 081 «Право»
Рівень освіти – «Магістр»

Харків
2021

Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни «Проблеми протидії економічній та організованій злочинності» [галузі знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», рівень освіти– «Магістр»]/ уклад.: О. Г. Колб., Б. М. Головкін. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого”, 2021. 132 с.

У к л а д а ч і: О. Г. Колб
Б. М. Головкін

Рекомендовано до видання редакційно-видавничою радою університету
(протокол № ____ від _____ р.)

1. ВСТУП

“Проблеми протидії економічній та організованій злочинності” є вибірковою дисципліною циклу професійно-практичної підготовки. Мета навчальної дисципліни – формування системи знань про економічну й організовану злочинність, їх форми і сфери прояву, види організованих угруповань, особливості їх злочинної діяльності у пріоритетних галузях економіки, міжнародні інституції та механізми запобігання і протидії економічній і організованій злочинності, активізація аналітичної та науково-дослідницької діяльності студентів, а також формування практичних навичок діяльності правника.

Завданнями навчальної дисципліни відповідно до її знаннєвої компоненти і дидактичної структури є: – розуміння змісту, форм проявів економічної та організованої злочинності; вивчення міжнародних нормативно-правових актів та національного законодавства у сфері боротьби з економічною та організованою злочинністю; формування навичок аналізу сучасного стану і тенденцій поширення економічної та організованої злочинності в Україні і світі; набуття знань про правовий статус суб’єктів запобігання та протидії економічній та організованій злочинності; визначення теоретичних і прикладних проблем у сфері боротьби з економічною та організованою злочинністю.

У результаті вивчення навчальної дисципліни “Проблеми протидії економічній та організованій злочинності” студенти *повинні*:

мати уявлення:

- про новітні досягнення кримінологічної науки з питань економічної та організованої злочинності;
- закономірності виникнення і поширення даних видів злочинності;

знати:

- зміст і форми прояву явища економічної та організованої

злочинності;

- сукупність кримінологічно значущих ознак структури особи злочинця, яка вчиняє кримінальні правопорушення у сфері економіки, та у складі організованих злочинних формувань;

- основні теорії пояснення причин економічної та організованої злочинності;

- засадничі положення державної політики протидії економічній та організованій злочинності;

вміти:

- досліджувати рівень, структуру, динаміку даних видів злочинності;

- характеризувати суспільні явища і процеси, що породжують та зумовлюють економічну та організовану злочинність;

- аналізувати законодавство, що визначає систему заходів запобігання зазначеним видам злочинності, їх формам і проявам;

- надавати кримінологічну характеристику кримінальним правопорушенням, які вчиняються у сфері економіки, а також у складі організованих злочинних формувань, та пропонувати заходи запобігання ним;

володіти навичками:

- аналізу та оцінювання стану економічної та організованої злочинності в державі, а також на територіальному рівні;

- складання проєктів програм запобігання економічній та організованій злочинності.

Опанування навчальною дисципліною «Проблеми протидії економічній та організованій злочинності» сприятиме суттєвому підвищенню загального рівня підготовки правників, розвитку аналітичних здібностей, удосконаленню компетентності, що забезпечить у подальшому їх належний професійний рівень.

2. ЗАГАЛЬНИЙ РОЗРАХУНОК ГОДИН ЛЕКЦІЙ, ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№п/ п	Тема	Всього годин	У тому числі		
			лекції	практичні заняття	самостійна робота
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. Теоретичні і прикладні проблеми запобігання та протидії економічній злочинності					
1.	Поняття та ознаки економічної злочинності	12	2	2	8
2.	Види економічної злочинності та заходи щодо їх запобігання і протидії.	12	2	2	8
3.	Аналіз та оцінювання ризиків вчинення кримінальних правопорушень суб'єктами господарювання у сфері економіки.	12	2	2	8
4.	Причини та умови вчинення кримінальних правопорушень у сфері економіки, а також заходи щодо їх нейтралізації.	12	2	2	8
5.	Суб'єкти запобігання та протидії економічній злочинності.	12	2	2	8
Разом:		60	10	10	40
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ. Теоретичні і прикладні проблеми запобігання та протидії організованій злочинності.					
6.	Поняття, ознаки та види організованої злочинності, форми і сфери її прояву.	12	2	2	8
7.	Сучасний стан, тенденції, причини і умови поширення організованої злочинності в Україні і світі.	12	2	2	8
8.	Державна політика у сфері запобігання та протидії організованій злочинності	12	2	2	8
9.	Суб'єкти запобігання та протидії організованій злочинності.	12	2	2	8
10.	Міжнародні інституції та механізми запобігання і протидії організованій злочинності.	12	2	2	8
Разом:		60	10	10	40
Разом за І, ІІ змістовні модулі		120	20	20	80

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ПРОБЛЕМИ ПРОТИДІЇ ЕКОНОМІЧНІЙ ТА ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ”

I. ТЕОРЕТИЧНІ І ПРИКЛАДНІ ПРОБЛЕМИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ЕКОНОМІЧНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ

Поняття та ознаки економічної злочинності

Поняття, ознаки економічної злочинності та її правова природа. Форми прояву економічної злочинності. Сучасний стан і тенденції поширення економічної злочинності в Україні і світі..

Види економічної злочинності та заходи щодо їх запобігання і протидії.

Види економічної злочинності. Типові кримінальні схеми і технології протиправної діяльності суб'єктів господарювання. Заходи запобігання і протидії економічній злочинності.

Аналіз та оцінювання ризиків вчинення кримінальних правопорушень суб'єктами господарювання у сфері економіки Злочинність та її характеристики

Ідентифікація, аналіз та оцінювання ризиків вчинення кримінальних правопорушень у сфері економіки. Загальні положення застосування ризик-орієнтованого підходу щодо оцінки змісту злочинності. Вплив економічної злочинності на національну безпеку та інші об'єкти правового захисту, а також на тінізацію світової економіки.

Причини та умови вчинення кримінальних правопорушень у сфері економіки, а також заходи щодо їх нейтралізації.

Поняття та види причин і умов, які сприяють, вчиненню кримінальних правопорушень у сфері економіки. Проблеми запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом. Проблеми, що виникають у процесі формування та реалізації державної політики у сфері економічної безпеки, а також відповідних стратегій у цьому напрямі.

Суб'єкти запобігання та протидії економічній злочинності.

Поняття суб'єктів запобігання і протидії економічній злочинності та їх види. Правовий статус та нормативно-правове забезпечення діяльності суб'єктів запобігання і протидії економічній злочинності. Зміст діяльності, пов'язаної із запобіганням і протидією протиправним посяганням на економіку з боку суб'єктів господарювання, з урахуванням міжнародних інституцій та стандартів.

II. ТЕОРЕТИЧНІ І ПРИКЛАДНІ ПРОБЛЕМИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ.

Поняття, ознаки та види організованої злочинності, форми і сфери її прояву

Поняття та ознаки організованої злочинності. Форми і сфери прояву організованої злочинності. Види організованих злочинних угруповань та основні напрями їх злочинної діяльності.

Сучасний стан, тенденції, причини і умови поширення організованої злочинності в Україні і світі.

Сучасний стан і тенденції вчинення кримінальних правопорушень організованими злочинними угрупованнями. Причини і умови поширення організованої злочинності в Україні і світі. Особливості злочинної діяльності організованих злочинних угруповань у різних сферах суспільних відносин.

Державна політика у сфері запобігання та протидії організованим злочинності.

Поняття державної політики у сфері запобігання і протидії організованим злочинності та проблеми її формування і реалізації на практиці. Зміст стратегій та превентивних механізмів запобігання і протидії організованим злочинності. Сучасні теорії, що стосуються запобігання та протидії організованим злочинності.

Суб'єкти запобігання та протидії організованим злочинності.

Поняття та види суб'єктів запобігання та протидії організованій злочинності. Нормативно-правове забезпечення діяльності суб'єктів запобігання та протидії організованій злочинності. Загальні положення, що стосуються застосування ризик-орієнтованого підходу щодо оцінки змісту організованої злочинності.

Міжнародні інституції та механізми запобігання і протидії організованій злочинності.

Загальна характеристика міжнародних стандартів запобігання та протидії організованій злочинності. Роль та місце [Конвенцій ООН](#), [Ради Європи](#), [ЄС](#) і стандартів FATF у правовому механізмі запобігання і протидії організованій злочинності в Україні та світі. Система органів та організацій, що здійснюють запобігання та протидію організованій злочинності та їх взаємодія і координація діяльності поміж собою.

4. ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ.

Питання для обговорення

1. Поняття економічної злочинності.
2. Ознаки економічної злочинності та їх характеристика.
3. Форми прояву економічної злочинності.
4. Сучасний стан і тенденції поширення економічної злочинності в Україні і світі.

Завдання

1. У чому полягає сутність і зміст поняття економічної злочинності?
2. Назвіть та охарактеризуйте ознаки економічної злочинності.
3. Які форми прояви економічної злочинності? Дайте їх коротку характеристику.
4. Охарактеризуйте сучасний стан і тенденції поширення економічної злочинності в Україні.

5. Назвіть сучасні тенденції економічної злочинності у світі.

6. У чому полягає теоретичне та прикладне значення поняття економічної злочинності?

7. У чому проявляється правова природа економічної злочинності?

Література до теми 1:

1. Кримінологія : підручник / [Б.М. Головкін, В.В. Голіна, О.В. Лисодеда ін.]; за заг. ред. Б.М. Головкіна. Харків : Право, 2020. 384 с.

2. Тимошенко В.І., Шакур В.І. Теоретичні основи кримінології: моногр. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 240 с.

3. Кримінологія: підручник / О. М. Джужа, В. В. Василевич, В. В. Черней, С. С. Чернявський та ін.; за заг. ред. В. В. Чернея, О. М. Джужі. Київ : ФОП Маслаков, 2020. 612 с.

4. Проблеми розслідування економічних злочинів: навчальний посібник / В.М. Попович, М.В. Попович. К.: Юрінком Інтер, 2016. 351 с.

5. Сметаніна Н. В. Наукові підходи до теорії злочинності у сучасній українській кримінології : монографія. Харків: Право, 2016. 192 с.

6. Горбач Л. М., Плотников О. В. Глобалізація: світова економіка та українські реалії: монографія. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 224 с.

Тема 2. ВИДИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ ТА ЗАХОДИ ЩОДО ЇХ ЗАПОБІГАННЯ І ПРОТИДІЇ.

Питання для обговорення

1. Види економічної злочинності.
2. Типові кримінальні схеми і технології протиправної діяльності суб'єктів господарювання.
3. Заходи запобігання і протидії економічній злочинності.

Завдання

8. Назвіть та охарактеризуйте види економічної злочинності.
9. Дайте характеристику типових кримінальних схем і технологій протиправної діяльності суб'єктів господарювання.
10. Назвіть основні суб'єкти господарювання.

11. Які заходи загальносоціального запобігання вживаються для протидії економічній злочинності в Україні?

12. Назвіть заходи спеціально-кримінологічного запобігання, що вживається для протидії економічній злочинності в Україні.

13. У чому полягає особливість реалізації заходів запобігання економічній злочинності на індивідуальному рівні?.

14. У чому проявляється зміст віктимологічної профілактики у системі заходів запобігання та протидії економічній злочинності?

Література до теми 2:

1. Кримінологія : підручник / [Б.М. Головкін, В.В. Голіна, О.В. Лисодеда ін.]; за заг. ред. Б.М. Головкіна. Харків : Право, 2020. 384 с.

2. Макаренко Н.К. Професійна злочинність в Україні: кримінологічний аналіз і запобігання: монографія. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2020. 467 с.

3. Олійник Д. О. Запобігання корупційним злочинам, що вчиняються при здійсненні митних процедур: монографія. Харків : Право, 2018. 200 с.

4. World Economic Outlook, Oktober 2020:a/ Long and Diffcult Ascent. – Washington D. C. IMF. 2020/ - 182 pp.

5. Василевич В. В. Кримінологічна політика України: монографія . Київ: Нац.акад.внутр.справ, 2020. 435 с.

Тема 3. АНАЛІЗ ТА ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ ВЧИНЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ СУБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ У СФЕРІ ЕКОНОМІКИ.

Питання для обговорення

1. Ідентифікація, аналіз та оцінювання ризиків вчинення кримінальних правопорушень у сфері економіки.

2. Загальні положення застосування ризик-орієнтованого підходу щодо оцінки змісту злочинності.

3. Вплив економічної злочинності на національну безпеку та інші об'єкти правового захисту, а також на тінізацію світової економіки.

Завдання

15. Розкрийте сутність ідентифікації вчинення кримінальних правопорушень у сфері економіки.

16. В чому полягає зміст аналізу ризиків вчинення кримінальних правопорушень у сфері економіки?

17. Розкрийте сутність змісту оцінювання ризиків вчинення кримінальних правопорушень у сфері економіки.

18. Охарактеризуйте загальні положення застосування ризик-орієнтованого підходу щодо оцінки змісту злочинності.

19. У чому полягає вплив економічної злочинності на національну безпеку?

20. Як впливає економічна злочинність на інші об'єкти правового захисту?

21. У чому виражається вплив економічної злочинності на тінізацію світової економіки?

22. У чому полягає теоретичне та практичне значення аналізу та оцінювання ризиків вчинення кримінальних правопорушень суб'єктами господарювання у сфері економіки.

Література до теми 3:

1. Кримінологія : підручник / [Б.М. Головкін, В.В. Голіна, О.В. Лисодеда ін.]; за заг. ред. Б.М. Головкіна. Харків : Право, 2020. 384 с.
2. Дрьомін В.М. Злочинність як соціальна практика: інституціональна теорія криміналізації суспільства: моног. Одеса : Юрид. літ., 2009. 616 с.
3. Лукашевич С.Ю. Моделювання трендів злочинності // Вісник Чернівецького ф-ту Нац. ун-ту «Одеська юрид. акад.». 2018. № 3. С. 103–111.
4. Вербенський М.Г., Кулик О.Г., Наумова І.В. Кримінальна ситуація в Україні: основні тенденції: 2020 рік моног. Вінниця: ТВОРИ, 2021. 144 с.
5. Оболенцев В.Ф. Системний аналіз та моделювання системи запобігання злочинності в Україні: моног. Харків: Юрайт, 2021. 192 с.
6. Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань : Наказ Ген. Прокурора України від 06.04.2016 № 139 (у ред. від 31.01.2019).
7. Проблеми розслідування економічних злочинів: навчальний посібник / В.М. Попович, М.В. Попович. К.: Юрінком Інтер, 2016. 351 с.

Тема 4. ПРИЧИНИ ТА УМОВИ ВЧИНЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ ЕКОНОМІКИ, А ТАКОЖ ЗАХОДИ ЩОДО ЇХ НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ.

Питання для обговорення

1. Поняття та види причин і умов, які сприяють, вчиненню кримінальних правопорушень у сфері економіки.
2. Проблеми запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом.
3. Проблеми, що виникають у процесі формування та реалізації державної політики у сфері економічної безпеки, а також відповідних стратегій у цьому напрямі.

Завдання

23. Охарактеризуйте зміст поняття та види причин, які породжують вчинення кримінальних правопорушень у сфері економіки
24. Назвіть умови, які сприяють вчиненню кримінальних правопорушень у сфері економіки.
25. У чому полягає сутність проблем запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом?
26. Які проблеми виникають у процесі формування державної політики у сфері економічної безпеки?
27. Назвіть проблеми, які виникають у ході реалізації державної політики у сфері економічної безпеки.
28. Які проблеми мають місце в процесі розробки та реалізації відповідних стратегій щодо запобігання та протидії економічній злочинності в Україні?
29. У чому полягає теоретичне та практичне значення встановлення причин та умов вчинення кримінальних правопорушень у сфері економіки, а також заходів щодо їх нейтралізації?

Література до теми 4:

1. Національна стратегія у сфері прав людини: затверджена Указом Президента України від 24 березня 2021 року №119/2021. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/119/2021#Text>
2. Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)". Проект Закону України від 02.06.2021 №5599. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=72105

3. Конвенція про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом від 8 листопада 1990 року. Ратифіковано із заявами і застереженнями Законом України від 17.12.1997 № 738/97-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_029#Text

4. Кримінологія : підручник / Б. М. Головкін, В. В. Голіна, О. Г. Колб та ін. ; за заг. ред. Б. М. Головкіна. Харків : «Право», 2020. 382 с.

5. Проблеми розслідування економічних злочинів: навчальний посібник / В.М. Попович, М.В. Попович. К.: Юрінком Інтер, 2016. 351 с.

6. Горбач Л. М., Плотніков О. В. Глобалізація: світова економіка та українські реалії: монографія. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 224 с.

7. Скакун Т. О. Економічні злочини: сутнісні ознаки та криміналістичний аналіз їх вчинення. *Ефективна економіка. Електронне наукове фахове видання.* 2018. chrome-extension://efaidnbnmnnibpcajpcgiclfefindmkaj/viewer.html?pdfurl=http%3A%2F%2Fwww.economy.nayka.com.ua%2Fpdf%2F3_2018%2F155.pdf&cflen=139190&chunk=true.

8. Співак О. Бюро економічної безпеки України: що передбачає прийнятий закон та які можливі наслідки для бізнесу. *Рада бізнес-омбудсмена.* <https://boi.org.ua/publications/press/1367-byuro-ekonomichnoyi-bezpeki-ukrayini-csho-peredbachaye-prijnyatij-zakon-ta-yaki-mozhlivi-naslidki-dlya-biznesu/>

Тема 5. СУБ'ЄКТИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ЕКОНОМІЧНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ.

Питання для обговорення

1. Поняття суб'єктів запобігання і протидії економічній злочинності та їх види.

2. Правовий статус та нормативно-правове забезпечення діяльності суб'єктів запобігання і протидії економічній злочинності.

3. Зміст діяльності, пов'язаної із запобіганням і протидією протиправним посяганням на економіку з боку суб'єктів господарювання, з урахуванням міжнародних інституцій та стандартів.

Завдання

30. У чому полягає сутність поняття «суб'єкти запобігання та протидії економічній злочинності»?

31. Назвіть та охарактеризуйте види суб'єктів запобігання та протидії економічній злочинності.

32. У чому полягає правовий статус види суб'єктів запобігання та протидії економічній злочинності?

33. Охарактеризуйте зміст нормативно-правового забезпечення діяльності суб'єктів запобігання і протидії економічній злочинності.

34. У чому проявляється зміст принципу верховенства права у діяльності суб'єктів запобігання і протидії економічній злочинності?

35. У чому проявляється зміст діяльності, пов'язаної із запобіганням і протидією протиправним посяганням на економіку з боку суб'єктів господарювання?

36. Як впливають на запобіжну діяльність у сфері економіки міжнародні інституції?

37. Які міжнародні стандарти, що регулюють запобіжну діяльність у сфері економіки, Ви знаєте?

Література до теми 5:

1. Кримінологія : підручник / [Б. М. Головкін, В. В. Голіна, О. В. Лисодед та ін.]; за заг. ред. Б. М. Головкіна. Харків: Право, 2020. 384 с.

2. Конвенція про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом від 8 листопада 1990 року. Ратифіковано із заявами і застереженнями Законом України від 17.12.1997 № 738/97-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_029#Text

3. Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)". Проект Закону України від 02.06.2021 №5599. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=72105

4. Sidorov, V., & Zdorovko, S. Глобалізація економіки та транснаціональна організована злочинність. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм.* 2017. № 6. С. 58-70.

5. Прикладний кримінальний аналіз на базі інформаційно-аналітичної системи « RICAS»: методичні рекомендації щодо аналітичної діяльності та кримінального аналізу на базі інформаційно-аналітичної системи « RICAS». Харків : Юрайт, 2018. 92 с.

6. Шостко О. Ю. Сучасні світові тенденції злочинності. *Проблеми законності.* 2020. Вип. 148. С. 169-183.

Тема 6. ПОНЯТТЯ, ОЗНАКИ ТА ВИДИ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ, ФОРМИ І СФЕРИ ЇЇ ПРОЯВУ.

Питання для обговорення

1. Поняття та ознаки організованої злочинності.
2. Форми і сфери прояву організованої злочинності.
3. Види організованих злочинних угруповань та основні напрями їх злочинної діяльності.

Завдання

38. У чому полягає сутність поняття «організована злочинність»?
39. Назвіть та охарактеризуйте ознаки організованої злочинності.
40. Назвіть та охарактеризуйте форми прояву організованої злочинності.
41. На які сфери суспільних відносин посягає організована злочинність?
42. Назвіть та охарактеризуйте види організованих злочинних угруповань.
43. Дайте характеристику основних напрямів протиправної діяльності організованих злочинних угруповань.

Література до теми 6:

1. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05. 04. 2001 р. № 2341-III із змін., внес. згідно із Законами України та Рішеннями Конституційного Суду. Електрон. дан. (1 файл). URL : <http://zakon1.rada.gov.ua>.
2. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 № 361-IX. URL :: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20>.
3. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30 червня 1993 року № 3341-XII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3341-12>
4. Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об'єднаннями Постанова Пленуму Верховного

Суду України від 23.12.2005 № 13. URL ::
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-05>

5. Про ратифікацію Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності та протоколів, що її доповнюють : Закон України від 4 лютого 2004 року. URL :
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1433-15>

6. Стратегія боротьби з організованою злочинністю, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2020 р. № 1126-р URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/proshvalennya-strategiyi-borotbi-z-organizovanoyu-zlochinnistyu-1126160920>

7. Організаційно-правові основи участі СБ України в системі протидії організованій злочинності та корупції: монографія / Ю.Г. Гавдьо, І.М. Гриненко, Ю.В. Луценко, М.П. Стрельбицький та ін.; за заг. ред. проф. Г.В. Новицького. Київ: Нац. акад.. СБ України, 2019.170с

8. Жаровська Г. П. Транснаціональна організована злочинність в Україні: феномен, детермінація, протидія: монографія. Чернівці : Чернівець.нац.ун-т, 2018. 568 с.

9. Бусол О. Ю. Організована злочинність в Україні: стан і проблеми реалізації державної політики у сфері протидії цьому явищу. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2019. № 2 (18). С. 60-71.

10. Баганець О. Стан організованої злочинності та протидія їй на території України у 2020 році. *Юридичний вісник України. Щотижнева загальнонаціональна правова газета*.
<https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/stan-organizovanoyi-zlochynnosti-ta-protydiya-yij-na-terytoriyi-ukrayiny-u-2020-rotsi/>

11. Андросович Л. Г. Організована злочинність у фінансовій сфері як загроза економічній безпеці України. *Прикарпатський юридичний вісник*. Випуск 1(36), 2021. С. 85-89.

12. Кримінологія : підручник / Б. М. Головкін, В. В. Голіна, О. Г. Колб та ін. ; за заг. ред. Б. М. Головкіна. Харків : «Право», 2020. 382 с.

Тема 7. СУЧАСНИЙ СТАН, ТЕНДЕНЦІЇ, ПРИЧИНИ І УМОВИ ПОШИРЕННЯ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ І СВІТІ.

Питання для обговорення

1. Сучасний стан і тенденції вчинення кримінальних правопорушень організованими злочинними угрупованнями.

2. Причини і умови поширення організованої злочинності в Україні і світі.

3. Особливості злочинної діяльності організованих злочинних угруповань у різних сферах суспільних відносин.

Завдання

44. Охарактеризуйте сучасний стан і тенденції вчинення кримінальних правопорушень організованими злочинними угрупуваннями в Україні.

45. Дайте характеристику сучасного стану і тенденцій вчинення кримінальних правопорушень організованими злочинними угрупуваннями в світі.

46. Назвіть причини вчинення злочинів організованими злочинними угрупуваннями в Україні.

47. Які умови сприяють вчинення кримінальних правопорушень організованими злочинними угрупуваннями в Україні?

48. Чи проявляються у протиправній діяльності організованих злочинних формувань причини та умови вчинення злочинів, що склались на міжнародному рівні?

49. Назвіть особливості злочинної діяльності організованих злочинних угрупувань.

50. Охарактеризуйте особливості злочинної діяльності організованих злочинних угрупувань у різних сферах суспільних відносин.

Література до теми 7:

1. Кримінологія : підручник / [Б. М. Головкін, В. В. Голіна, О. В. Лисодеда ін.]; за заг. ред. Б. М. Головкіна. Харків : Право, 2020. 384 с. (Розділ 12).

2. Фіскальна безпека України – загрози, ризики, вразливості: стратегічна візія / Користін О. Є., Катамадзе Г. Ш., Некрасов В. А., Мельник В. І. та ін. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2021. 64 с.

3. Про Бюро економічної безпеки України : Закон України від 21. 01.2021 № 1150-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>

4. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05. 04. 2001 р. № 2341-III із змін., внес. згідно із Законами України та Рішеннями Конституційного Суду. Електрон. дан. (1 файл). URL : <http://zakon1.rada.gov.ua>

5. Рішення № 2009/371/ПВД Ради про створення Європейського поліцейського відомства (Європол). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a78#Text

6. Організаційно-правові основи участі СБ України в системі протидії організованій злочинності та корупції: монографія / Ю.Г. Гавдьо, І.М.

Гриненко, Ю.В. Луценко, М.П. Стрельбицький та ін.; за заг. ред. проф. Г.В. Новицького. Київ: Нац. акад.. СБ України, 2019.170с

7. Жаровська Г. П. Транснаціональна організована злочинність в Україні: феномен, детермінація, протидія: монографія. Чернівці : Чернівець.нац.ун-т, 2018. 568 с

8. Литвиненко В., Пригунов П., Гуцалюк М., Концептуальні засади протидії організованій злочинності і корупції на сучасному етапі розвитку України. *Публічне право*. 2020. № 1 (37). С. 124-135.

9. Головкін Б. М. Тіньова зовнішня торгівлі і корупція на митницях. *Проблеми законності*. 2017. Вип. 139. С. 218-230.

10. Прикладний кримінальний аналіз на базі інформаційно-аналітичної системи «RICAS»: методичні рекомендації щодо аналітичної діяльності та кримінального аналізу на базі інформаційно-аналітичної системи « RICAS». Харків : Юрайт, 2018. 92 с.

Тема 8. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ.

Питання для обговорення

1. Поняття державної політики у сфері запобігання і протидії організованій злочинності та проблеми її формування і реалізації на практиці.

2. Зміст стратегій та превентивних механізмів запобігання і протидії організованій злочинності.

3. Сучасні теорії, що стосуються запобігання та протидії організованій злочинності.

Завдання

51. В чому полягає сутність поняття «державна політика у сфері запобігання і протидії організованій злочинності»?

52. Які проблеми виникають при формуванні державної політики у сфері запобігання і протидії організованій злочинності?

53. Назвіть проблеми, що виникають у ході реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії організованій злочинності.

54. У чому полягає зміст сучасних стратегій запобігання і протидії організованій злочинності?

55. Які превентивні механізми застосовуються при запобіганні і протидії організованій злочинності?

56. Назвіть та охарактеризуйте сучасні теорії, що стосуються запобігання та протидії організованій злочинності.

57. Як сучасні вітчизняні теорії, що стосуються запобігання та протидії організованій злочинності співвідносяться з міжнародними?

Література до теми 8:

1. Стратегія боротьби з організованою злочинністю, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2020 р. № 1126-р URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-shvalennya-strategiyi-borotbi-z-organizovanoyu-zlochinnistyu-1126160920>

2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності та протоколи, що її доповнюють від 15.11.2000 №55/25, ратифікована законом від 04.02.2004 № 1433-IV URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text

3. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30.06.1993 № 3341-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12#Text>

4. Кримінологія : підручник / [Б. М. Головкін, В. В. Голіна, О. В. Лисодеда ін.]; за заг. ред. Б. М. Головкіна. Харків : Право, 2020. 384 с. (Розділ 10).

5. Жаровська Г. П. Транснаціональна організована злочинність в Україні: феномен, детермінація, протидія: монографія. Чернівці: Чернівецьк. ун-т, 2018. 568 с.

6. Права людини та управління ризиками організованої злочинності / І.М. Гріненко, Д.М. Прокоф'єва-Янчиленко, В.В. Сокрут. Київ: Ваїте, 2016. 164 с.

7. Шостко О. Ю. Сучасні світові тенденції злочинності. *Проблеми законності*. 2020. Вип. 148. С. 169-183.

8. European Union Serious and Organised Crime Threat Assessment 2021. URL: <https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/european-union-serious-and-organised-crime-threat-assessment>.

9. Сметаніна Н. В. Наукові підходи до теорії злочинності у сучасній українській кримінології : монографія. Харків: Право, 2016. 192 с.

Тема 9. СУБ'ЄКТИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ

Питання для обговорення

1. Поняття та види суб'єктів запобігання та протидії організованій злочинності..

2. Нормативно-правове забезпечення діяльності суб'єктів запобігання та протидії організованій злочинності..

3. Загальні положення, що стосуються застосування ризик-орієнтованого підходу щодо оцінки змісту організованої злочинності.

Завдання

58. У чому полягає сутність поняття «суб'єкти запобігання та протидії організованій злочинності»?

59. Назвіть та охарактеризуйте види суб'єктів запобігання та протидії організованій злочинності.

60. Назвіть конституційні засади діяльності суб'єктів запобігання та протидії організованій злочинності.

61. Дайте характеристику законодавчих актів, що регулюють діяльність суб'єктів запобігання та протидії організованій злочинності.

62. Яка роль підзаконних нормативно-правових актів у регулюванні питань, що стосуються діяльності суб'єктів запобігання та протидії організованій злочинності?

63. У чому полягає сутність нормативно-правового забезпечення діяльності суб'єктів запобігання та протидії організованій злочинності?

64. Охарактеризуйте загальні положення, що стосуються застосування ризик-орієнтованого підходу щодо оцінки змісту організованої злочинності.

Література до теми 9:

1. Кримінологія : підручник / Б. М. Головкін, В. В. Голіна, О. Г. Колб та ін. ; за заг. ред. Б. М. Головкіна. Харків : «Право», 2020. 382 с.

2. Організаційно-правові основи участі СБ України в системі протидії організованій злочинності та корупції: монографія / Ю.Г. Гавдьо, І.М. Гриненко, Ю.В. Луценко, М.П. Стрельбицький та ін.; за заг. ред. проф. Г.В. Новицького. Київ: Нац. акад.. СБ України, 2019.170с.

3. Жаровська Г. П. Транснаціональна організована злочинність в Україні: феномен, детермінація, протидія: монографія. Чернівці : Чернівець.нац.ун-т, 2018. 568 с.

4. Бусол О. Ю. Організована злочинність в Україні: стан і проблеми реалізації державної політики у сфері протидії цьому явищу. Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. 2019. № 2 (18). С. 60-71.

5. Баганець О. Стан організованої злочинності та протидія їй на території України у 2020 році. Юридичний вісник України. Щотижнева загальнонаціональна правова газета. <https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/stan-organizovanoyi-zlochynnosti-ta-protydiya-yij-na-terytoriyi-ukrayiny-u-2020-rotsi/>

6. Литвиненко В., Пригунов П., Гуцалюк М., Концептуальні засади протидії організованим злочинності і корупції на сучасному етапі розвитку України. *Публічне право*. 2020. № 1 (37). С. 124-135

7. Прикладний кримінальний аналіз на базі інформаційно-аналітичної системи «RICAS»: методичні рекомендації щодо аналітичної діяльності та кримінального аналізу на базі інформаційно-аналітичної системи «RICAS». Харків : Юрайт, 2018. 92 с.

Тема 10. МІЖНАРОДНІ ІНСТИТУЦІ ТА МЕХАНІЗМИ ЗАПОБІГАННЯ І ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ.

Питання для обговорення

1. Загальна характеристика міжнародних стандартів запобігання та протидії організованим злочинності.

2. Роль та місце [Конвенцій ООН](#), [Ради Європи](#), [ЄС](#) і стандартів FATF у правовому механізмі запобігання і протидії організованим злочинності в Україні та світі.

3. Система органів та організацій, що здійснюють запобігання та протидію організованим злочинності та їх взаємодія і координація діяльності поміж собою.

Завдання

65. Дайте загальну характеристику міжнародних стандартів запобігання та протидії організованим злочинності.

66. Визначіть роль та місце Конвенції ООН у правовому механізмі запобігання і протидії організованим злочинності в Україні.

67. Як впливають на правовий механізм запобігання і протидії організованим злочинності в Україні рішення Ради Європи?

68. Як співвідносяться норми ЄС та вітчизняного законодавства з питань запобігання і протидії організованій злочинності в Україні?

69. Назвіть стандарти FATF з питань запобігання і протидії організованій злочинності.

70. Охарактеризуйте систему органів та організацій, що здійснюють запобігання та протидію організованій злочинності у світі.

71. У чому полягає зміст взаємодії органів та організацій, що здійснюють запобігання та протидію організованій злочинності у світі?

72. Як і ким координується діяльність органів та організацій, що здійснюють запобігання та протидію організованій злочинності у світі?

73. Яке місце та роль у системі органів та організацій, що здійснюють запобігання та протидію організованій злочинності у світі, займає Інтерпол?

74. У чому полягає сутність запобіжної діяльності Європолу?

75. Назвіть нормативно-правові акти, які регулюють запобіжну діяльність Інтерполу та Європолу в Україні.

Література до теми 10:

1. Про ратифікацію Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності та протоколів, що її доповнюють : Закон України від 4 лютого 2004 року. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1433-15>

2. Рамкова Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти організованої злочинності : від 21.07.1997. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_786.

3. Стратегія національної безпеки України Безпека людини – безпека країни: затверджена Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020 URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>

4. Стратегія боротьби з організованою злочинністю, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2020 р. № 1126-р URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-shvalennya-strategiyi-borotbi-z-organizovanoyu-zlochinnistyu-1126160920>

5. Рішення № 2009/371/ПВД Ради про створення Європейського поліцейського відомства (Європол). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a78#Text
6. Запобігання та контроль організованої злочинності: Стратегія Європейського Союзу на початок нового тисячоліття (2000/С 124/01) від 01.01.2000. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_233#Text
7. Кримінологія : підручник / Б. М. Головкін, В. В. Голіна, О. Г. Колб та ін. ; за заг. ред. Б. М. Головкіна. Харків : «Право», 2020. 382 с.
8. Організаційно-правові основи участі СБ України в системі протидії організованій злочинності та корупції: монографія / Ю.Г. Гавдьо, І.М. Гриненко, Ю.В. Луценко, М.П. Стрельбицький та ін.; за заг. ред. проф. Г.В. Новицького. Київ: Нац. акад.. СБ України, 2019.170с.
9. Жаровська Г. П. Транснаціональна організована злочинність в Україні: феномен, детермінація, протидія: монографія. Чернівці : Чернівець.нац.ун-т, 2018. 568 с.
10. Баганець О. Стан організованої злочинності та протидія їй на території України у 2020 році. *Юридичний вісник України. Щотижнева загальнонаціональна правова газета.* <https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/stan-organizovanoyi-zlochynnosti-ta-protydiya-yij-na-terytoriyi-ukrayiny-u-2020-rotsi/>
11. Литвиненко В., Пригунов П., Гуцалюк М., Концептуальні засади протидії організованій злочинності і корупції на сучасному етапі розвитку України. *Публічне право.* 2020. № 1 (37). С. 124-135.
12. Sidorov, V., & Zdorovko, S. Глобалізація економіки та транснаціональна організована злочинність. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм.* 2017. № 6. С. 58-70.
13. Прикладний кримінальний аналіз на базі інформаційно-аналітичної системи «RICAS»: методичні рекомендації щодо аналітичної діяльності та кримінального аналізу на базі інформаційно-аналітичної системи «RICAS». Харків : Юрайт, 2018. 92 с.
14. Шостко О. Ю. Сучасні світові тенденції злочинності. Проблеми законності. 2020. Вип. 148. С. 169-183.

4. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Підготовка до практичних занять сприяє поглибленому вивченню основних тем дисципліни “Проблеми протидії економічній та організованій

злочинності” і має на меті формування вмінь самостійно працювати із реєстрами органів правопорядку, міжнародними договорами і документами, законами, іншими нормативними правовими актами та спеціальною літературою. У процесі занять студентам надається методична допомога, а також здійснюється контроль за їх самостійною роботою.

Самостійна робота – вид поза аудиторної роботи навчального характеру, яка спрямована на вивчення програмного матеріалу навчального курсу. Під час самостійної роботи студент має самостійно опрацювати конспекти лекцій, рекомендовану літературу, нормативні акти, матеріали емпіричних досліджень до тем, що виносяться на практичні заняття.

Формами самостійної роботи студентів є: індивідуальна підсумкова письмова робота; доопрацювання матеріалів лекції; робота над кейсами з питань розроблення заходів запобігання кримінальним правопорушенням; робота в інформаційних мережах; наукове повідомлення з вузькоспеціальною проблематикою; підготовка тематичних презентацій; підготовка та публікація наукових статей, тез тощо; розробка схем, таблиць з тем початкової дисципліни; анотування наукових статей і монографій; здійснення аналізу законопроектів та змін законодавства.

Самостійна робота студентів полягає у вивченні додаткової навчальної, наукової літератури, ознайомленні із законодавством у сфері боротьби із злочинністю інших країн, вивченні зарубіжного досвіду та кращих практик протидії злочинності. Самостійна робота призначена для поглиблення знань студентів із тем, що передбачені навчальною дисципліною і має на меті формування вмінь самостійно працювати із реєстрами органів правопорядку, міжнародними договорами і документами, законами, іншими нормативними правовими актами та спеціальною літературою. У процесі занять студентам надається методична допомога, а також провадиться контроль за їх самостійною роботою.

Самостійна робота призначена для поглиблення знань студентів з тем,

що передбачені навчальною дисципліною.

З усіх тем практичних занять необхідно використовувати підручник Кримінологія / [Б. М. Головкін, В. В. Голіна, О. В. Лисоседа ін.]; за заг. ред. Б. М. Головкіна. Харків : Право, 2020. 384 с.

5. СЛОВНИК ОСНОВНИХ ТЕРМІНІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОБЛЕМИ ПРОТИДІЇ ЕКОНОМІЧНІЙ ТА ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ»

Аболіція (англ. abolition [ə'bi:li:ʃ]) - (1) Скасування закону або рішення. (2) Ліквідація посади або відмова від неї. (3) Закриття кримінальної справи до винесення вироку. (4) Відстоювання честі – офіційне спростування наклепу (джерело: Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К.: КОНДОР, 2006. – 356 с.).

Аброгація (англ. abrogation [abrə'geɪʃ(ə)n]) - скасування застарілих законів, рішень державної влади (джерело: Економічна енциклопедія [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://studentbooks.com.ua/content/view/38/39/1/0/>).

Абсолютні показники злочинності – абсолютні числа, що визначають розміри, обсяги й рівні кримінологічних явищ, а в остаточному підсумку такі, що характеризують загальну величину досліджуваної сукупності: кількість зареєстрованих злочинів, осіб, що їх вчинили, засуджених, кримінальних справ, ціну злочинності та ін. Вони є підсумковими узагальнюючими показниками, але для більш поглибленої характеристики кримінологічних явищ і процесів їх слід доповнювати відносними, середніми величинами, індексами тощо.

Абсолюція (англ. absolution [absə'lu:ʃ(ə)n]) - постанова суду, за якою підсудний звільняється від покарання (джерело: Економічна енциклопедія [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://studentbooks.com.ua/content/view/38/39/1/0/>).

Автобіографічний метод – аналіз вільно написаних або формалізованих автобіографій, щоденників, листів із метою вивчення особистості злочинця та умов його несприятливого морально-психологічного формування.

Автоматизована система аналізу та управління ризиками (АСАУР) (англ. automated analysis and risk management system (AARMS) ['ɔ:təmətɪd ə'næləsis ənd rɪsk 'mænɪdʒmənt 'sɪstɪm]) - сукупність програмно-інформаційних комплексів, які забезпечують функціонування системи управління ризиками під час митного контролю та оформлення товарів і транспортних засобів (джерело: Порядок здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю: затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю» від 31.07.2015 № 684, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21 серпня 2015 р. за № 1021/27466 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 60. – Ст. 2323). **АВТОМАТИЗОВАНА СИСТЕМА БАНКУ** (англ. automated bank system ['ɔ:təmətɪd bæŋk 'sɪstɪm]) - комплекс програмно-технічних засобів, спрямований на автоматизацію банківської діяльності (джерело: Положення про Єдину національну систему електронної дистанційної ідентифікації фізичних і юридичних осіб BankID Національного банку України: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про Єдину національну систему електронної дистанційної ідентифікації фізичних і юридичних осіб BankID Національного банку України» від 30.08.2016 № 378 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 78. – Ст. 2545).

Автоматичні індикатори ризиків (англ. automatic risk indicators [ɔ:tə'mætɪk rɪsk

'indikeitəz])- критерії із заданими наперед параметрами, використання яких дає можливість автоматично здійснювати вибір процедур закупівель, що містять ознаки порушень законодавства у сфері публічних закупівель (джерело: Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 9. – Ст. 89).

Авторитет кримінальний – неофіційний статус осіб, які користуються впливом у кримінальному середовищі. А. к. виробляють внутрішні жорсткі правила поведінки для злочинної спільноти, контролюють їх дотримання, застосовують санкції за порушення, координують різні напрями злочинної діяльності.

Агресія злочинна – протиправна поведінка спрямована на умисне заподіяння фізичної, матеріальної, моральної шкоди іншій живій істоті (істотам) або неживим об'єктам, від стану яких залежить фізичне або психологічне благополуччя людини. А. з. може здійснюватися у насильницьких (безпосередніх) і ненасильницьких (опосередкованих) формах.

Адміністративне правопорушення (Проступок) (англ. administrative offense (misdemeanor) [əd'mɪn.ɪ.strə.tɪv ə'fens (,mɪs.dɪ'miː.nər)])- протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність, яка посягає на громадський порядок, власність, права і свободи громадян, на встановлений порядок управління і за яку законом передбачено адміністративну відповідальність (джерело: Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 № 8073-X // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122).

Ажіо (англ. agio ['ædʒi,əʊ])- (1) Різниця між курсами валют. (2) Комісія, що здійснює обмін паперових грошей на монету чи слабкої валюти на сильну (джерело: Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К.: КОНДОР, 2006. – 356 с.).

Акт про результати безвізного нагляду з питань фінансового моніторингу (англ. act on the results of off-site supervision on financial monitoring issues [ækt ɒn ðə rɪ'zʌltz ɒv ɒf-saɪt 'sju:pə'vɪzən ɒn faɪ'nænʃəl 'mɒnɪtərɪŋ 'ɪʃuːz])- офіційний документ, в якому зафіксовані виявлені працівниками Національного банку порушення банком/установою вимог законодавства з питань фінансового моніторингу вимог, обмежень щодо діяльності банків та факти, що можуть свідчити про здійснення ризикової діяльності, яка загрожує інтересам вкладників чи інших кредиторів банку (щодо використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів або фінансування тероризму), що складається працівниками Національного банку за результатами безвізного нагляду (джерело: Положення про порядок організації та проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: затверджене постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про порядок організації та проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 20.06.2011 50А № 197 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 55. – Ст. 2218).

Альткоїн (англ. altcoin ['ɔːltkɔɪn])- будь-яка інша, заснована на математичних принципах децентралізована конвертована віртуальна валюта, відмінна від біткоіна, який став першою валютою такого виду. У даний час прикладами альткоїнов є: Ripple (Ріпл), PeerCoin (Піркоін), Lite-coin (Лайткоін), zerocoin (зерокоін), anoncoin (анонкоін) і dogecoin (догкоін) (джерело: The FATF Guidance for a riskbased approach virtual currencies (June 2015). Електронний ресурс – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfgeneral/documents/guidance-rba-virtual-currencies.html>).

Аналіз документів – метод кримінологічного дослідження, заснований на вивченні предметів – носіїв інформації. У кримінології використовуються не тільки офіційні документи (кримінальні справи, особисті справи засуджених, статистичні картки), але й носії неофіційного характеру (фотографії, відеозаписи, листи, рукописи, щоденники).

Аналіз [оцінки ризиків] (англ. evaluation [ɪ,væljʊ'eɪʃən])- відноситься до останнього етапу оцінки ризиків. Він включає результати, що були отримані

внаслідок процесу оцінювання для визначення пріоритетних дій для зниження ризику, враховуючи цілі, що були встановлені на початку процесу оцінювання. Ці пріоритети можуть сприяти розробці стратегії пом'якшення ризиків (джерело: EU Supranational Risk Assessment Report [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:d4d7d30e-5a5a-11e7-954d-01aa75ed71a1.0001.02/DOC_1&format=PDF). АНАЛІЗ РИЗИКУ (англ. risk analysis [ˈrɪsk ə 'næləʊsɪs]) – систематичне використання органами доходів і зборів наявної у них інформації для визначення обставин та умов виникнення ризиків, їх ідентифікації і оцінки ймовірних наслідків недотримання вимог законодавства України з питань державної митної справи (джерело: Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-45; № 46-47; № 48. – Ст. 552).

Аналогія закону (англ. analogy of the law [ə'neɪ.lə.dʒi əv ðə lɔː]) – поширення на відносини, які безпосередньо не врегульовані законом, правових норм, що регулюють подібні відносини (джерело: Термінологічний словник з цивільного права та сімейного права Укладач: викладач кафедри цивільно-правових дисциплін Даниленко С.К.. – Одеса: ОДУВС, 2016. с.32).

Анкета (англ. questionnaire [ˌkwɛs.tʃə'neəri]) – внутрішній документ в електронному вигляді банку і має містити всю інформацію, отриману банком за результатами ідентифікації, вивчення клієнта уточнених даних щодо ідентифікації та вивчення клієнта, поглибленої перевірки клієнта, а також висновки банку щодо оцінки репутації клієнта та оцінки ризику клієнта із зазначенням дат здійснення таких оцінок (джерело: Положення про здійснення банками фінансового моніторингу: затверджене постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу» від 26.06.2015 № 417 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 62. – Ст. 2035); – внутрішній документ у паперовому або електронному вигляді, формується під час установалення ділових відносин, оформлених у письмовій формі, та/або виникнення підозри та/або здійснення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, проведення разової фінансової операції на значну суму, і має містити всю інформацію, отриману небанківською фінансовою установою за результатами ідентифікації (спрощеної ідентифікації), вивчення клієнта, у тому числі результати оцінки фінансового стану клієнта, уточнених даних щодо ідентифікації та вивчення клієнта, поглибленої перевірки клієнта, а також висновки щодо оцінки/переоцінки ризику клієнта із зазначенням дат здійснення таких оцінок/переоцінок, у випадках, передбачених цим Положенням (джерело: Положення про здійснення небанківськими фінансовими установами фінансового моніторингу в частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів: затверджене постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення небанківськими фінансовими установами фінансового моніторингу в частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів» від 15.09.2016 № 338 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 80. – Ст. 2671); – інструмент дослідження, що складається з переліку питань і забезпечує відносно швидкий збір інформації про ринок (опитування споживачів тощо), про виконувану роботу (опитування на робочих місцях з метою збору інформації для складання посадової інструкції та ін.). До початку складання будь-якої анкети варто чітко сформулювати мету дослідження (джерело: Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К.: КОНДОР, 2006. – 356 с.).

Анкетування – різновид усного опитування, призначеного для вивчення суспільної думки про злочинність, її причини і умови, заходи попередження. За способом проведення буває пресовим (анкети публікуються на сторінках друкованих ЗМІ); поштовим (анкети опитуваним відправляються поштою); роздавальним (анкети роздають опитуваним особам в аудиторії для самостійного заповнення).

Анонімне повідомлення (англ. anonymous message [ə'nɒnɪməs 'mesɪdʒ]) – повідомлення про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції»,

здійснене працівником відповідного органу без зазначення авторства відповідно до частини п'ятої статті 53 Закону (джерело: Порядок обробки повідомлень про корупцію та повідомлень про порушення вимог Закону України «Про політичні партії в Україні», що надходять до Національного агентства з питань запобігання корупції: затверджено рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції «Про затвердження Порядку обробки повідомлень про корупцію та повідомлень про порушення вимог Закону України «Про політичні партії в Україні», що надходять до Національного агентства з питань запобігання корупції» від 27.10.2017 № 1024, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 15 січня 2018 р. за № 60/31512 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 10. – Ст. 389). АНОНІМНІ ДАНІ (англ. anonymous data [ə'nonɪ.məs 'deɪtə])- ті, які не мають жодних ідентифікаторів; псевдоніми – ті, у яких ідентифікатори зашифровано (джерело: Посібник з європейського права у сфері захисту персональних даних. – К.: К.І.С., 2015. – 216 с.).

Антитерористична операція (англ. anti-terrorist operation ['ænti- 'terərɪst ɒpə'reɪʃən]) - комплекс скоординованих спеціальних заходів, спрямованих на попередження, запобігання та припинення терористичної діяльності, звільнення заручників, забезпечення безпеки населення, знешкодження терористів, мінімізацію наслідків терористичної діяльності (джерело: Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20.03.2003 № 638-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 25. – Ст. 180).

Антропологічна теорія – пояснює злочинність існуванням біологічно неповноцінних від народження людей. Основоположником антропологічної теорії вважається професор юридичної психіатрії Туринського університету Чезаре Ломброзо (18.11.1836 р. – 19.10.1909 р.; найбільш відомі праці “Злочинна людина”, “Геніальність і божевільня”). Він розробив класифікацію злочинців, у яку включив чотири групи: природжені злочинці; душевнохворі злочинці; злочинці по пристрасті; випадкові злочинці. Головним у його теорії є теза про існування уродженого злочинця, тобто людини, схильність до вчинення злочинів якої визначається його фізіологічним атавізмом і психологічною деградацією. Теорія Ч. Ломброзо і його послідовників критикувалася представниками соціологічної школи кримінології.

Арешт майна (англ. arrest of property [ə'rest əv 'prɒpərti])- тимчасове, до скасування у встановленому цим Кодексом порядку, позбавлення за ухвалою слідчого судді або суду права на відчуження, розпорядження та/або користування майном, щодо якого існує сукупність підстав чи розумних підозр вважати, що воно є доказом злочину, підлягає спеціальній конфіскації у підозрюваного, обвинуваченого, засудженого, третіх осіб, конфіскації у юридичної особи, для забезпечення цивільного позову, стягнення з юридичної особи отриманої неправомірної вигоди, можливої конфіскації майна. Арешт майна скасовується у встановленому цим Кодексом порядку. Завданням арешту майна є запобігання можливості його приховування, пошкодження, псування, знищення, перетворення, відчуження. Слідчий, прокурор повинні вжити необхідних заходів з метою виявлення та розшуку майна, на яке може бути накладено арешт у кримінальному провадженні, зокрема шляхом витребування необхідної інформації у Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, інших державних органів та органів місцевого самоврядування, фізичних і юридичних осіб. Слідчий, прокурор повинні вжити необхідних заходів з метою виявлення та розшуку майна, на яке може бути накладено арешт у кримінальному провадженні, зокрема шляхом витребування необхідної інформації у Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, інших державних органів та органів місцевого самоврядування, фізичних і юридичних осіб

(джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88).

Аудит (англ. audit ['ɔ:.dit])- це перевірка публічної бухгалтерської звітності, обліку, первинних документів та іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання з метою визначення достовірності їх звітності, обліку, його повноти і відповідності чинному законодавству та встановленим нормативам (джерело: Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18. – Ст. 144; Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29. – Ст. 377).

Багатосторонній неттінг (англ. multilateral netting [ˌmʌl.tiˈlæt.ər.əl ˈnetɪŋ])- угода між трьома або більше сторонами здійснити неттінг за їх зобов'язаннями. Зобов'язання, охоплені такою угодою, можуть виникати за фінансовими угодами або за платежами. Б. н. платіжних зобов'язань, як правило, здійснюється в рамках системи багатостороннього нетто-розрахунку. Б. н. забезпечується шляхом взаємного погашення двосторонніх нетто-позицій кожного учасника з іншими учасниками для одержання багатосторонньої нетто-позиції. Такий неттінг здійснюється через центрального контрагента (зазвичай, це – клірингова палата), який юридично заміщує покупця для кожного продавця і продавця для кожного покупця. Багатостороння нетто-позиція представляє собою двосторонню нетто-позицію між кожним учасником і центральним контрагентом (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503).

Бандитизм (англ. gangsterism ['gæŋstərɪzəm])- організація озброєної банди з метою нападу на підприємства, установи, організації чи на окремих осіб, а також участь у такій банді або у вчинюваному нею нападі (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

Банк (англ. bank [bæŋk])- юридична особа, яка на підставі банківської ліцензії має виключне право надавати банківські послуги, відомості про яку внесені до Державного реєстру банків (джерело: Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 5. – Ст. 30);- юридична особа, яка має виключне право на підставі ліцензії Національного банку залучати у вклади грошові кошти фізичних і юридичних осіб і розміщувати зазначені кошти від свого імені, на власних умовах та на власний ризик, а також відкривати та вести банківські рахунки фізичних і юридичних осіб. У науковій літературі існує два основних підходи до визначення часу виникнення та сутності банків. Відповідно до першого підходу, банки виникли в XIV–XV ст. в італійських містах-республіках Венеції, Генуї з розвитком торгового капіталу, а пізніше сприяли розвитку мануфактурного виробництва. Перший банк, у сучасному його розумінні, виник в Італії в 1407 р. (Banka di San Giorgio). Вважають, що слово «банк» походить від італ. banco – стіл, на якому середньовічні міняйли, які були представниками грошово-торгового капіталу, розкладали свої монети в мішках і посудинах. Міняйли приймали грошові вклади від купців і спеціалізувалися на обміні грошей різних міст і країн. З часом міняйли стали надавати гроші в кредит та отримували за це відсотки, що фактично й означало перетворення міняйл на банкірів. Вважають, що від слова «banko» походить також «банкрут»: коли міняйло зловживав чиеюсь довірою, розбивали стіл, за яким він сидів – «banko rotto». Відповідно до другої точки зору, банківська справа виникла набагато раніше період. У Єгипті банківські операції здійснювались у 2700 р. до н. е. Збірник законів Хаммурапі (1704–1662 рр. до н.е.) свідчить про те, що у Вавилоні та Ассирії в обігу були свого роду чеки «beksenir», а форми зберігання коштів і позичкові операції регулювались законами. У Стародавній Греції банкірів називали трапезидами (від грецьк. «τράπεζα» – стіл). Банки в Україні створюються відповідно до Законів України «Про банки і банківську діяльність» та нормативно-правових актів Національного

банку (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503).

Банківська діяльність (англ. banking activity ['bæŋkɪŋ æk'tɪvɪtɪ])- залучення у вклади грошових коштів фізичних і юридичних осіб та розміщення зазначених коштів від свого імені, на власних умовах та на власний ризик, відкриття і ведення банківських рахунків фізичних та юридичних осіб (джерело: Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 5. – Ст. 30);- особливий вид комерційної діяльності, який можуть здійснювати виключно банківські установи відповідно до банківського законодавства після реєстрації банку та одержання ліцензії Національного банку. Б. д. визначають через банківські послуги, які банк надає своїм клієнтам. Банк має право надавати банківські та інші фінансові послуги (крім послуг у сфері страхування). До виключно банківських послуг належать: 1) залучення у вклади (депозити) грошових коштів і банківських металів від необмеженого кола фізичних і юридичних осіб; 2) відкриття та ведення поточних (кореспондентських) рахунків клієнтів, у т. ч. в банківських металах; 3) розміщення залучених у вклади (депозити), в т. ч. на поточні рахунки, коштів і банківських металів від свого імені, на власних умовах та на власний ризик. Банк має право надавати своїм клієнтам (крім банків) фінансові послуги, в т. ч. шляхом укладення з юридичними особами (комерційними агентами) агентських договорів. Перелік таких фінансових послуг встановлюється Національним банком. Крім надання фінансових послуг, банк може здійснювати діяльність щодо: 1) інвестицій; 2) випуску власних цінних паперів; 3) випуску, розповсюдження та проведення лотерей; 4) зберігання цінностей або надання в майновий найм (оренду) індивідуального банківського сейфа; 5) інкасації коштів та перевезення валютних цінностей; 6) ведення реєстрів власників іменних цінних паперів (крім власних акцій); 7) надання консультаційних та інформаційних послуг щодо банківських та інших фінансових послуг. Банк здійснює Б. д. у національній або в іноземній валюті (за наявності відповідної ліцензії). Процентні ставки та комісійну винагороду за надані послуги банк встановлює самостійно (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503).

Банківська таємниця (англ. bank secrecy [bæŋk 'si:krisɪ])- інформація щодо діяльності та фінансового стану клієнта, яка стала відомою банку у процесі обслуговування клієнта та взаємовідносин з ним чи третім особам при наданні послуг банку. Банківською таємницею, зокрема, є: 1) відомості про банківські рахунки клієнтів, у тому числі кореспондентські рахунки банків у Національному банку України; 2) операції, які були проведені на користь чи за дорученням клієнта, здійснені ним угоди; 3) фінансово-економічний стан клієнтів; 4) системи охорони банку та клієнтів; 5) інформація про організаційно-правову структуру юридичної особи - клієнта, її керівників, напрями діяльності; 6) відомості стосовно комерційної діяльності клієнтів чи комерційної таємниці, будь-якого проекту, винаходів, зразків продукції та інша комерційна інформація; 7) інформація щодо звітності по окремому банку, за винятком тієї, що підлягає опублікуванню; 8) коди, що використовуються банками для захисту інформації; 9) інформація про фізичну особу, яка має намір укласти договір про споживчий кредит, отримана під час оцінки її кредитоспроможності. Інформація про банки чи клієнтів, що збирається під час проведення банківського нагляду, становить банківську таємницю. Інформація про банки чи клієнтів, отримана Національним банком України відповідно до міжнародного договору або за принципом взаємності від органу банківського нагляду 90Б іншої держави для використання з метою банківського нагляду або запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, чи фінансуванню тероризму, становить банківську таємницю (джерело: Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 5. – Ст. 30);- інформація щодо діяльності та фінансового стану клієнта, яка стала відомою банку у процесі обслуговування клієнта та взаємовідносин з ним чи третім особам при наданні

послуг банку і розголошення якої може завдати матеріальної чи моральної шкоди клієнту. Відомості, що становлять Б. т., визначаються Законом України «Про банки і банківську діяльність». До Б. т. відносять відомості та інформацію: 1) про банківські рахунки клієнтів, у тому числі кореспондентські рахунки банків у Національному банку; 2) про операції, проведені на користь чи за дорученням клієнта, та здійснені ним угоди; 3) про фінансово-економічний стан клієнтів; 4) про системи охорони банку та клієнтів; 5) про організаційно-правову структуру юридичної особи – клієнта, її керівників, напрями діяльності; 6) стосовно комерційної діяльності клієнтів чи комерційної таємниці, будь-якого проекту, винаходів, зразків продукції та інша комерційна інформація; 7) щодо звітності банку, за винятком тієї, що підлягає опублікуванню; 8) про коди банків для захисту інформації. Інформація про банки чи клієнтів, що збирається під час проведення банківського нагляду, становить Б. т. Банки зобов'язані забезпечити збереження Б. т. шляхом: 1) обмеження кола осіб, що мають доступ до інформації, яка становить Б. т.; 2) організації спеціального діловодства з документами, що містять Б. т.; 3) застосування технічних засобів для запобігання несанкціонованому доступу до електронних та інших носіїв інформації; 4) застосування застережень щодо збереження Б. т. та відповідальності за її розголошення у договорах і угодах між банком і клієнтом. Службовці банку при вступі на посаду підписують зобов'язання щодо збереження Б. т. Інформація щодо юридичних та фізичних осіб, яка містить Б. т., розкривається банками у випадках, передбачених законодавством України. Довідки з рахунків (вкладів) у разі смерті їх власників надаються банком особам, зазначеним у заповідальному розпорядженні, нотаріальним конторам, нотаріусам, іноземним консульським установам у справах спадщини. Банк має право надавати інформацію, що становить Б. т., іншим банкам та Національному банку України в обсягах, необхідних при наданні кредитів і банківських гарантій. Банк має право розкривати інформацію, що містить Б. т., особі, на користь якої відчужуються активи та зобов'язання банку при виконанні заходів, передбачених програмою фінансового оздоровлення банку, або під час здійснення процедури ліквідації. Обмеження стосовно отримання інформації, що містить Б. т., не поширюються на службовців Національного банку або уповноважених ними осіб, які здійснюють функції банківського нагляду або валютного контролю. Відповідно до міжнародних договорів України Національний банк має право надавати органу банківського нагляду іншої країни інформацію, що містить Б. т., якщо вона використовується з метою банківського нагляду або запобігання легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, чи фінансуванню тероризму. Особи, винні в порушенні порядку розкриття та використання Б. т., несуть відповідальність згідно із законами України (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503).

Банківський нагляд на консолідованій основі (англ. banking supervision on a consolidated basis ['bæŋkɪŋ 'sju:pə'vɪzən ɒn ə kən'sɒlɪdɪtɪd 'beɪsɪs]) – нагляд, що здійснюється Національним банком України за банківською групою з метою забезпечення стабільності банківської системи та обмеження ризиків, на які наражається банк внаслідок участі в банківській групі, шляхом регулювання, моніторингу та контролю ризиків банківської групи у визначеному Національним банком України порядку (джерело: Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 5. – Ст. 30).

Банкрутство (англ. bankruptcy ['bæŋkrəptsi]) – визнана господарським судом неспроможність боржника відновити свою платоспроможність за допомогою процедур санації та мирової угоди і погасити встановлені у порядку, визначеному цим Законом, грошові вимоги кредиторів не інакше як через застосування ліквідаційної процедури (джерело: Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України від 14.05.1992 № 2343-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 31. – Ст. 440).

Барометр світової корупції (англ. Global Corruption Barometer ['gləʊbl kə'rʌp.jən

bə' rɒm.ɪ.tər]) - дослідження, яке проводиться Міжнародним дослідницьким центром Gallup International Association і традиційно присвячується вимірюванню впливу корупції на життя громадян в усьому світі, включаючи й Україну. Барометр дозволяє визначати суспільну думку щодо участі громадян у корупційних діях та їхню оцінку діяльності органів влади в подоланні корупційних зловживань. Дослідження здійснюється з 2003 року за принципом індивідуальних інтерв'ю (джерело: Вплив корупції на економічне зростання / Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України – Аналітична доповідь, 2016 [Електронний ресурс] // Режим доступу: https://feao.org.ua/wp-content/uploads/2016/10/FEAO_Corruption_Economy_A5_short_final.pdf).

Бездоганна ділова репутація (англ. impeccable business reputation [ɪm'pekəbl 'bɪznɪs ,reɪju:'teɪʃən]) - сукупність підтвердженої інформації про фізичну особу, що дає можливість зробити висновок про відповідність її діяльності вимогам законодавства, а також про відсутність судимості, яка не знята або не погашена в установленому законом порядку (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057).

Безвиїзний нагляд з питань фінансового моніторингу (англ. off-site supervision on financial monitoring issues [ɒf-saɪt ,sju:pə'vɪzən ɒn faɪ'nænʃəl 'mɒnɪtɪŋ 'ɪʃu:z]) - аналіз діяльності банку/установи, який проводиться працівниками Національного банку в приміщеннях Національного банку в порядку, установленому в розділі IV цього Положення (джерело: Положення про порядок організації та проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: затверджене постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про порядок організації та проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 20.06.2011 № 197 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 55. – Ст. 2218).

Безпідставне збагачення (англ. unjustified enrichment [ʌn'dʒʌs.tɪ.faɪd ɪn'rɪʃmənt]) - недовірене зобов'язання, в силу якого особа, що набула майно (набувач) за рахунок іншої особи (потерпілого) без достатньої підстави, встановленої законом, іншими нормативно-правовими актами або правочином, зобов'язана повернути безпідставно набуте майно цій особі (джерело: Термінологічний словник з цивільного права та сімейного права Укладач: викладач кафедри цивільно-правових дисциплін Даниленко С.К.. – Одеса: ОДУВС, 2016. с.32).

Безпосередній керівник (англ. direct supervisor [dɪ'rekt 'sju:pəvaɪzə]) - найближчий керівник, якому прямо підпорядкований державний службовець (джерело: Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 4. – Ст. 43).

Бенефіціар (англ. beneficiary [ˌbenɪ'fɪʃəri]) - значення терміну бенефіціар залежить від контексту: у законодавстві про довірчу власність (трасти), бенефіціар це особа або особи, які мають право на отримання вигоди від будь-якої трастової угоди. Бенефіціар може бути фізичною або юридичною особою. Усі трасти (окрім благодійних або дозволених законом неблагодійних трастів) повинні мати таких бенефіціарів, яких можна перевірити. Хоча трасти й повинні завжди мати певного кінцевого бенефіціара, якого можна перевірити, трасти можуть не мати існуючих бенефіціарів, а тільки об'єкти повноважень, допоки певана особа, по завершенню визначеного періоду, відомого як аккумуляційний період, не отримає право бенефіціара на капітал чи дохід. Цей період зазвичай співпадає із періодом бестрокової довіри, яка зазвичай називається у трастовій угоді як трастовий період; у

контексті страхування життя або іншої інвестиції, пов'язаної із страхуванням, бенефіціаром є фізична або юридична особа, або правове утворення, або категорія осіб, які отримують дохід від страхового полісу у разі настання страхового випадку, який охоплюється полісом; у випадку проведення грошового переказу, фізична або юридична особа чи правове утворення, які визначені відправником як отримувач запитуваного переказу (джерело: The FATF Recommendations General Glossary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatf-recommendations.html>);- відноситься до тих фізичних осіб або груп фізичних осіб, які отримують благодійну, гуманітарну та інші види допомоги через послуги НПО (джерело: The FATF Recommendations General Glossary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatf-recommendations.html>);- особа, що визначена як отримувач чогось у результаті створення трасту. Незважаючи на обов'язок трастів завжди вказувати остаточно визначеного бенефіціара, трасти можуть вказувати не його, а лише осіб, яких бенефіціар має право визначити спадкоємцями та які одержуватимуть дохід чи капітал після закінчення певного періоду, що відомий як період нагромадження. Тривалість цього періоду, зазвичай, збігається з періодом існування трасту, що визначено у трастовому договорі (джерело: The FATF study «The misuse of corporate vehicles, including trust and company service providers» (October 13, 2006), Anex I. Glossary. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/themisuseofcorporatevehiclesincludingtrustandcompanyserviceproviders.html>); 109Б- особа, що за контрактом отримує вигоду (дивіденди) (джерело: FATF Report: Risk-Based Approach – Guidance for the Insurance Sector [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/RBA%20Guidance%20for%20Life%20Insurance%20Sector.pdf>);- набувач благодійної допомоги (фізична особа, неприбуткова організація або територіальна громада), що одержує допомогу від одного чи кількох благодійників для досягнення цілей, визначених цим Законом (джерело: Про благодійну діяльність та благодійні організації: Закон України від 05.07.2012 № 5073-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 25. – Ст. 252);- юридична або фізична особа, на користь якої здійснюють довірчі функції та яка є одержувачем доходу чи платежу за векселем (джерело: Положення про порядок здійснення банками операцій з векселями в національній валюті на території України: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про порядок здійснення банками операцій з векселями в національній валюті на території України» від 16.12.2002 № 508, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 лютого 2003 р. за № 174/7495 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 10. – Ст. 444);- особа, на користь якої надається гарантія/контргарантія (джерело: Положення про порядок здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземних валютах: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про порядок здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземних валютах» від 15.12.2004 № 639 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 25.01.2018 № 5), зареєстровано в Міністерстві юстиції України 13 січня 2005 р. за № 41/10321 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 78. – Ст. 156);- особа, на користь якої відкривається акредитив (джерело: Положення про порядок здійснення банками операцій за акредитивами: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про порядок здійснення банками операцій за акредитивами» від 03.12.2003 № 514 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 11.04.2018 № 38), зареєстровано в Міністерстві юстиції України 24 грудня 2003 р. за № 1213/8534 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 52. – Ст. 2831);- одержувач платежу або доходу. До Б. відносять: 1) одержувачів коштів згідно платіжного доручення; 2) осіб, на ім'я яких виставлено

акредитив; 3) одержувачів доходу за страховим полісом; 4) осіб, яким переходить у спадок майно, що перебуває у довірчому управлінні, і яким належать доходи від зазначеного майна (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503).

Білокомірцева злочинність – сукупність економічних та пов'язаних з ними злочинів, вчинених високопосадовими чиновниками, представниками політичної еліти та авторитетними в суспільстві людьми.

Біографічний метод – сукупність прийомів, способів і процедур, що застосовуються в процесі збору та аналізу відомостей щодо особи, яка вчинила злочин.

БИОМЕТРИЧНІ ДАНІ (англ. biometric data [ˌbaɪ.əʊˈmet.rɪk ˈdeɪtə]) – сукупність даних про особу, зібраних на основі фіксації її характеристик, що мають достатню стабільність та істотно відрізняються від аналогічних параметрів інших осіб (біометричні дані, параметри - відцифрований підпис особи, відцифрований образ обличчя особи, відцифровані відбитки пальців рук) (джерело: Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус: Закон України від 20.11.2012 № 5492-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 51. – Ст. 716).

Бізнес кримінальний – стійка злочинна діяльність, що ведеться організованими злочинними угрупованнями з метою одержання надприбутків.

Біткоїн (англ. bitcoin ['bɪtkɔɪn]) – будучи введеним в обіг у 2009 році, став першою децентралізованою конвертованою валютою і першою криптовалютою. Біткоїни являють собою розрахункові одиниці в формі унікального ланцюжка цифрових і буквених знаків, що мають цінність тільки внаслідок того, що користувачі готові платити за них. Торгівля біткоїнами здійснюється користувачами у цифровій формі з високим ступенем анонімності, і біткоїни можуть обмінюватися (купуватися або продаватися) на долари США, євро та інші фіатні або віртуальні валюти. Будь-хто може завантажити безкоштовний відкритий програмний додаток з веб-сайту для відправлення, отримання та зберігання біткоїнів, а також для контролю операцій в системі Біткоїн. Користувачі також можуть отримати Біткоїн-адреси, які функціонують як рахунки на сайтах провайдерів послуг з обміну біткоїнів або на сайтах служб онлайн-гаманців. Інформація про операції (грошові потоки) є загальнодоступною і розміщується в загальному реєстрі операцій, де самі операції ідентифікуються за Біткоїн-адресою, яка являє собою ланцюжок цифрових і буквених знаків без систематичної прив'язки до фізичної особи. У зв'язку з цим систему Біткоїн називають «псевдонімною». Максимальна кількість біткоїнів, яка буде згенерованою, становить 21 мільйон (проте кожна одиниця може бути розділена на більш дрібні частини), і цей рівень буде досягнутий до 2140 році (джерело: The FATF Guidance for a risk-based approach virtual currencies (June 2015). Електронний ресурс – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfgeneral/documents/guidance-rba-virtual-currencies.html>).

Близькі особи (англ. close persons [kləʊs ˈpɜːsnz]) – особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом і мають взаємні права та обов'язки із суб'єктом, зазначеним у частині першій статті 3 цього Закону (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких із суб'єктом не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі, а також - незалежно від зазначених умов - чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний брат, рідна сестра, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тесть, теща, свекор, свекруха, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням згаданого суб'єкта (джерело: Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 49. – Ст. 2056).

Боротьба зі злочинністю – комплекс усіх заходів, здійснюваних органами державної влади, місцевого самоврядування, правоохоронними органами, неурядовими

організаціями, міжнародними інституціями, громадянами, спрямованих на зниження рівня злочинності та забезпечення фізичних і юридичних осіб від протиправних посягань.

Боротьба з тероризмом (англ. fight against terrorism [faɪt ə'genst 'terərizm])- діяльність щодо запобігання, виявлення, припинення, мінімізації наслідків терористичної діяльності (джерело: Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20.03.2003 № 638-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 25. – Ст. 180). Зв'язок з іншими термінами: див. термін «терористична діяльність».

Боротьба з торгівлею людьми (англ. fight against human trafficking [faɪt ə'genst 'hju:mən 'træfɪkɪŋ])- система заходів, що здійснюються в рамках протидії торгівлі людьми, спрямованих на виявлення злочину торгівлі людьми, у тому числі незакінченого, осіб, які від цього постраждали, встановлення фізичних/юридичних осіб - торгівців людьми та притягнення їх до відповідальності (джерело: Про протидію торгівлі людьми: Закон України від 20.09.2011 № 3739-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 19-20. – Ст. 173)

БОТ-МЕРЕЖА (АБО БОТНЕТ) (англ. botnet [bɒtnet])- комп'ютерна мережа, що складається з деякої кількості хостів, із запущеними ботами - автономним програмним забезпеченням (джерело: Основи платіжного картознавства: посібник-довідник для прокурорів та суддів / Під заг. редакцією Карпова О.О. – К.: Українська міжбанківська Асоціація членів платіжних систем «ЕМА», 2018. – 86 с.).

БРУДНІ ФІШКИ (англ. mud chips [mʌd tʃɪps])- рекламні або джанкет-тур фішки казино, які не можуть бути обміняні на готівку (джерело: FATF Report: Vulnerabilities of Casinos and Gaming Sector (March 2009) Електронний ресурс – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/vulnerabilitiesofcasinosandgamingsector.html>).

БУНКЕРУВАННЯ (англ. bunkering ['bʌŋkərɪŋ])- викрадення нафти, що видобувається, через добре організовані транснаціональні злочинні схеми, що включають мережу злочинців, корумпованих політиків та військових чиновників. Викрадення відбувається шляхом застосування ножівки та леза для розрізання трубопроводу. Коли компанії бачать падіння тиску у своїх лініях, вони послаблюють подачу на час достатній для того, щоб крадії встановили відвідні крани на лінії. Коли тиск підвищується, зловмисники просто відкачують частину нафти для власного використання (джерело: FATF Report: Emerging Terrorist Financing Risks [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Emerging-Terrorist-Financing-Risks.pdf>).

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК (англ. accounting [ə'kaʊntɪŋ])- процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень (джерело: Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 40. – Ст. 365);- (1) Певна система суцільного, безперервного, взаємопов'язаного й документального спостереження й контролю за господарською діяльністю ланок господарства у грошовій формі. (2) Процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень (джерело: Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К.: КОНДОР, 2006. – 356 с.).

БЮДЖЕТ (англ. budget ['bʌdʒɪt])- план формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюються відповідно органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування протягом бюджетного періоду (джерело: Бюджетний кодекс України: Закон України від 18.07.2010 № 2456-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 50, / № 50-51 / . – Ст. 572).

ВАЛЮТА (англ. currency ['kʌrənsɪ])- банкноти та монети, що знаходяться в обігу як засіб обміну (джерело: The FATF Recommendations General Glossary

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatf-recommendations.html>);- паперові гроші (включаючи банкноти), металеві гроші, що обертаються відповідно до чинного законодавства (відповідно до статті 2 Міжнародної конвенції Ліги Націй щодо протидії підробки грошових знаків, 1929 рік) (джерело: The FATF report Money Laundering through Money Remittance and Currency Exchange Providers (June 2010), Definitions [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/moneylaunderingthroughmoneyremittanceandcurrencyexchangeproviders.html>, http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_589).

ВАЛЮТНА ОПЕРАЦІЯ (англ. currency operation ['kʌrənsɪ ˌɒpə'reɪʃən])- операція, що має хоча б одну з таких ознак: а) операція, пов'язана з переходом права власності на валютні цінності та (або) права вимоги і пов'язаних з цим зобов'язань, предметом яких є валютні цінності, між резидентами, нерезидентами, а також резидентами і нерезидентами, крім операцій, що здійснюються між резидентами, якщо такими валютними цінностями є національна валюта; б) торгівля валютними цінностями; в) транскордонний переказ валютних цінностей та транскордонне переміщення валютних цінностей (джерело: Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.1918 № 2473-VIII // Офіційний вісник України. – 2018. – № 54).

ВАЛЮТНИЙ НАГЛЯД (англ. currency supervision ['kʌrənsɪ ˌsju:pə'vɪzən])- система заходів, спрямованих на забезпечення дотримання суб'єктами валютних операцій і уповноваженими установами валютного законодавства (джерело: Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.1918 № 2473-VIII // Офіційний вісник України. – 2018. – № 54).

ВАРТІСТЬ (англ. value ['vælju:])- економічна категорія, що виражає втілену й уречевлену суспільно необхідну працю. Існує в умовах товарного виробництва. Формою грошового вираження В. є ціна (джерело: Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К.: КОНДОР, 2006. – 356 с.).

ВЕБ-ПОРТАЛ УПОВНОВАЖЕНОГО ОРГАНУ З ПИТАНЬ ЗАКУПІВЕЛЬ (англ. web portal of the Authorized Purchasing Authority [web 'pɔ:tl əv ði: 'ɔ:ləraɪzd 'rɜ:ʃənsɪ ə: 'θɔ:ɡɪti])- інформаційно-телекомунікаційна система, до складу якої входять модуль електронного аукціону і база даних, та який є частиною електронної системи закупівель та забезпечує створення, зберігання та оприлюднення всієї інформації про закупівлі, проведення електронного аукціону, автоматичний обмін інформацією і документами та користування сервісами з автоматичним обміном інформацією, доступ до якого здійснюється за допомогою мережі Інтернет. Забезпечення функціонування веб-порталу Уповноваженого органу здійснюється у тому числі за рахунок надання авторизованим електронним майданчикам платного доступу до модуля електронного аукціону та бази даних. Порядок надання доступу та розмір плати встановлюються Кабінетом Міністрів України (джерело: Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 9. – Ст. 89). **ВЕБ-САЙТ РЕЄСТРУ** (англ. website of the Registry ['websaɪt əv ðə 'redʒ.ɪ.stri])- частина офіційного веб-сайту Національного агентства з питань запобігання корупції, через який здійснюються формування, ведення та оприлюднення Реєстру (джерело: Порядок формування, ведення та оприлюднення (надання) інформації Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування: затверджено рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції «Про функціонування Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування» від 10.06.2016 № 3, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 15 липня 2016 за № 959/29089 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 55. – Ст. 1931).

ВЕРБУВАННЯ (англ. recruitment [rɪ'kru:tment])- включає, але не обмежується, розробку та розповсюдження пропагандистських матеріалів, навчання вербувальників

та рекрутів, покриття витрат нових рекрутів (джерело: The FATF Report: Financing of recruitment for Terrorist Purposes [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Financing-Recruitment-for-Terrorism.pdf>).

ВЕРИФІКАЦІЯ (англ. verification [verification])- (1) Перевірка, емпіричне підтвердження теоретичних положень науки шляхом їх порівняння з об'єктами, що спостерігаються, реальними даними, експериментом. (2) В соціології – процедура оцінки соціологічних гіпотез, складова при порівнянні їх з фактами, станом справ у дійсності (джерело: Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К.: КОНДОР, 2006. – 356 с.).

ВЗАЄМНА ПРАВОВА ДОПОМОГА (англ. mutual legal assistance ['mju:tʃʊəl 'li:g(ə)l ə'sist(ə)ns])- офіційний процес співпраці між двома чи більше юрисдикціями, наприклад, з питань транскордонного відмивання грошей, повернення активів та випадків ухилення від сплати податків. Завдяки такому співробітництву, яке зазвичай оформлено через договір, держава може попросити та отримати допомогу у зборі інформації та доказів із приватних та державних джерел для використання в офіційних розслідуваннях та судовому переслідуванні (джерело: Financial Transparency Glossary. ISBN: 978-3-943497-51-9 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.transparency.ee/cm/files/2014_financialtransparencyglossary_en.pdf).

ВИДАЧА ОСОБИ (ЕКСТРАДИЦІЯ) (англ. issuance of a person (extradition) ['ɪʃu:əns əv ə 'pɜ:sn (,ekstrə'diʃən)])- видача особи державі, компетентними органами якої ця особа розшукується для притягнення до кримінальної відповідальності або виконання вироку. Екстрадиція включає: офіційне звернення про встановлення місця перебування на території запитуваної держави особи, яку необхідно видати, та видачу такої особи; перевірку обставин, що можуть перешкоджати видачі; прийняття рішення за запитом; фактичну передачу такої особи під юрисдикцію запитуючої держави (джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88).

ВИКРАДЕННЯ ЛЮДЕЙ (англ. kidnapping people ['kɪdnæpɪŋ 'pi:pl])- ізоляція однієї людини іншою або іншими людьми без юридичних повноважень і проти волі ізольованої людини. При цьому злочинці часто переслідують будь-які політичні, фінансові чи інші цілі або вигоди, такі як отримання викупу або звільнення ув'язнених співвітчизників (джерело: FATF Report: Organised Maritime Piracy and Related Kidnapping for Ransom [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/organised%20maritime%20piracy%20and%20related%20kidnapping%20for%20ransom.pdf>). **ВИКРИВАЧ** (англ. whistle-blower ['wɪsl-'bləʊə])- будь-яка особа, яка звітує або розкриває інформацію про загрозу або шкоду суспільним інтересам в контексті їх робочих відносин, будь то в державному або приватному секторі (джерело: Recommendation CM/Rec(2014)7 of the Committee of Ministers to member States on the protection of whistleblowers, Definition [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016805c5ea5). **ВИКРИВЛЕНЕ ТРАНСФЕРТНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ** (англ. transfer mispricing [træns'fɜ:(r) mə's'praɪsɪŋ])- неправомірне маніпулювання процесом трансфертного ціноутворення з метою уникнення або зменшення податків у всіх юридичних осіб. Це відбувається, коли відповідні фірми погоджуються маніпулювати ціною своїх внутрішніх транзакцій, щоб оголосити менший прибуток в юрисдикціях з більш високими податками і, отже, зменшити їх загальні податкові платежі. Прибуток свідомо отримується, приховується або накопичується в юрисдикції, де податки є більш низькими (джерело: Financial Transparency Glossary. ISBN: 978-3-943497-51-9 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.transparency.ee/cm/files/2014_financialtransparencyglossary_en.pdf).

ВИКЛАДАЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ (англ. teaching activity ['ti:tʃɪŋ æk'tɪvɪti])- діяльність,

яка спрямована на формування знань, інших компетентностей, світогляду, розвиток інтелектуальних і творчих здібностей, емоційно-вольових та/або фізичних якостей здобувачів освіти (лекція, семінар, тренінг, курси, майстер-клас, вебінар тощо), та яка провадиться педагогічним (науково-педагогічним) працівником, самозайнятою особою (крім осіб, яким така форма викладацької діяльності заборонена законом) або іншою фізичною особою на основі відповідного трудового або цивільно-правового договору (джерело: Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2017. – № 38-39. – Ст. 380).

ВИКОНАВЕЦЬ (СПІВВИКОНАВЕЦЬ) (англ. executor (co-executor) [ɪgˈzɛkjətə (kəʊ-ɪgˈzɛkjətə)])- особа, яка у співучасті з іншими суб'єктами злочину безпосередньо чи шляхом використання інших осіб, що відповідно до закону не підлягають кримінальній відповідальності за скоєне, вчинила злочин, передбачений цим Кодексом (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

ВИМАГАННЯ (англ. extortion [ɪksˈtɔːʃən])- вимога передачі чужого майна чи права на майно або вчинення будь-яких дій майнового характеру з погрозою насильства над потерпілим чи його близькими родичами, обмеження прав, свобод або законних інтересів цих осіб, пошкодження чи знищення їхнього майна або майна, що перебуває в їхньому віданні чи під охороною, або розголошення відомостей, які потерпілий чи його близькі родичі бажають зберегти в таємниці (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

ВИНА (англ. fault [fɔːlt])- психічне ставлення особи до вчинюваної дії чи бездіяльності, передбаченої цим Кодексом, та її наслідків, виражене у формі умислу або необережності (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

ВИПИСКА З ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ, ФІЗИЧНИХ ОСІБ - ПІДПРИЄМЦІВ ТА ГРОМАДСЬКИХ ФОРМУВАНЬ (англ. abstract from the Unified State Register of Legal Entities, Individuals - Entrepreneurs and Public Associations [ˈæbstrækt frəm ðə ˈjuːnɪfaɪd steɪt ˈredʒɪstə əv ˈliːgəl ˈentɪtɪz ˌɪndɪˈvɪdʒuəlz ˌɒntɹəprəˈnɜːz ənd ˈpʌblɪk əˌsəʊsɪˈeɪʃənz])- документ в електронній або у випадках, передбачених цим Законом, у паперовій формі, який формується за результатами проведення реєстраційних дій і містить відомості про юридичну особу або її відокремлений підрозділ, фізичну особу - підприємця (у тому числі про взяття на облік в органах державної статистики та державної фіскальної служби, видачу ліцензії та документів дозвільного характеру) або громадське формування, що не має статусу юридичної особи, а також про проведену реєстраційну дію (джерело: Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 № 755-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 31. – Ст. 263).

ВИСНОВОК ЕКСПЕРТА (англ. expert conclusion [ˈɛkspɜːt kənˈkluːʒən])- докладний опис проведених експертом досліджень та зроблені за їх результатами висновки, обґрунтовані відповіді на запитання, поставлені особою, яка залучила експерта, або слідчим суддею чи судом, що доручив проведення експертизи (джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88).

ВИСОКИЙ РИЗИК (англ. high risk [haɪ rɪsk])- результат оцінки ризику суб'єктом первинного фінансового моніторингу, що базується на результатах аналізу сукупності визначених критеріїв, який свідчить про високу ймовірність використання суб'єкта первинного фінансового моніторингу для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та/або фінансування тероризму (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення:

Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057).

ВИЯВЛЕНИЙ РИЗИК (англ. identified risk [aɪ'dentɪfaɪd rɪsk])- ризик, щодо якого в органах ДФС наявна інформація про порушення законодавства України з питань державної митної справи (джерело: Порядок здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю: затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю» від 31.07.2015 № 684, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21 серпня 2015 р. за № 1021/27466 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 60. – Ст. 2323).

ВИЯВЛЕННЯ ОСОБИ, ЯКА ПОСТРАЖДАЛА ВІД ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ (ЖЕРТВИ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ) (англ. person's identification who has suffered from human trafficking (victims of human trafficking) ['pɜːsnz aɪ'dentɪfɪ'keɪʃən huː hæz 'sɪfəd frəm 'hjuːmən 'træfɪkɪŋ ('vɪktɪmz əv 'hjuːmən 'træfɪkɪŋ)])- з'ясування інформації, яка дає підстави вважати, що певна фізична особа постраждала від торгівлі людьми (джерело: Про протидію торгівлі людьми: Закон України від 20.09.2011 № 3739-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 19-20. – Ст. 173).

ВІДМИВАННЯ КОШТІВ (ГРОШЕЙ) (англ. money laundering ['mʌni 'lɔːndərɪŋ])- конверсія або переказ майна, якщо відомо, що таке майно являє собою доходи від злочинів, з метою приховання злочинного походження цього майна або з метою надання допомоги будь-якій особі, яка бере участь у вчиненні основного правопорушення, для того, щоб вона могла ухилитися від відповідальності за свої діяння; приховування справжнього характеру, походження, місцезнаходження, способу розпорядження, переміщення, прав на майно або його належність, якщо відомо, що таке майно є доходами від злочинів; за умови дотримання основних принципів своєї правової системи: придбання, володіння або використання майна, якщо в момент його одержання відомо, що таке майно являє собою доходи від злочинів; участь, причетність або вступ у змову з метою вчинення будь-якого зі злочинів, визнаних такими відповідно до цієї статті, замах на його вчинення, а також пособництво, підбурювання, сприяння або надання порад під час його вчинення (відповідно до статті 6 Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності, 2000 рік, Палермо) (джерело: The FATF report Money Laundering through Money Remittance and Currency Exchange Providers (June 2010), Definitions [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/moneylaunderingthroughmoneyremittanceandcurrencyexchangeproviders.html>, http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_789);- процес: 1) перетворення або передачі власності, знаючи що така власність походить від злочинної діяльності або від акту участі у подібній діяльності, з метою приховування чи маскуванню незаконного походження майна, або надання допомоги будь-якій особі, що залучена у здійснення такої діяльності, для ухилення від правових наслідків за подібну діяльність; 2) приховування або маскуванню справжньої природи, джерела, місцеположення, розпорядника, переміщення, права на майно або власника майна, знаючи що таке майно походить від злочинної діяльності або від акту участі у подібній діяльності; 3) придбання, володіння або користування майном, знаючи на момент отримання, що таке майно походить від злочинної діяльності або від акту участі у подібній діяльності; 4) участь, асоціація для здійснення, намагання здійснити та сприяти, спонукати, консультувати щодо здійснення будь-якої діяльності, зазначеної у попередніх пунктах (джерело: EU Supranational Risk Assessment Report [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:d4d7d30e-5a5a-11e7-954d-01aa75ed71a1.0001.02/DOC_2&format=PDF);- негативне соціально-економічне явище, в основі якого приховування незаконного походження доходів, спотворення інформації про природу їхнього походження, місцезнаходження,

розташування, рух, дійсну належність та прав власності на такі доходи, а також надання їм у будь-яких формах правомірного вигляду, коли особі відомо, що ці матеріальні блага є доходами, отриманими незаконним шляхом, а також інші дії, прямо або опосередковано пов'язані з оформленням правомірності фактичних відносин володіння, користування, розпорядження доходами або з приховуванням їх незаконного походження (джерело: Протидія відмиванню коштів: міжнародні стандарти, зарубіжний досвід, адміністративно-правові, кримінологічні, кримінально-правові, криміналістичні засади та система фінансового моніторингу в Україні : підруч. / Користін О.Є., Аркуша Л.І., Беніцький А.С. та ін.; за ред. Користіна О.Є. – Одеса : Фенікс, 2015. – 984 с.).

ВІДТІК КАПІТАЛУ (англ. capital flight ['kæpɪtl flɑ:t]) - швидкий відтік грошових коштів з країни, що часто є реакцією на якусь економічну подію, яка схвилювала інвесторів та змусила їх втратити впевненість у фінансовій стабільності країни (джерело: The FATF study «Trade-based money laundering» (June 23, 2006). Glossary. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/trade-basedmoneylaundrying.html>).

ВІДШКОДУВАННЯ МАЙНОВОЇ ШКОДИ ФІЗИЧНІЙ ОСОБИ, ЯКА ПОТЕРПІЛА ВІД ЗЛОЧИНУ (англ. compensation for property damage to an individual who has suffered from a crime [ˌkɒm.pen'seɪ.ʃən fə(r) 'prɒpəti 'dæmɪdʒ tə ən ˌɪndɪ'vɪdʒuəl hu: hæz 'sɑ:f.ər frəm eɪ kraɪm]) - вид неоговореного зобов'язання, в силу якого майнова шкода, завдана майну фізичної особи внаслідок злочину, відшкодовується державою, якщо не встановлено особу, яка вчинила злочин, або якщо така особа є неплатоспроможною (джерело: Термінологічний словник з цивільного права та сімейного права Укладач: викладач кафедри цивільно-правових дисциплін Даниленко С.К.. – Одеса: ОДУВС, 2016. с.32).

ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ (англ. compensation for damage [ˌkɒm.pen'seɪ.ʃən fə(r) 'dæmɪdʒ]) - неоговорене зобов'язання, в силу якого майнова шкода, завдана неправомірними рішеннями, діями чи бездіяльністю особистим немайновим правам фізичної або юридичної особи, а також шкода, завдана майну фізичної або юридичної особи, відшкодовується в повному обсязі особою, яка її завдала (джерело: Термінологічний словник з цивільного права та сімейного права Укладач: викладач кафедри цивільно-правових дисциплін Даниленко С.К.. – Одеса: ОДУВС, 2016. с.32).

ВІЗУВАННЯ (англ. sighsighting [saɪt 'saɪ.tɪŋ]) - підписання документа посадовою особою для засвідчення погодження з його змістом або для зобов'язання всіх, кому він адресований, виконувати викладене в ньому (джерело: Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К.: КОНДОР, 2006. – 356 с.).

ВІРТУАЛЬНА ВАЛЮТА (англ. virtual currency ['vɜ:tʃuəl 'klærənsɪ]) - цифровий засіб вираження вартості, що може торгуватись у цифровій формі та функціонує як: (1) засіб обміну; (2) розрахункова грошова одиниця; та/або (3) засіб збереження вартості, втім не має статусу законного платіжного засобу. Жодна юрисдикція не випускає та не забезпечує віртуальні валюти (джерело: FATF Report: Virtual Currencies Key Definitions and Potential AML/CFT Risks [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Virtual-currency-key-definitions-and-potential-aml-cft-risks.pdf>); - цифрове вираження грошової вартості, яка не випускається центральним банком або державним органом влади, і не обов'язково прив'язана до фіатної валюти, але приймається фізичними та юридичними особами як засіб платежу й може передаватись, накопичуватись або торгуватись в електронний спосіб (джерело: EU Supranational Risk Assessment Report [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:d4d7d30e-5a5a11e7-954d-01aa75ed71a1.0001.02/DOC_1&format=PDF).

Віктимність – уразливість людини або соціальної групи перед протиправним посяганням внаслідок низки притаманних їй моральних, фізичних властивостей, якостей, виконуваних соціальних ролей за певних обставин і ситуацій.

Віктимізація – сукупність правових, економічних та соціально-психологічних

чинників, які впливають на стан захищеності суспільства від злочинності.

Віктимологічна профілактика – сукупність заходів, спрямованих на запобігання віктимній поведінці й віктимізації населення, усунення або нейтралізацію віктимогенних факторів, підвищення захисних можливостей потенційних жертв злочину.

ВІШИНГ (англ. vishing [vɪʃɪŋ])- один з методів шахрайства з використанням соціальної інженерії, який полягає в тому, що зловмисники, використовуючи телефонну комунікацію та граючи певну роль під різними приводами спонукають держателя платіжної картки виконати певні дії чи розголосити конфіденційну інформацію (джерело: Основи платіжного картознавства: посібник-довідник для прокурорів та суддів / Під заг. редакцією Карпова О.О. – К.: Українська міжбанківська Асоціація членів платіжних систем «ЕМА», 2018. – 86 с.).

ВНУТРІШНІ ДОКУМЕНТИ З ПИТАНЬ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ (англ. internal documents on financial monitoring [ɪn'tɜːnl faɪ'nænsjəl 'mɒnɪtərɪŋ])- правила фінансового моніторингу, програми здійснення фінансового моніторингу та інші внутрішні документи з питань фінансового моніторингу (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057);- (для банку) правила, програми, методики, інші документи з питань фінансового моніторингу, затверджені банком згідно з вимогами законодавства України, у тому числі цього Положення (джерело: Положення про здійснення банками фінансового моніторингу: затверджене постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу» від 26.06.2015 № 417 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 62. – Ст. 2035);- (для небанківської фінансової установи) правила, програми, методики та/або інші документи, що регулюють здійснення фінансового моніторингу фінансових операцій з переказу коштів за допомогою платіжних(ої) систем(и) та дотримання рекомендацій Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), що мають бути затвердженими її керівником/відповідним органом управління небанківської фінансової установи згідно з вимогами законодавства України, у тому числі цього Положення (джерело: Положення про здійснення небанківськими фінансовими установами фінансового моніторингу в частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів: затверджене постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення небанківськими фінансовими установами фінансового моніторингу в частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів» від 15.09.2016 № 338 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 80. – Ст. 2671).

ВНУТРІШНІЙ ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ (англ. internal financial monitoring [ɪn'tɜːnl faɪ'nænsjəl 'mɒnɪtərɪŋ])- сукупність заходів з виявлення фінансових операцій, що підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу, із застосуванням підходу, що ґрунтується на проведенні оцінки ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму; ідентифікації, верифікації клієнтів (представників клієнтів), ведення обліку таких операцій та відомостей про їх учасників; обов'язкового звітування до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення про фінансові операції, щодо яких виникає підозра, а також подання додаткової та іншої інформації у випадках, передбачених цим Законом (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057).

ВОЛОДІЛЕЦЬ ІНФОРМАЦІЇ (англ. information owner [ˌɪnfə'meɪʃən 'əʊnə])-

фізична або юридична особа, якій належать права на інформацію (джерело: Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 31. – Ст. 286).

ВРАЗЛИВІСТЬ (англ. vulnerability [ˌvʌlnərəˈbɪlɪti]) – складається з тих компонентів, які можуть бути використані загрозою, або які можуть підтримувати чи сприяти ВК/ФТ. У контексті оцінки ризиків ВК/ФТ, розгляд вразливості окремо від загрози означає зфокусованість уваги на факторах що представляють слабкість системи ПБК/ФТ або певних особливостей країни. Вона також може включати у себе особливості конкретного сектору, фінансового продукту чи типу послуги, що роблять їх привабливими для використання в цілях ВК чи ФТ (джерело: The FATF Guidance: National Money Laundering and Terrorist Financing Risk Assessment [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/content/images/National_ML_TF_Risk_Assessment.pdf).

Гангстер (англ. gangster) — злочинець, який є членом банди (англ. gang). Термін «гангстер» в наш час використовується, головним чином, щодо членів кримінальних організацій США, Італії, Мексиці, Японії та інших країнах. Термін набув популярності в часи Сухого закону в США і був пов'язаний з боротьбою поліції проти злочинних угруповань, які контрабанду алкоголю, проституцію, азартні ігри зробили своїм злочинним бізнесом. <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D2%90%D0%B0%D0%BD%D2%91%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80>

ГАРАНТІЯ (англ. guarantee [ˌɡærənˈtiː]) – зобов'язання, зазвичай з боку банку, щодо виконання зобов'язань іншої сторони або виплати певної суми грошей після пред'явлення визначених документів, що вказують на невиконання деяких зобов'язань гарантованою стороною (джерело: The FATF study «Trade-based money laundering» (June 23, 2006). Glossary. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/trade-basedmoneylaundering.html>); – спосіб забезпечення виконання зобов'язань, відповідно до якого банк-гарант бере на себе грошове зобов'язання перед бенефіціаром сплатити кошти в разі настання гарантійного випадку. Зобов'язання банку-гаранта перед бенефіціаром не залежить від базових відносин, які забезпечуються такою гарантією (їх припинення або недійсності), зокрема і тоді, коли посилання на такі базові відносини безпосередньо міститься в тексті гарантії (джерело: Положення про порядок здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземних валютах: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про порядок здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземних валютах» від 15.12.2004 № 639 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 25.01.2018 № 5), зареєстровано в Міністерстві юстиції України 13 січня 2005 р. за № 41/10321 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 78. – Ст. 156).

ГЕЙТКІПЕРИ (англ. gatekeepers [ˈɡeɪtkiːpəz]) – фізичні особи, які «охороняють вхід до фінансової системи», через який повинні пройти потенційні користувачі системи, включаючи осіб, які відмивають гроші, для того аби досягти успіху (джерело: FATF Report: Laundering the Proceeds of Corruption [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Laundering%20the%20Proceeds%20of%20Corruption.pdf>); – посередник, який може забезпечити доступ до легальної фінансової системи для наркоторгівця. До гейткіперів може відноситись широкий спектр гравців: банківські співробітники, оператори ППГЦ, бухгалтери, юристи, агенти з нерухомості і т.д. (джерело: FATF Report: Financial flows linked to the production and trafficking of Afghan opiates [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Financial-flows-linked-to-production-and-trafficking-of-afghan-opiates.pdf>).

ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ (англ. economic activity [iːkəˈnɒmɪk ækˈtɪvɪti]) – діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного

характеру, що мають цінову визначеність (джерело: Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18. – Ст. 144);- діяльність особи, що пов'язана з виробництвом (виготовленням) та/або реалізацією товарів, виконанням робіт, наданням послуг, спрямована на отримання доходу і проводиться такою особою самостійно та/або через свої відокремлені підрозділи, а також через будь-яку іншу особу, що діє на користь першої особи, зокрема за договорами комісії, доручення та агентськими договорами (джерело: Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13, / № 13-14, № 15-16, № 17 /. – Ст. 112);- будь-яка діяльність, в тому числі підприємницька, пов'язана з виробництвом і обміном матеріальних та нематеріальних благ, що виступають у формі товару (джерело: Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29. – Ст. 377).

Географія злочинності – характеристика поширення злочинності в регіональному розрізі.

ГОТУВАННЯ ДО ЗЛОЧИНУ (англ. crime preparing [kraɪm pri'reɪŋ])- підшукування або пристосування засобів чи знарядь, підшукування співучасників або змова на вчинення злочину, усунення перешкод, а також інше умисне створення умов для вчинення злочину (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

ГРАБІЖ (англ. robbery ['rɒbəri])- відкрите викрадення чужого майна (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

ГРОМАДСЬКА БЕЗПЕКА І ПОРЯДОК (англ. public safety and order ['pʌblɪk 'seɪfti ənd 'ɔ:də])- захищеність життєво важливих для суспільства та особи інтересів, прав і свобод людини і громадянина, забезпечення яких є пріоритетним завданням діяльності сил безпеки, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб та громадськості, які здійснюють узгоджені заходи щодо реалізації і захисту національних інтересів від впливу загроз (джерело: Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII // Офіційний вісник України. – 2018. – № 55. – Ст. 1903).

ДАНІ (англ. data ['deɪtə])- інформація, яка подана у формі, придатній для її оброблення електронними засобами (джерело: Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 № 851-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 36. – Ст. 275; Положення про Єдину національну систему електронної дистанційної ідентифікації фізичних і юридичних осіб BankID Національного банку України: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про Єдину національну систему електронної дистанційної ідентифікації фізичних і юридичних осіб BankID Національного банку України» від 30.08.2016 № 378 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 78. – Ст. 2545; Положення про систему електронної пошти Національного банку України: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про систему електронної пошти Національного банку України» від 17.04.2018 № 42 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 41. – Ст. 1466).

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ (ДЕРЖФІНМОНІТОРИНГ) (англ. State Financial Monitoring Service of Ukraine (SCFM) [steɪt faɪ'nænʃəl 'mɒnɪtərɪŋ 'sɜ:vɪs əv ju:'kreɪn (ɛs-si:-ɛf-em)])- центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів і який реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом,

фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (джерело: Положення про Державну службу фінансового моніторингу України: затверджено постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України» від 29.07.2015 № 537 // Урядовий кур'єр. – 2015. – № 150). Зв'язок з іншими термінами: див. термін «спеціально уповноважений орган».

ДЕРЖАВНА СТАТИСТИКА (англ. state statistics [steit stə'tistiks])- централізована система збирання, опрацювання, аналізу, поширення, збереження, захисту та використання статистичної інформації (джерело: Про державну статистику: Закон України від 17.09.1992 № 2614-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 43. – Ст. 608). Зв'язок з іншими термінами: див. термін «статистична інформація».

ДЕРЖАВНЕ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ (англ. State Bureau of Investigations [steit bjʊə 'rəʊ əv ɪn'vesti'geɪʃənz]) центральний орган виконавчої влади, що здійснює правоохоронну діяльність з метою запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування злочинів, віднесених до його компетенції (джерело: Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015 № 794-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 6. – Ст. 55).

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ (англ. state regulation of the [di:] financial services market [steit rɛgju'leɪʃ(ə)n ɒv di: fl'nɑnf(ə)l 'mɑ:kɪt])- здійснення державою комплексу заходів щодо регулювання та нагляду за ринками фінансових послуг з метою захисту інтересів споживачів фінансових послуг та запобігання кризовим явищам. Основною метою державного регулювання ринку фінансових послуг є забезпечення стабільного та динамічного розвитку вітчизняного фінансового сектору та його ефективного впливу на розвиток усієї економічної системи. Головними напрямками реалізації цієї мети є: проведення єдиної та ефективної державної політики у сфері фінансових послуг; захист інтересів споживачів фінансових послуг; створення сприятливих умов для розвитку та функціонування ринків фінансових послуг; створення умов для ефективної мобілізації та розміщення фінансових ресурсів учасниками ринків фінансових послуг з урахуванням інтересів суспільства; забезпечення рівних можливостей для доступу до ринків фінансових послуг та захисту прав їх учасників; додержання учасниками ринків фінансових послуг вимог законодавства; запобігання монополізації та створення умов для розвитку добросовісної конкуренції на ринках фінансових послуг; сприяння інтеграції в європейський та світовий ринки фінансових послуг (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503).

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ (англ. securities market state regulation [sɪ'kjʊərɪtɪz 'mɑ:kɪt steit ,rɛgju'leɪʃən])- здійснення державою комплексних заходів щодо упорядкування, контролю, нагляду за ринком цінних паперів та їх похідних та запобігання зловживанням і порушенням у цій сфері (джерело: Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30.10.1996 № 448/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 51. – Ст. 292).

ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ (англ. state financial monitoring [steit faɪ'nænʃəl 'mɒnɪtərɪŋ])- сукупність заходів, які здійснюються суб'єктами державного фінансового моніторингу і спрямовуються на виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: державний фінансовий моніторинг, який проводиться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню

тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, - сукупність заходів із збору, обробки та аналізу зазначеним органом інформації про фінансові операції, що подається суб'єктами первинного і державного фінансового моніторингу та іншими державними органами, відповідними органами іноземних держав, іншої інформації, що може бути пов'язана з підозрою в легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванні тероризму чи фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення та/або іншими незаконними фінансовими операціями, а також заходів з перевірки такої інформації згідно із законодавством України; державний фінансовий моніторинг інших суб'єктів державного фінансового моніторингу - сукупність заходів, які здійснюються іншими суб'єктами, визначеними частиною третьою статті 5 цього Закону, і спрямовані на виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057).

ДЕРЖАВНІ ОРГАНИ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У БОРОТЬБІ З ОРГАНІЗОВАНОЮ ЗЛОЧИННІСТЮ (англ. state authorities involved in the fight against organized crime [steit ə: 'θɔ:ritiz m'vɔ:lvd m də faɪt ə'genst 'ɔ:gənəɪzd kraɪm]) До державних органів, які беруть участь у боротьбі з організованою злочинністю, належать: а) органи Національної поліції і Служби безпеки України, крім зазначених у пункті 2 цієї статті; б) органи прокуратури України; в) органи доходів і зборів, органи Державної прикордонної служби України та органи державного фінансового контролю; д) органи і установи виконання покарань та слідчі ізолятори; е) розвідувальний орган Міністерства оборони України; є) Служба зовнішньої розвідки України; ж) Національне антикорупційне бюро України (джерело: Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30.06.1993 № 3341-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 35. – Ст. 358).

Детермінація злочинності – це відношення, взаємозв'язок та взаємодія між явищами, процесами, станами, подіями суспільного життя, що породжують та зумовлюють злочинність.

ДИВЕРСИФІКАЦІЯ (англ. diversification [daɪ.vɜ:sɪfɪ'keɪʃən])- обмеження впливу фактора ризику за рахунок уникнення надмірної концентрації за одним портфелем шляхом пошуку та поєднання портфельів, які за однакових умов приводять до різних не обов'язково прямо протилежних результатів. Диверсифікація є методом пом'якшення ризику, який застосовується як щодо активних, так і пасивних операцій (джерело: Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах» від 11.06.2018 № 64 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 55. – Ст. 1936).

ДИНАМІКА ВИТРАЧАННЯ (англ. burn rate [bɜ:n reɪt])- сума грошей, яку ІДІЛ витрачає відносно своїх доходів, що має важливе значення для розпізнавання її загального фінансового стану та сили (джерело: FATF Report: Financing of the Terrorist Organisation Islamic State in Iraq and the Levant (ISIL) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Financing-of-the-terrorist-organisation-ISIL.pdf>).

Динаміка злочинності – зміна кількісних і якісних показників злочинності за

певний період часу на певній території. Обчислюється у відсотках.

ДИСКРЕЦІЙНІ ПОВНОВАЖЕННЯ (англ. discretionary powers [dɪs'kreʃnəri 'paʊəz])- сукупність прав та обов'язків органів державної влади та місцевого самоврядування, осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, що надають можливість на власний розсуд визначити повністю або частково вид і зміст управлінського рішення, яке приймається, або можливість вибору на власний розсуд одного з декількох варіантів управлінських рішень, передбачених нормативно-правовим актом, проектом нормативно-правового акта (джерело: Методологія проведення антикорупційної експертизи: затверджено наказом Міністерства юстиції України «Про затвердження Методології проведення антикорупційної експертизи» від 24.04.2017 № 1395/5 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1395323-17/card6#Public>).

Девіантна поведінка – вчинок, діяння людини (групи осіб), що не відповідає нормам і очікуванням, які офіційно встановлено або фактично сформовані в даному суспільстві.

ДІЗНАННЯ (англ. preliminary investigation [pri'liminəri in'vesti'geɪʃən])- форма досудового розслідування, в якій здійснюється розслідування кримінальних проступків (джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88). Зв'язок з іншими термінами: див. термін «досудове розслідування».

ДІЇ, ЯКІ НАЛЕЖАТЬ ДО ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЯ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ (англ. actions related to legalization (laundering) of the proceeds from crime ['ækʃ(ə)nz rɪ'leɪtɪd tu: 'li:gəlaɪ'zeɪʃən ('lɔ:ndəɪŋ) əv ðə 'prəʊsi:dz frəm kraɪm])- будь-які дії, пов'язані із вчиненням фінансової операції чи правочину з активами, одержаними внаслідок вчинення злочину, а також вчиненням дій, спрямованих на приховання чи маскуванню незаконного походження таких активів чи володіння ними, прав на такі активи, джерел їх походження, місцезнаходження, переміщення, зміну їх форми (перетворення), а так само набуттям, володінням або використанням активів, одержаних внаслідок вчинення злочину (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057).

ДІЛОВА РЕПУТАЦІЯ (англ. business reputation ['bɪznɪs 'repju:'teɪʃən])- відомості, зібрані Національним банком України, про відповідність діяльності юридичної або фізичної особи, у тому числі керівників юридичної особи та власників істотної участі у такій юридичній особі, вимогам закону, діловій практиці та професійній етиці, а також відомості про порядність, професійні та управлінські здібності фізичної особи (джерело: Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 5. – Ст. 30);- сукупність документально підтвердженої інформації про особу, що дає можливість зробити висновок про відповідність її господарської та/або професійної діяльності вимогам законодавства, а для фізичної особи - також про належний рівень професійних здібностей та управлінського досвіду, а також відсутність в особі судимості за корисливі злочини і за злочини у сфері господарської діяльності, не знятої або не погашеної в установленому законом порядку (джерело: Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 № 2664-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 1. – Ст. 1; Порядок погодження набуття або збільшення істотної участі у фінансовій установі: затверджено рішенням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у

сфері ринків фінансових послуг «Про затвердження Порядку погодження набуття або збільшення істотної участі у фінансовій установі» від 04.12.2012 № 2531 (у редакції розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг 20.09.2016 № 2290), зареєстровано в Міністерстві юстиції України 26 грудня 2012 р. за № 2190/22502 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 6. – Ст. 217).

ДІЛОВІ ВІДНОСИНИ (англ. business relationship ['biznis ri'leɪʃənʃɪp])- ділові, професійні чи комерційні відносини, пов'язані з професійною діяльністю підзвітних організацій, які передбачають, в момент встановлення контакту, певний елемент тривалості (джерело: Директива (ЄС) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму ([Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015L0849&from=EN>);- відносини між клієнтом та суб'єктом первинного фінансового моніторингу, що виникли на підставі договору (у тому числі публічного) про надання фінансових або інших послуг (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057).

ДІЛОВІ ВІДНОСИНИ (англ. business relationship ['biznis ri'leɪʃənʃɪp])- ділові, професійні чи комерційні відносини, пов'язані з професійною діяльністю підзвітних організацій, які передбачають, в момент встановлення контакту, певний елемент тривалості (джерело: Директива (ЄС) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму ([Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015L0849&from=EN>);- відносини між клієнтом та суб'єктом первинного фінансового моніторингу, що виникли на підставі договору (у тому числі публічного) про надання фінансових або інших послуг (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057).

ДІЛОВІ ВІДНОСИНИ (англ. business relationship ['biznis ri'leɪʃənʃɪp])- ділові, професійні чи комерційні відносини, пов'язані з професійною діяльністю підзвітних організацій, які передбачають, в момент встановлення контакту, певний елемент тривалості (джерело: Директива (ЄС) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму ([Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015L0849&from=EN>);- відносини між клієнтом та суб'єктом первинного фінансового моніторингу, що виникли на підставі договору (у тому числі публічного) про надання фінансових або інших послуг (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057).

ДІЛОВІ ВІДНОСИНИ (англ. business relationship ['biznis ri'leɪʃənʃɪp])- ділові, професійні чи комерційні відносини, пов'язані з професійною діяльністю підзвітних організацій, які передбачають, в момент встановлення контакту, певний елемент тривалості (джерело: Директива (ЄС) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму ([Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015L0849&from=EN>);- відносини між клієнтом та суб'єктом первинного фінансового моніторингу, що виникли на підставі договору (у тому числі публічного) про надання фінансових або інших послуг (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057).

ДІЛОВІ ВІДНОСИНИ (англ. business relationship ['biznis ri'leɪʃənʃɪp])- ділові, професійні чи комерційні відносини, пов'язані з професійною діяльністю підзвітних організацій, які передбачають, в момент встановлення контакту, певний елемент тривалості (джерело: Директива (ЄС) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму ([Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015L0849&from=EN>);- відносини між клієнтом та суб'єктом первинного фінансового моніторингу, що виникли на підставі договору (у тому числі публічного) про надання фінансових або інших послуг (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057).

ДОБРОВІЛЬНА ВІДМОВА (англ. voluntary refusal ['vɒləntəri ri'fju:zəl])- остаточне припинення особою за своєю волею готування до злочину або замаху на злочин, якщо при цьому вона усвідомлювала можливість доведення злочину до кінця (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

ДОБРОЧЕСНІСТЬ СУДОВОЇ СИСТЕМИ (англ. integrity of judiciary [ɪn'tɛgrɪtɪ ɒv dʒu(:)'dɪʃəri])- цілісна концепція, яка стосується спроможності судової системи або окремого члена судової влади протистояти корупції, при цьому повністю поважаючи основні цінності незалежності, неупередженості, особистої недоторканності, пристойності, рівності, компетенції та старанності (джерело: United Nations Convention against Corruption [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.unodc.org/documents/treaties/UNCAC/Publications/Convention/08-50026_E.pdf).

ДОГОВІР (англ. contract ['kɒntrækt])- домовленість двох або більше сторін, спрямована на встановлення, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків (джерело: Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40. – Ст. 356).

ДОГОВІР ПРИЄДНАННЯ (англ. adhesion contract [əd'hi:zən 'kɒntrækt])- договір, умови якого встановлені однією із сторін у формулярах або інших стандартних

формах, який може бути укладений лише шляхом приєднання другої сторони до запропонованого договору в цілому. Друга сторона не може запропонувати свої умови договору (джерело: Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40. – Ст. 356).

ДОГОВІР ПРО НАДАННЯ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ (англ. contract on the provision of legal assistance ['kɒntrækt ɒn ðə prə'vɪzən əv 'li:ɡəl ə'sɪstəns]) - домовленість, за якою одна сторона (адвокат, адвокатське бюро, адвокатське об'єднання) зобов'язується здійснити захист, представництво або надати інші види правової допомоги другій стороні (клієнту) на умовах і в порядку, що визначені договором, а клієнт зобов'язується оплатити надання правової допомоги та фактичні витрати, необхідні для виконання договору (джерело: Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 27. – Ст. 282).

ДОДАТКОВІ УЗАГАЛЬНЕНІ МАТЕРІАЛИ (англ. additional case referrals [ə'dɪʃənəl keɪs rɪ'fɜrəlz]) - відомості, зібрані на основі аналізу додатково одержаної інформації на додачу до раніше поданих узагальнених матеріалів (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057).

ДОКАЗИ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ (англ. evidence in criminal proceedings ['eɪvɪdəns ɪn 'krɪmɪnəl prə'si:diŋz]) - фактичні дані, отримані у передбаченому цим Кодексом порядку, на підставі яких слідчий, прокурор, слідчий суддя і суд встановлюють наявність чи відсутність фактів та обставин, що мають значення для кримінального провадження та підлягають доказуванню (джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88).

ДОКУМЕНТ (англ. document ['dɒkjʊmənt]) - спеціально створений з метою збереження інформації матеріальний об'єкт, який містить зафіксовані за допомогою письмових знаків, звуку, зображення тощо відомості, які можуть бути використані як доказ факту чи обставин, що встановлюються під час кримінального провадження (джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88); - матеріальний носій, що містить інформацію, основними функціями якого є її збереження та передавання у часі та просторі (джерело: Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 650).

ДОКУМЕНТИ, ЩО ЗАСВІДЧУЮТЬ ОСОБУ (англ. documents of identification ['dɒkjʊmənts əv aɪ,dentɪfɪ'keɪʃən]) - паспорт громадянина України, для громадян інших країн - паспортний документ, посвідка на проживання особи без громадянства та інші, визначені законодавством, документи (джерело: Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті» від 21.01.2004 № 22, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 29 березня 2004 р. за № 377/8976 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 13. – Ст. 908).

ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ В СИСТЕМІ (англ. access to information in the system ['æksɛs tu ɪnfə'meɪʃən ɪn ðə 'sɪstɪm]) - отримання користувачем можливості обробляти інформацію в системі (джерело: Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР // Відомості

Верховної Ради України. – 1994. – № 31. – Ст. 286).

ДОСУДОВЕ РОЗСЛІДУВАННЯ (англ. pre-trial investigation [pri:-'traɪəl ɪn'vestɪ 'geɪʃən])- стадія кримінального провадження, яка починається з моменту внесення відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань і закінчується закриттям кримінального провадження або направленням до суду обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотання про звільнення особи від кримінальної відповідальності (джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88).

ДОСЬЄ (англ. profile ['prəʊ.faɪl])- (1) Сукупність документів і матеріалів з якоїсь конкретної справи або питання. (2) Папка з цими матеріалами (джерело: Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К.: КОНДОР, 2006. – 356 с.).

ДОТРИМАННЯ ВИМОГ ЗАКОНОДАВСТВА ТА ВНУТРІШНІХ ПРОЦЕДУР (КОМПЛАЄНС) (англ. compliance with legislation requirements and internal procedures (compliance) [kəm'plaiəns wɪð 'ledʒɪs'leɪʃən rɪ'kwaiəmənts ənd ɪn'tɜːnl prə'siːdʒəz (kəm 'plaiəns)])- необхідність знати, розуміти та дотримуватися всіх вимог законодавства України, нормативів, положень і правил, внутрішніх політик, стандартів та кодексів з питань діяльності банку (джерело: Методичні рекомендації щодо вдосконалення корпоративного управління в банках України: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про схвалення Методичних рекомендацій щодо вдосконалення корпоративного управління в банках України» від 28.03.2007 № 98 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0098500-07/card6#Public>).

ДОХОДИ ВІД ЗЛОЧИНУ (англ. proceeds of crime ['prəʊ.siːdz əv kraɪm])- будь-яке майно, придбане чи отримане, прямо або посередньо, в результаті вчинення будь-якого злочину (джерело: United Nations Convention against Transnational Organized Crime (15.11.2000), а. 2 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.un.org/Docs/asp/ws.asp?m=A/RES/55/25>).

ДОХОДИ, ОДЕРЖАНІ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ (англ. proceeds of crime ['prəʊ.siːdz əv kraɪm])- будь-яка вигода, одержана внаслідок вчинення суспільно небезпечного діяння, що передуює легалізації (відмиванню) доходів, яка може складатися з рухомого чи нерухомого майна, майнових та немайнових прав, незалежно від їх вартості (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057).

ДРОП (англ. drop [drɒp])- людина-посередник, яка не маючи на те законних підстав здійснює отримання коштів із застосуванням білого пластику в банкоматах чи касах банків або знімає з власного рахунку (або перераховує на інший рахунок) кошти одержані злочинним шляхом, які надійшли на її рахунок для легалізації. Працюють за наймом, комісійну винагороду, або, навіть, зарплату (джерело: Основи платіжного картознавства: посібник-довідник для прокурорів та суддів / Під заг. редакцією Карпова О.О. – К.: Українська міжбанківська Асоціація членів платіжних систем «ЕМА», 2018. – 86 с.).

ЕКОНОМІЧНА ЗЛОЧИННІСТЬ — це сукупність різних видів навмисних посягань на економічні відносини, що охороняються державою незалежно від форми власності і видів діяльності суб'єктів, які виконують певні функції у сфері виробництва, обміну,

обслуговування, а також осіб, пов'язаних з регулюванням цієї діяльності.

ЕКСПЕРТ (англ. expert ['ekspɜ:t]) - особа, яка володіє науковими, технічними або іншими спеціальними знаннями, має право відповідно до Закону України «Про судову експертизу» на проведення експертизи і якій доручено провести дослідження об'єктів, явищ і процесів, що містять відомості про обставини вчинення кримінального правопорушення, та дати висновок з питань, які виникають під час кримінального провадження і стосуються сфери її знань (джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88).

ЕКСПЕРТИЗА (англ. examination [ɪg,zæmɪ'neɪʃn]) - дослідження будь-якого питання обізнаною особою (експертом) з метою надання висновку (джерело: Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К.: КОНДОР, 2006. – 356 с.).

ЕКСПЕРТНА КОМІСІЯ (англ. expert commission ['ekspɜ:t kə'mɪʃən]) - комісія Держфінмоніторингу України з розгляду узагальнених матеріалів і додаткових узагальнених матеріалів, підготовлених для подання правоохоронним та розвідувальним органам, склад і повноваження якої затверджуються окремим наказом Держфінмоніторингу України (джерело: Порядок надання та розгляду узагальнених матеріалів: затверджено наказом Міністерства фінансів України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства доходів і зборів України, Служби безпеки України «Про затвердження Порядку надання та розгляду узагальнених матеріалів» від 02.12.2013 № 1026/1184/739/484, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 23 грудня 2013 р. за № 2170/24702 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 3. – Ст. 75

ЕКСПОРТ (англ. export ['eksɜ:t]) - продаж або передача на інших законних підставах товарів іноземним суб'єктам господарської та іншої діяльності з вивезенням або без вивезення цих товарів за межі митного кордону України, включаючи реекспорт товарів, у тому числі: продаж або передача товарів в Україні посольству чи представнику будь-якої юридичної особи іноземної держави, іноземцю чи особі без громадянства; продаж або передача в Україні чи за її межами права управління (контролю) товарами відповідно юридичній особі іноземної держави чи її представнику, іноземцю чи особі без громадянства, у тому числі через засоби зв'язку; розкриття технології іноземцю чи особі без громадянства; фактичне відвантаження товарів з метою подальшої їх передачі або переміщення за межі України (джерело: Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання: Закон України від 20.02.2003 № 549-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 23. – Ст. 148);- (1) Вивезення товару або капіталу за кордон самостійно або із залученням послуг незалежних маркетингових посередників. (2) Товари, які відправляють до іншої країни на продаж (джерело: Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К.: КОНДОР, 2006. – 356 с.).

ЕКСПОРТ (ІМПОРТ) КАПІТАЛУ (англ. export (import) of capital ['eksɜ:t ('ɪmpɜ:t) əv 'kæpɪtl]) - вивезення за межі України (ввезення з-за меж України) капіталу у будь-якій формі (валютних коштів, продукції, послуг, робіт, прав інтелектуальної власності та інших немайнових прав) з метою одержання прибутків від виробничої та інших форм господарської діяльності (джерело: Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29. – Ст. 377; Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К.: КОНДОР, 2006. – 356 с.).

ЕКСТРАДИЦІЙНА ПЕРЕВІРКА (англ. extradition inspection [ɪkstrə'dɪʃən ɪn

'spekʃən]))- діяльність визначених законом органів щодо встановлення та дослідження передбачених міжнародним договором України, іншими актами законодавства України обставин, що можуть перешкоджати видачі особи (екстрадиції), яка вчинила злочин (джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88).

Екстремізм – сукупність радикальних поглядів, ідей та дій, спрямовані на дискредитацію діяльності органів влади, порушення моральних норм і правових приписів та несуть загрозу безпеці особи, суспільству і державі.

Експертний метод кримінологічного прогнозування – метод, заснований на аналізі даних опитування наукових і практичних працівників про розвиток криміногенної ситуації в країні, стан злочинності, її фактори, можливі заходи протидії.

Екстраполяція – математичний метод дослідження, широко використовуваний у статистиці і кримінології, який полягає у знаходженні за відомими значеннями показника його невідомих значень за межами області функціонування, тобто на майбутнє. Застосовується при прогнозуванні злочинності.

ЕЛЕКТРОННА ІДЕНТИФІКАЦІЯ (англ. electronic identification [ɪˌlekˈtrɒnɪk aɪˌden.tɪ.fɪˈkeɪ.ʃən]))- процедура використання ідентифікаційних даних особи в електронній формі, які однозначно визначають фізичну особу (джерело: Порядок формування, ведення та оприлюднення (надання) інформації Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування: затверджено рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції «Про функціонування Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування» від 10.06.2016 № 3, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 15 липня 2016 за № 959/29089 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 55. – Ст. 1931). Зв'язок з іншими термінами: див. термін «фізична особа».

ЕЛЕКТРОННА СИСТЕМА ЗАКУПІВЕЛЬ (англ. electronic procurement system [ɪlekˈtrɒnɪk prəˈkjuːmənt ˈsɪstɪm]))- інформаційно-телекомунікаційна система, що забезпечує проведення процедур закупівель, створення, розміщення, оприлюднення та обмін інформацією і документами в електронному вигляді, до складу якої входять веб-портал Уповноваженого органу, авторизовані електронні майданчики, між якими забезпечено автоматичний обмін інформацією та документами (джерело: Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 9. – Ст. 89).

ЕЛЕКТРОННИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ДОВІДНИК БАНКІВ УКРАЇНИ ТА ІНШИХ УСТАНОВ (англ. electronic technological guidebook of banks of Ukraine and other institutions [ɪlekˈtrɒnɪk ˌteknəˈlɒdʒɪk(ə)l ˈgaɪdbʊk əv bæŋks əv juːˈkreɪn ənd ˈlðə ˌɪnstɪˈtjuːʃənz]))- систематизований перелік банків, філій, інших установ, що є складовою частиною інформаційної мережі Національного банку і використовується під час роботи всіх її програмно-технічних комплексів (джерело: Інструкція про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Інструкції про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті» від 16.08.2006 № 320, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 6 вересня 2006 р. за № 1035/12909 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 36. – Ст. 2507).

ЕМБАРГО (ПОВНЕ АБО ЧАСТКОВЕ) (англ. embargo (full or partial) [emˈbɑːgəʊ (fʊl ə ˈpɑːʃəl)]))- заборона чи обмеження експорту товарів до держав, визначених міжнародними організаціями, членом яких є Україна, або до держав, щодо яких проводиться відповідна національна політика (джерело: Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного

використання: Закон України від 20.02.2003 № 549-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 23. – Ст. 148).

ЄВРОВАЛЮТА (англ. eurocurrency ['jʊərəʊ,kɹænsɪ])- валютні кошти, депоновані на рахунках в європейських банках за межами відповідних країн. Рахунки в Є. почали застосовувати в умовах конвертованості валют і «доларового перенасичення», що виник внаслідок хронічного дефіциту платіжного балансу США. Це обумовило розвиток ринку Є., тобто міжнародного ринку короткострокових капіталів. Маючи Є. (долари, марки, франки, фунти стерлінгів та ін.), банки користуються зручним інструментом для проведення кредитних угод на різні терміни (джерело: Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К.: КОНДОР, 2006. – 356 с.).

ЄВРОДОЛАРИ (англ. eurodollars ['jʊərəʊ 'dɒləz])- тимчасово вільні кошти в доларах США, розміщені в банках Європи. Використовуються для покриття дефіциту платіжного балансу, поповнення національних грошових ринків (джерело: Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К.: КОНДОР, 2006. – 356 с.).

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ЦЕНТРАЛЬНИЙ БАНК (ЄЦБ) (англ. European Central Bank (ECB) [jʊərə'pi:ən 'sentr(ə)l bæŋk])- центральний банк Європейського Союзу та Єврозони. ЄЦБ – головний елемент Європейської системи центральних банків, до складу якої, крім ЄЦБ, входять центральні банки країн Європейського валютного союзу (ЄВС). ЄЦБ розпочав роботу 1 червня 1998 р. Штаб-квартира розташована в Німеччині у Франкфурті-на-Майні. Діяльність ЄЦБ ґрунтується на засадах незалежності від рішень національних держав і наддержавних органів ЄС. Головні функції ЄЦБ: 1) розробка та реалізація єдиної монетарної та валютної політики Єврозони; 2) утримання та управління офіційними валютними резервами країн Єврозони; 3) емісія готівкового євро; 4) встановлення основних процентних ставок; 5) підтримка цінової стабільності в Єврозоні та рівня інфляції не вище 2% на рік (джерело: Офіційний сайт Європейського центрального банку [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ecb.eu>).

ЄДИНИЙ ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР ЮРИДИЧНИХ ОСІБ, ФІЗИЧНИХ ОСІБ - ПІДПРИЄМЦІВ ТА ГРОМАДСЬКИХ ФОРМУВАНЬ (англ. Unify state register of legal entities, individuals - entrepreneurs and public formations ['ju:nifai steit 'redʒɪstə əv 'li:gəl 'entɪtɪz ,ɪndɪ'vɪdʒəlz -,ɒntɹəprə'nɜ:z ənd 'pʌblɪk fə:'meɪʃənz])- єдина державна інформаційна система, що забезпечує збирання, накопичення, обробку, захист, облік та надання інформації про юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадські формування, що не мають статусу юридичної особи (джерело: Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 № 755-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 31. – Ст. 263).

ЄДИНИЙ КАЗНАЧЕЙСЬКИЙ РАХУНОК (англ. single treasury account ['sɪŋgl 'trɛzəri ə'kaʊnt])- рахунок, відкритий центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів (далі - Казначейство України), у Національному банку України для обліку коштів та здійснення розрахунків у системі електронних платежів Національного банку України, на якому консолідується кошти державного та місцевих бюджетів, фондів загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування та кошти інших клієнтів, які відповідно до законодавства знаходяться на казначейському обслуговуванні (джерело: Бюджетний кодекс України: Закон України від 18.07.2010 № 2456-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 50, / № 50-51 / . – Ст. 572).

ЄДИНИЙ РЕЄСТР ДОСУДОВИХ РОЗСЛІДУВАНЬ (англ. unified pre-trial investigations register ['ju:nifaid pri:-'traɪəl ɪn'vestri'geɪʃənz 'redʒɪstə])- створена за допомогою автоматизованої системи електронна база даних, відповідно до якої здійснюються збирання, зберігання, захист, облік, пошук, узагальнення даних, зазначених у пункті 1 глави 2 цього розділу, які використовуються для формування звітності, а також надання інформації про відомості, внесені до Реєстру, з дотриманням вимог кримінального процесуального законодавства та законодавства, яким врегульовано питання захисту персональних даних та доступу до інформації з обмеженим доступом (джерело: Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань: затверджено наказом Генеральної прокуратури України «Про затвердження Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань» від 06.04.2016 № 139, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 05 травня 2016 р. за № 680/28810 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 46. – Ст. 1674).

ЄДИНИЙ РЕЄСТР ОБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАСНОСТІ (англ. unified register of state property objects ['ju:nifaid 'redʒɪstə əv steɪt 'prɒpəti 'ɒbdʒɪkts])- автоматизована система збирання, обліку, накопичення, оброблення, захисту та надання інформації про нерухоме майно, у тому числі передане в оренду (лізинг), концесію або заставу, державних підприємств, установ та організацій, а також про корпоративні права держави та державне майно, що не увійшло до статутного капіталу господарських структур (джерело: Про управління об'єктами державної власності: Закон України від 21.09.2006 № 185-V // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 46. – Ст. 456).

Жертва злочину – окрема людина або група людей, яким злочинном прямо або побічно заподіяна фізична, моральна або матеріальна шкода.

ЖУРНАЛ РЕЄСТРАЦІЇ ПРИБУТКОВИХ І ВИДАТКОВИХ КАСОВИХ ДОКУМЕНТІВ (англ. spending and receiving cash documents registration journal ['spendɪŋ ənd rɪ'si:vɪŋ kæʃ 'dɒkjəmənts 'redʒɪs'treɪʃən 'dʒɜ:nl])- документ, що застосовується для реєстрації прибуткових та видаткових касових ордерів та інших касових документів (джерело: Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні» від 29.12.2017 № 148 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 10. – Ст. 369).

ЗАБОРОНЕНА ОСОБА (англ. barred/banned person [bɑ:d/bænd 'pɜ:sn])- особа, якій не дозволено входити в казино (може бути заборонено самим казино або регулятором) (джерело: The FATF Vulnerabilities of Casinos and Gaming Sector (March 2009) Електронний ресурс – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/vulnerabilitiesofcasinosandgamingsector.html>).

ЗАБОРОНЕНІ ТЕРОРИСТИЧНІ ФОРМУВАННЯ (англ. proscribed terrorist entities [prəʊs'kraɪbd 'terərɪst 'entɪtɪz])- особи або організації, що знаходяться у національному або міжнародному переліку осіб, що відомі своєю участю у здійсненні терористичної діяльності (джерело: FATF Report: Risk of Terrorist Abuse in Non-Profit Organisations (June 2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Risk-of-terrorist-abuse-in-nonprofit-organisations.pdf>).

ЗАБОРОННІ СУДОВІ НАКАЗИ (англ. restraining [rɪs'treɪnɪŋ])- наказ, необхідний для заморожування фінансових активів, які розміщені у фінансових установах (джерело: The FATF Laundering the proceeds of VAT Carousel Fraud Report (February 23, 2007), footnote 19. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/laundryingtheproceedsofvatcarouselreport.html>).

ЗАГРОЗА (англ. threat [θret])- особа або група осіб, предмет чи діяльність, що потенційно можуть спричинити шкоду, наприклад, державі, суспільству, економіці і т.д. У контексті ВК/ФТ сюди включено злочинців, терористичні угруповання та їх пособники, їх кошти, а також минула, теперішня та майбутня діяльність з ВК чи ФТ. Це один із факторів, що пов'язаний із ризиком, і, як правило, слугує відправною точкою у розвитку розуміння ризику ВК/ФТ. У деяких випадках, певні типи оцінки загроз можуть слугувати передумовою до проведення оцінки ризиків (джерело: The FATF Guidance: National Money Laundering and Terrorist Financing Risk Assessment [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/content/images/National_ML_TF_Risk_Assessment.pdf).

ЗАГРОЗИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ (англ. threats to the national security of Ukraine [θrets tə ðə 'næʃənl sɪ'kjʊərɪti əv ju:'kreɪn])- явища, тенденції і чинники, що унеможливають чи ускладнюють або можуть унеможливити чи ускладнити реалізацію національних інтересів та збереження національних цінностей України (джерело: Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII // Офіційний вісник України. – 2018. – № 55. – Ст. 1903).

ЗАКІНЧЕНИЙ ЗЛОЧИН (англ. finished crime ['fɪnɪʃt kraɪm])- визнається діяння, яке містить усі ознаки складу злочину, передбаченого відповідною статтею Особливої частини цього Кодексу (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

ЗАКОН (англ. law [lɔ:])- будь-яке законодавство, опубліковане або затверджене через парламентський процес або інший еквівалентний засіб відповідно до конституційної системи країни, що накладає обов'язкові до виконання вимоги із санкціями за невідповідність. Санкції за невідповідність мають бути ефективними, пропорційними та переконливими (див. Рекомендацію 35). Поняття також охоплює судові рішення, які встановлюють відповідні вимоги та є обов'язковими до виконання в усіх частинах країни (джерело: The FATF Recommendations General Glossary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatf-recommendations.html>).

ЗАКОН УКРАЇНИ ПРО КРИМІНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ (англ. law of Ukraine on criminal liability [lɔ: əv ju:'kreɪn ɒn 'krɪmɪnl 'laɪə'bɪlɪti])- законодавчі акти України, які встановлюють кримінальну відповідальність (Кримінальний кодекс України та закон України про кримінальні проступки) (джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88).

ЗАКОННІ ДЖЕРЕЛА ІСНУВАННЯ (англ. legitimate source of subsistence [lɪ'dʒɪtɪmɪt sɔ:s əv səb'sɪstəns])- заробітна плата, прибуток від підприємницької діяльності або власності, пенсія, стипендія, аліменти, соціальні виплати та допомога, власні фінансові заощадження або фінансова допомога від членів сім'ї, інших фізичних та юридичних осіб, що мають законні доходи (джерело: Про громадянство України: Закон України від 18.01.2001 № 2235-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 13. – Ст. 65).

ЗАКОНОДАВСТВО З ПИТАНЬ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ (англ. legislation on financial monitoring issues [ˌledʒɪs'leɪʃən ɒn faɪ'nænsjəl 'mɒnɪtərɪŋ 'ɪʃu:z])- Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та розповсюдженню зброї масового знищення» та прийняті відповідно до нього нормативно-правові акти (джерело: Положення про порядок реєстрації та ліцензування банків, відкриття відокремлених

підрозділів: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження деяких нормативно-правових актів Національного банку України» від 08.09.2011 № 306, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 18 жовтня 2011 р. за № 1203/1994 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 84. – Ст. 3092).

ЗАЛИШКОВИЙ РИЗИК (англ. residual risk [rɪˈzɪdʒʊəl rɪsk])- властивий ризик за вирахуванням наявного контролю. Залишковий ризик представляє собою ризик, що залишається після розгляду чинного контролю (джерело: EU Supranational Risk Assessment Report [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:d4d7d30e-5a5a-11e7-954d-01aa75ed71a1.0001.02/DOC_1&format=PDF).

ЗАМАХ НА ЗЛОЧИН (англ. criminal attempt ['krɪmɪnəl ə'tempt])- вчинення особою з прямим умислом діяння (дії або бездіяльності), безпосередньо спрямованого на вчинення злочину, передбаченого відповідною статтею Особливої частини цього Кодексу, якщо при цьому злочин не було доведено до кінця з причин, що не залежали від її волі (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

ЗАМОВНИКИ (англ. customers ['kʌstəməz])- органи державної влади, органи місцевого самоврядування та органи соціального страхування, створені відповідно до закону, а також юридичні особи (підприємства, установи, організації) та їх об'єднання, які забезпечують потреби держави або територіальної громади, якщо така діяльність не здійснюється на промисловій чи комерційній основі, за наявності однієї з таких ознак: юридична особа є розпорядником, одержувачем бюджетних коштів; органи державної влади чи органи місцевого самоврядування або інші замовники володіють більшістю голосів у вищому органі управління юридичної особи; у статутному капіталі юридичної особи державна або комунальна частка акцій (часток, паїв) перевищує 50 відсотків. До замовників також належать юридичні особи та/або суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність в окремих сферах господарювання та відповідають хоча б одній з таких ознак: органам державної влади, органам влади Автономної Республіки Крим, органам місцевого самоврядування належить частка у статутному капіталі суб'єкта господарювання в розмірі більше ніж 50 відсотків або такі органи володіють більшістю голосів у вищому органі суб'єкта господарювання чи правом призначати більше половини складу виконавчого органу або наглядової ради суб'єкта господарювання; наявність спеціальних або ексклюзивних прав (джерело: Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 9. – Ст. 89).

ЗАМОРОЖУВАННЯ (англ. freeze [fri:z])- у контексті конфіскації та тимчасових заходів (напр., Рекомендації 4, 32 та 38), термін заморожування означає заборону передачі, перетворення, розпорядження чи переміщення будь-якого майна, обладнання чи іншого інструментарію на підставі рішення (на строк, доки таке рішення буде дійсним), ініційованого компетентним органом влади або судом відповідно до механізму заморожування або ж до моменту визнання компетентним органом влади відчуження чи конфіскації; у цілях Рекомендацій 6 та 7 щодо імплементації цільових фінансових санкцій, термін заморожування означає заборону передачі, перетворення, розпорядження чи переміщення будь-яких коштів чи інших активів, які належать чи контролюються визначеними особами чи підприємствами на підставі, та на час дії, рішення, ініційованого Радою Безпеки Організації Об'єднаних Націй або відповідно до резолюцій Ради Безпеки, що застосовуються компетентними органами влади або судом; в усіх випадках, заморожене майно, обладнання, інструменти, кошти та інші активи залишаються власністю фізичної чи юридичної особи (осіб), які володіли

часткою таких активів на момент замороження і можуть залишатись у розпорядженні третіх осіб або, відповідно до інших домовленостей, що були досягнуті такою фізичною чи юридичною особою(-ами) до початку застосування механізму заморожування, чи згідно з іншими національними положеннями. При застосуванні заморожування, країни можуть вирішити взяти під контроль майно, обладнання, інструменти, кошти чи інші активи, як засіб захисту від можливого виведення цих активів (джерело: The FATF Recommendations General Glossary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatf-recommendations.html>);- тимчасова заборона на переказ, перетворення, розпорядження чи рух майна, або тимчасове володіння чи контроль над майном на основі рішення суду чи іншого компетентного органу (джерело: United Nations Convention against Corruption (21.11.2003), а. 2 [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.unodc.org/documents/brussels/UN_Convention_Against_Corruption.pdf).

ЗАНИЖЕННЯ БАЗИ ОПОДАТКУВАННЯ І ВИВЕДЕННЯ ПРИБУТКУ З-ПІД ОПОДАТКУВАННЯ (англ. base erosion and profit shifting (BEPS) [beɪs ɪˈrəʊz(ə)n ænd ˈprɒfɪt ˈʃɪftɪŋ])- заниження бази оподаткування і виведення прибутку з-під оподаткування відноситься до розмивання національної податкової бази і одного процесу, за допомогою якого це відбувається. Цей процес полягає в тому, що багатонаціональні компанії змінюють прибутки, отримані в країні або за межами та в таких юрисдикціях, як офшорні фінансові центри з нижчим або нульовим податком, що дозволяє мінімізувати їх податкове навантаження. Така практика є законною, але, крім мінімізації податкової бази країн, в яких було отримано прибуток, також створюються не рівні умови ведення бізнесу, оскільки малі та середні підприємства, як правило, не мають доступу до цих схем виведення прибутку з-під оподаткування, і тому платять значно більші податки ніж багатонаціональні компанії (джерело: Financial Transparency Glossary. ISBN: 978-3-943497-51-9 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.transparency.ee/cm/files/2014_financialtransparencyglossary_en.pdf).

Запобігання злочинності – діяльність органів державної влади, спеціально уповноважених суб'єктів, інститутів громадянського суспільства, спрямована на недопущення вчинення кримінальних правопорушень на різних стадіях реалізації умислу та припинення розпочатої злочинної діяльності окремих організацій, груп та осіб.

ЗАРУБІЖНІ ПАРТНЕРИ (англ. foreign partners ['fɔrɪn ˈpɑːtnəz])- іноземні організації, що допомагають НПО в здійсненні їх діяльності та реалізації програм за кордоном (джерело: FATF Report: Risk of Terrorist Abuse in Non-Profit Organisations (June 2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Risk-of-terrorist-abuse-in-non-profit-organisations.pdf>).

ЗАРУЧНИК (англ. hostage ['hɒstɪdʒ])- фізична особа, яка захоплена і (або) утримується з метою спонукання державного органу, підприємства, установи чи організації або окремих осіб здійснити якусь дію або утриматися від здійснення якоїсь дії як умови звільнення особи, що захоплена і (або) утримується (джерело: Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20.03.2003 № 638-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 25. – Ст. 180; Облік та контроль ядерного матеріалу, фізичний захист ядерного матеріалу і ядерних установок. Глумачний словник українських термінів. Словники термінів: українсько-англо-російський, русско-українсько-английський, english-russian-ukrainian / НП 306.7.086- 2004. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/en/v0101578-04/ed20040608/find/sp:java-:max100?text=%CE%E1%EB%B3%EA%EE%E2%E8%E9+>

%E7%E2%B3%F2).

ЗАСУДЖЕНИЙ (англ. convict ['kɒnvɪkt])- обвинувачений, обвинувальний вирок суду щодо якого набрав законної сили (джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88).

ЗАХИСТ (англ. advocacy ['ædvəkəsi])- вид адвокатської діяльності, що полягає в забезпеченні захисту прав, свобод і законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого, підсудного, засудженого, виправданого, особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішується питання про їх застосування у кримінальному провадженні, особи, стосовно якої розглядається питання про видачу іноземній державі (екстрадицію), а також особи, яка притягається до адміністративної відповідальності під час розгляду справи про адміністративне правопорушення (джерело: Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 27. – Ст. 282).

ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ В СИСТЕМІ (англ. information protection in the system [ˌɪnfə'meɪʃən prə'tektʃən ɪn ðə 'sɪstɪm])- діяльність, спрямована на запобігання несанкціонованим діям щодо інформації в системі (джерело: Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 31. – Ст. 286).

ЗАХОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ (англ. measures to ensure criminal proceedings ['meɪzəz tu ɪn'sʊə 'krɪmɪnl prə'si:dɪŋz]) 1) виклик слідчим, прокурором, судовий виклик і привід; 2) накладення грошового стягнення; 3) тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом; 4) відсторонення від посади; 4-1) тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя; 5) тимчасовий доступ до речей і документів; 6) тимчасове вилучення майна; 7) арешт майна; 8) затримання особи; 9) запобіжні заходи (джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88).

ЗБАГАЧЕННЯ (англ. beneficiation [ˌbenɪfɪʃi'eɪʃən])- процес, за допомогою якого більше етапів розробки, не обмежувачись обробкою та відшліфовкою, які здійснює країна-видобувник, породжує додаткові економічні вигоди для країни-видобувника (джерело: The FATF and EGMONT report «Money laundering and terrorist financing through trade in diamonds» (October 2013), Anex I. Glossary of terms [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/ml-tf-through-trade-in-diamonds.html>).

Загальносоціальне запобігання злочинності – сукупність правових, економічних, соціальних та управлінських заходів, спрямованих на обмеження криміногенного потенціалу суспільства, зменшення розмірів фонових для злочинності явищ, усунення наслідків вчинення кримінальних правопорушень.

Запобігання злочинності спеціально-кримінологічне – сукупність заходів, здійснюваних правоохоронними органами й іншими державними органами, громадськими організаціями та окремими громадянами з метою усунення причин і умов, що сприяють вчиненню злочинів. Включає такі напрями: 1) кримінологічна профілактика; 2) відвернення злочинів; 3) припинення злочинів; 4) виправлення осіб, які вчинили злочини; 5) запобігання рецидиву.

ЗБИТОК (англ. wastage ['weɪstɪdʒ])- перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати (джерело: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»:

затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»» від 07.02.2013 № 73, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 лютого 2013 р. за № 336/22868 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 19. – Ст. 665).

ЗЛОВЖИВАННЯ ВЛАДОЮ АБО СЛУЖБОВИМ СТАНОВИЩЕМ (англ. abuse of power or official position [ə'bjʊ:s əv 'paʊə ə ə'fɪʃəl pə'zɪʃən])- умисне, з метою одержання будь-якої неправомірної вигоди для самої себе чи іншої фізичної або юридичної особи використання службовою особою влади чи службового становища всупереч інтересам служби, якщо воно завдало істотної шкоди охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян або державним чи громадським інтересам, або інтересам юридичних осіб (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

ЗЛОВЖИВАННЯ ДЛЯ ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ (англ. terrorist financing abuse ['terərɪst faɪ'nænsɪŋ ə'bjʊ:s])- експлуатація терористами та терористичними організаціями НПО (неприбуткових організацій) для збору та переміщення коштів, надання логістичної підтримки, заохочування чи сприяння вербуванню нових терористів, або для підтримки терористів та терористичних організацій, а також їх діяльності, в будь-який інший спосіб (джерело: The FATF Recommendations General Glossary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatf-recommendations.html>).

ЗЛОВЖИВАННЯ ПОВНОВАЖЕННЯМИ (англ. abuse of authority [ə'bjʊ:s əv ə: 'θɔ:rtɪtɪ])- умисне, з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб використання всупереч інтересам юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми службовою особою такої юридичної особи своїх повноважень, якщо це завдало істотної шкоди охоронюваним законом правам або інтересам окремих громадян, або державним чи громадським інтересам, або інтересам юридичних осіб (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

ЗЛОЧИННА ТЕХНОЛОГІЯ ЗБАГАЧЕННЯ (англ. criminal enrichment technology ['krɪmɪnəl ɪn'ri:tʃmənt tek'nɒlədʒi])- комплекс взаємопов'язаних злочинів, що вчиняються ОЗГ з метою отримання матеріальної вигоди і з використанням легальних форм господарської діяльності (джерело: Протидія економічній злочинності / П.І. Орлов, А.Ф., Волобуєв, І.М. Осика, Р.Л. Степанюк, І.М. Зарецька, Едвард Картер, Річард Ворнер. – Харків: Нац. ун-т внутр. Справ, 2004. – 568 с.).

ЗЛОЧИННІ ДОХОДИ (англ. proceeds of crime ['prəʊsi:dz əv kraɪm])- будь-яка власність, що походить від або отримана, прямо чи опосередковано, в наслідок вчинення злочину (джерело: United Nations Convention against Corruption (21.11.2003), а. 2 [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.unodc.org/documents/brussels/UN_Convention_Against_Corruption.pdf).

Злочинність – об'єктивно небезпечна поведінка соціальних суб'єктів, що заподіює істотну шкоду правам людини, соціальним благам і життєво важливим інтересам особи, держави та суспільства.

«Злодій у законі» («злодій» або «законник») (рос. «Вор в законе», «вор» або «законник») — титул деяких членів злочинного світу, які відносяться до його еліти і користуються значним авторитетом. https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%97%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D1%96%D0%B9_%D1%83_%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%96. Під особою, яка перебуває у статусі суб'єкта підвищеного злочинного

впливу, у тому числі у статусі "вора в законі", у п. 2 примітки до ст. 255 та статтях 255⁻¹, 255⁻³ КК України розуміють особу, яка завдяки авторитету, іншим особистим якостям чи можливостям здійснює злочинний вплив і координує злочинну діяльність інших осіб, які здійснюють злочинний вплив. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/671-20#Text>

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ (англ. foreign economic activity ['fɔrɪn ɪ:kə'nɒmɪk æk'tɪvɪti])- діяльність суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, побудована на взаємовідносинах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами (джерело: Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29. – Ст. 377).

ЗОЛОТОВАЛЮТНИЙ РЕЗЕРВ (англ. gold reserve [gəʊld rɪ'zɜ:v])- резерви України, відображені у балансі Національного банку України, що включають в себе активи, визнані світовим співтовариством як міжнародні і призначені для міжнародних розрахунків (джерело: Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 29. – Ст. 238).

ЗОНА ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ (англ. free trade zones [fri: treɪd zəʊnz])- певна територія в межах юрисдикції, де надаються пільги для стимулювання експорту, залучення прямих іноземних інвестицій та забезпечення зайнятості на місцевому рівні;- географічна область, де спеціальний нормативно-правовий режим та режим оподаткування поширюються на торгівлю товарами і послугами; відома також під іншими назвами у різних куточках світу (вільна зона, порто-франко, портова зона вільної торгівлі, зона зовнішньої торгівлі, зона електронної торгівлі, зона безмитної торгівлі, вільна торгова зона, зона експортної обробки, логістична зона, зона розвитку торгівлі, промислова зона, або промисловий парк, високотехнологічний промисловий парк, зона розвитку високих технологій і неотехнологій, інвестиційна зона, митна зона, особлива економічна зона, зона економічного розвитку, зона економічного і технологічного розвитку, зона розробки ресурсів і економічного розвитку і прикордонна зона економічного співробітництва) (джерело: FATF Report: Money Laundering vulnerabilities of Free Trade Zones [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/ML%20vulnerabilities%20of%20Free%20Trade%20Zones.pdf>).

ІВСДРОПІНГ (англ. eavesdropping [i:vzdrɒpɪŋ])- технологія копіювання даних магнітної смуги платіжної картки шляхом встановлення в банкомат стороннього пристрою для прослуховування, який перехоплює дані з картрідера (джерело: Основи платіжного картознавства: посібник-довідник для прокурорів та суддів / Під заг. редакцією Карпова О.О. – К.: Українська міжбанківська Асоціація членів платіжних систем «ЕМА», 2018. – 86 с.).

ІДЕНТИФІКАЦІЙНІ ДАНІ (англ. identification data [aɪ,deɪntɪfɪ'keɪʃən 'deɪtə])- надійні документи, дані або інформація з незалежних джерел (джерело: The FATF Recommendations General Glossary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatfrecommendations.html>);-

надійні, отримані з незалежних джерел документи, дані та інформація (джерело: The FATF RBA guidance for trust and companies service providers (TCSPs) (June 17, 2008). Glossary of terminology [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/rba-tcpsps.html>);- це: для фізичної особи - відомості, зазначені у пунктах 1 частин дев'ятої і десятої, у частинах одинадцятій і дванадцятій статті 9 цього Закону; для фізичної особи - підприємця - відомості, зазначені у пункті 2 частини дев'ятої, у частині дванадцятій статті 9 цього Закону; для юридичної особи - відомості, зазначені у

пункті 3 частини дев'ятої та пункті 2 частини десятої статті 9 цього Закону; дані, перелік яких визначений суб'єктами державного фінансового моніторингу, - у випадках, визначених частиною шістнадцятою статті 9 цього Закону (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057).

ІДЕНТИФІКАЦІЯ (англ. identification [aɪˌdentɪfɪˈkeɪʃən])- отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу від клієнта (представника клієнта) ідентифікаційних даних (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057).

ІДЕНТИФІКАЦІЯ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ (англ. corruption risks identification [kəˈrʌpʃən rɪzks aɪˌdentɪfɪˈkeɪʃən])- визначення чинників корупційного ризику у діяльності/бездіяльності посадових осіб органу влади, що можуть сприяти скоєнню ними корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією (джерело: Методологія оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади: затверджено рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції «Про затвердження Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади» від 02.12.2016 № 126, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 грудня 2016 р. за № 1718/29848 // Офіційний вісник України. – 2017. – № 4. – Ст. 168).

ІММІГРАНТ (англ. immigrant ['ɪmɪgrənt])- іноземець чи особа без громадянства, який отримав дозвіл на імміграцію і прибув в Україну на постійне проживання, або, перебуваючи в Україні на законних підставах, отримав дозвіл на імміграцію і залишився в Україні на постійне проживання (джерело: Про імміграцію: Закон України від 07.06.2001 № 2491-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 41. – Ст. 197).

ІМПОРТ (англ. import ['ɪmpɔ:t])- купівля або отримання на інших законних підставах від іноземних суб'єктів господарської та іншої діяльності товарів із ввезенням або без ввезення цих товарів в Україну, включаючи їх купівлю для власного споживання філіями та представництвами установ і організацій України, що знаходяться за її межами, а також дипломатичними представництвами та консульськими установами України за кордоном (джерело: Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання: Закон України від 20.02.2003 № 549-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 23. – Ст. 148);- (1) Ввезення у країну товарів іноземного виробництва. (2) Завезення з(за кордону на комерційній основі товарів, призначених для споживання, капіталів, а також операцій (послуг) матеріального характеру, що здійснюються іноземними виробничими організаціями (джерело: Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К.: КОНДОР, 2006. – 356 с.).

ІНВЕСТИЦІЇ (англ. investments [ɪnˈvestmənts])- господарські операції, які передбачають придбання основних засобів, нематеріальних активів, корпоративних прав та/або цінних паперів в обмін на кошти або майно (джерело: Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13, / № 13-14, № 15-16, № 17 /. – Ст. 112);- (1) Довгострокові вкладення капіталу в будь-яке підприємство з метою одержання прибутку. Інвестиції поділяються на державні та приватні, прямі та портфельні; на послуги, житлове будівництво; реальні (прямі), інтелектуальні, фінансові та інвестиції для заміни

зношених основних фондів. (2) Довгострокове вкладення капіталу (коштів) у різні галузі економіки переважно за межами країни, а також майнові й інтелектуальні цінності, які вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, внаслідок чого утворюється прибуток чи досягається соціальний ефект (джерело: Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К.: КОНДОР, 2006. – 356 с.).

ІНДЕКС СПРИЙНЯТТЯ КОРУПЦІЇ (англ. Corruption Perceptions Index, CPI [kə'ɪp.rɪ.ʃən pə'sep.ʃən 'ɪndeks])- щорічний рейтинг країн світу, що укладається організацією Transparency International з 1995 року. Країни у рейтингу впорядковані за показником рівня корупції, який базується на оцінках підприємців та аналітиків. У рейтингу за 2015 рік відображено сприйняття корупції у 167 країнах за шкалою від 100 (немає корупції) до 0 (сильна корупція) (джерело: Вплив корупції на економічне зростання / Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України – Аналітична доповідь, 2016 [Електронний ресурс] // Режим доступу: https://feao.org.ua/wp-content/uploads/2016/10/FEAO_Corruption_Economy_A5_short_final.pdf).

ІНДИКАТОР КОРУПЦІОГЕННОСТІ (англ. corruptogenic indicator [kə'ɪptʊdʒenɪk 'ɪndɪkeɪtə])- це ознака нормативно-правового припису, що може свідчити про наявність в нормативно-правовому акті, проекті нормативно-правового акта корупціогенних факторів (джерело: Методологія проведення антикорупційної експертизи: затверджено наказом Міністерства юстиції України «Про затвердження Методології проведення антикорупційної експертизи» від 24.04.2017 № 1395/5 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1395323-17/card6#Public>).

ІНДИКАТОР(И) РИЗИКОВОЇ ФІНАНСОВОЇ ОПЕРАЦІЇ (англ. risky financial transaction indicator(s) ['rɪskɪ faɪ'nænʃəl træ'nzækʃən 'ɪndɪkeɪtəz])- установлена Національним банком України ознака чи сукупність ознак фінансових операцій, учасників фінансових операцій та їх намірів/дій, що дають змогу виявляти ризикові фінансові операції (джерело: Положення про порядок здійснення банками аналізу та перевірки документів (інформації) про фінансові операції та їх учасників: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про порядок здійснення банками аналізу та перевірки документів (інформації) про фінансові операції та їх учасників» від 15.08.2016 № 369 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 70. – Ст. 2360).

ІНДИКАТОРИ РИЗИКУ (англ. risk indicators [rɪsk 'ɪndɪkeɪtəz])- критерії із заданими наперед параметрами, використання яких дає можливість здійснювати вибір об'єкта контролю, що становить ризик (джерело: Порядок здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю: затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю» від 31.07.2015 № 684, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21 серпня 2015 р. за № 1021/27466 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 60. – Ст. 2323).

ІНОЗЕМНИЙ ЕМІТЕНТ (англ. foreign issuer ['fɔrɪn 'ɪʃu:ə])- юридична особа, яка створена відповідно до законодавства іншої держави та здійснює емісію цінних паперів на території України, або юридична особа, цінні папери якої зареєстровані відповідно до законодавства іншої держави та допуск до обігу на території України яких надано Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (джерело: Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 31. – Стр. 1126. – Ст. 268).

ІНОЗЕМНІ БОЙОВИКИ (англ. foreign fighters ['fɔrɪn 'faɪtəz])- особи, які не одержують оплату і не є громадянами конфлікуючих держав, та які приєдналися до повстання в ході громадянських конфліктів. У сучасному контексті, цим особам часто приписуються радикальні погляди в їх країнах, і вони використовують підпільні мережі для полегшення свого пересування до зони громадянського конфлікту (джерело: FATF Report: Risk of Terrorist Abuse in Non-Profit Organisations (June 2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Risk-of-terroristabuse-in-non-profit-organisations.pdf>).

ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ (англ. foreign investments ['fɔrɪn ɪn'vestmənts])- всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються іноземними суб'єктами господарської діяльності в Україні, в результаті чого утворюється прибуток (доход) або досягається соціальний ефект (джерело: Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29. – Ст. 377);- цінності, що вкладаються іноземними інвесторами в об'єкти інвестиційної діяльності відповідно до законодавства України з метою отримання прибутку або досягнення соціального ефекту (джерело: Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.1996 № 93/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 19. – Ст. 80).

ІНСАЙДЕРСЬКА ІНФОРМАЦІЯ (англ. insider information ['ɪn'saɪdə ,ɪnfə'meɪʃən])- неоприлюднена інформація про емітента, його цінні папери та похідні (деривативи), що перебувають в обігу на фондовій біржі, або правочини щодо них, у разі якщо оприлюднення такої інформації може істотно вплинути на вартість цінних паперів та похідних (деривативів), та яка підлягає оприлюдненню відповідно до вимог, встановлених цим Законом. Інформація щодо оцінки вартості цінних паперів та/або фінансово-господарського стану емітента, якщо вона отримана виключно на основі оприлюдненої інформації або інформації з інших публічних джерел, не заборонених законодавством, не є інсайдерською інформацією. Інформація не вважається інсайдерською з моменту її оприлюднення відповідно до закону (джерело: Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 31. – Ст. 268).

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА (англ. informational security [ɪn'fɔ'meɪʃən(ə)l sɪ 'kjuərənti])- багаторівневий комплекс організаційних заходів банку, програмних і технічних засобів, що забезпечують захист інформації від випадкових і навмисних загроз, у результаті реалізації яких можливе порушення сервісів безпеки: доступності, цілісності, конфіденційності та спостережності (джерело: Положення про організацію внутрішнього контролю в банках України: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про організацію внутрішнього контролю в банках України» від 29.12.2014 № 867 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 39. – Ст. 201).

ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА ЩОДО УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ (англ. informational risk management system [ɪn'fɔ'meɪʃən(ə)l rɪsk 'mænɪdʒmənt 'sɪstɪm])- сукупність технічних засобів, методів і процедур, що забезпечують реєстрацію, зберігання, оброблення, моніторинг і своєчасне формування достовірної інформації для звітування (інформування), аналізу та прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень щодо управління ризиками (джерело: Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах» від 11.06.2018 № 64 // Офіційний вісник України. – 2018. – №

55. – Ст. 1936).

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РИЗИК (англ. information risk [ˌɪnfəˈmeɪʃən rɪsk]) – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок виникнення внутрішніх і зовнішніх подій щодо інформаційних систем банку та інших інформаційних ресурсів, що використовуються для досягнення цілей банку, недостатності внутрішнього контролю чи неадекватних або помилкових внутрішніх процесів банку у сфері інформаційно-комунікаційних технологій. Інформаційний ризик є складовою операційного ризику (джерело: Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах» від 11.06.2018 № 64 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 55. – Ст. 1936). Зв'язок з іншими термінами: див. терміни «ризик», «операційний ризик», «банк».

ІНФОРМАЦІЙНО-ПОШУКОВА СИСТЕМА СЕП (ІПС) (англ. information retrieval system of the EPS (IPS) [ˌɪnfəˈmeɪʃən rɪˈtri:vəl ˈsɪstɪm əv ði: i:-pi:-es (aɪ-pi:-es)]) – складова СЕП що призначена для надання учасникам СЕП інформації про переказ коштів, виконаний ними через СЕП (джерело: Інструкція про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Інструкції про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті» від 16.08.2006 № 320, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 6 вересня 2006 р. за № 1035/12909 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 36. – Ст. 2507). Зв'язок з іншими термінами: див. терміни «система електронних платежів Національного банку (СЕП)», «переказ коштів».

ІНФОРМАЦІЯ З ОБМЕЖЕНИМ ДОСТУПОМ (англ. restricted information [rɪsˈtrɪktɪd ˌɪnfəˈmeɪʃən]) – конфіденційна, таємна та службова інформація (джерело: Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 650; Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 32. – Ст. 314).

ІНФОРМАЦІЯ, ЩО СТОСУЄТЬСЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ (англ. national security information [ˈnæʃənl sɪˈkjʊərɪti ˌɪnfəˈmeɪʃən]) – розвіддані або інша інформація, що має відношення до загрози безпеці держави чи її мешканців. Розвіддані, що стосуються національної безпеки можуть надходити з відкритих, напіввідкритих або секретних джерел (джерело: FATF Report: Risk of Terrorist Abuse in Non-Profit Organisations (June 2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Risk-of-terrorist-abuse-in-non-profit-organisations.pdf>).

ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ВІДСТЕЖЕННЯ (МОНІТОРИНГУ) ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ (КРІМ ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ВИПЛАТОЮ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ, СПЛАТОЮ ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНИХ ТА МІСЦЕВИХ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ) (англ. information on tracking (monitoring) financial transactions (except financial transactions related to salary payment, payment of national and local taxes and fees) [ˌɪnfəˈmeɪʃən ɒn ˈtrækɪŋ ('mɒnɪtərɪŋ) faɪˈnænsjəl trænzˈækʃənz (ɪkˈsept faɪˈnænsjəl trænzˈækʃənz rɪˈleɪtɪd tə ˈsæləri ˈreɪmənt ˈreɪmənt əv ˈnæʃənl ənd ˈləʊkəl ˈtæksɪz ənd ˈfi:z)]) – виявлена суб'єктом інформація про фінансові операції клієнта за Запитом (джерело: Порядок надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій: затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій» від 23.12.2015 № 1168, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 16 січня 2016 р. за № 80/28210 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 8. – Ст. 404).

ІНШІ ВИДИ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ (англ. other types of legal assistance ['lðə taɪps əv 'li:gəl ə'sistəns])- види адвокатської діяльності з надання правової інформації, консультацій і роз'яснень з правових питань, правового супроводу діяльності клієнта, складення заяв, скарг, процесуальних та інших документів правового характеру, спрямованих на забезпечення реалізації прав, свобод і законних інтересів клієнта, недопущення їх порушень, а також на сприяння їх відновленню в разі порушення (джерело: Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 27. – Ст. 282).

Інформація кримінологічна – сукупність відомостей про злочинність, чинники, що її детермінують, особу злочинця, діяльність органів кримінальної юстиції, громадських організацій та результати емпіричних досліджень у сфері запобігання та протидії злочинності.

Інтерв'ю – соціологічний метод збору кримінологічної інформації за допомогою опитування по заздалегідь розроблених питаннях або в процесі вільної бесіди з опитуваною особою.

КАПІТАЛ ПІД РИЗИКОМ (англ. value at risk ['vælju: æt rɪsk])- метод кількісної оцінки ризику, який полягає у віднайденні величини (економічного капіталу), що постійно перебуває під ризиком і відтак може бути втрачена навіть під час звичайної діяльності. Математично капітал під ризиком визначається як добуток величини позиції, що наражає банк на ризик; волатильності об'єкта, який утворює позицію; фактора довірчого інтервалу; тривалості позиції (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503).

КАРУСЕЛЬНА СХЕМА УХИЛЕННЯ ВІД СПЛАТИ ПДВ (англ. VAT carousel fraud [ˌkærʊ'sɛl frɔ:d])- схема, в якій відбувається циркуляція товарів настільки багато разів, наскільки це можливо, без сплати ПДВ. Товари продаються у рамках «каруселі» за найвищою ціною, що існує у даний момент продажу, оскільки чим вища ціна, тим більшу суму ПДВ можна привласнити. Результатом карусельної схеми стає постійне підвищення вартості товару, що у випадку відсутності перевірок може призвести до безконтрольного зростання його ціни. Це означає, що у межах каруселі вартість товару повинна занижуватись перед його наступним перепродажем. Так часто відбувається, якщо товар знаходиться у «третьох країнах». Зниження вартості має додаткову перевагу, оскільки знижує імпорتنі мита, які потрібно сплатити у третій країні. Такий «фінансовий збиток» покривається відшкодуванням ПДВ від країни-члена ЄС (джерело: The FATF Laundering the proceeds of VAT Carousel Fraud Report (February 23, 2007), p. 3, 4. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/laundryingtheproceedsofvatcarouselfraudreport.html>).

КАСТОДІАН (англ. custodian [kʌ'stəʊdɪən])- організація (частіше за все банк), яка забезпечує відповідальне зберігання та управління цінними паперами за дорученням своїх клієнтів, а також може надавати інші послуги, включаючи кліренс, управління грошовими операціями, кредитування в іноземній валюті та у формі цінних паперів (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503).

КВАЗІГРОШІ (англ. quasi money [kwazi 'mʌni])- за методологією МВФ до «квазігрошей» відносять грошові кошти в безготівковій формі, що знаходяться на строкових депозитах і ощадних банківських рахунках, а також високоліквідні фінансові інструменти, що обертаються на ринку. По суті, це депозити банківської системи та інші ліквідні фінансові активи, які офіційно не є законними засобами платежу, але можуть бути використані для погашення зобов'язань, а в окремих

випадках – і для здійснення платежів. Тому головним критерієм включення певних видів фінансових інструментів до складу грошової маси є їх ліквідність. У сучасних умовах «квaziгроші» – головний компонент грошової маси. В багатьох економічно розвинених країнах на них припадає від половини до двох третин «широких» грошей. Найбільша питома вага в структурі грошової маси належить агрегату М2, який формується за рахунок «квaziгрошей». Математично суму «квaziгрошей» визначають як різницю між грошовими агрегатами М2 і М1 або М2 і М0. Існують більш широкі визначення «квaziгрошей». Наприклад, їх визначають як субститут грошей, грошові кошти, які виконують основні функції грошей та легко можуть бути конвертовані в готівку. До них відносять грошові чеки, короткострокові ощадні та строкові вклади, державні цінні папери, ощадні облігації. При цьому кількісно «квaziгроші» визначають як різницю між агрегатами М3 і М2 плюс облігації, державні позики, казначейські зобов'язання та інші цінні папери (джерело: *Современные проблемы теории денег и денежного обращения / С.В. Мищенко. – К.: ЦНИ НБУ, УБД, 2011. – 230 с.*);- одна із складових грошової маси, що являє собою грошові кошти у безготівковій формі, які містяться на строкових та ощадних вкладах у комерційних банках (джерело: *Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К.: КОНДОР, 2006. – 356 с.*).

КВАЛІФІКОВАНЕ БЮРО КРЕДИТНИХ ІСТОРІЙ (англ. *qualified credit reporting agency* ['kwɒlɪfaɪd 'kredit rɪ'pɔ:tɪŋ 'eɪdʒənsɪ])- Перше всеукраїнське бюро кредитних історій, Українське бюро кредитних історій та Міжнародне бюро кредитних історій (джерело: Положення про порядок видачі небанківським фінансовим установам ліцензії на переказ коштів у національній валюті без відкриття рахунків: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про порядок видачі небанківським фінансовим установам ліцензії на переказ коштів у національній валюті без відкриття рахунків» від 17.08.2017 № 80 // Офіційний вісник України. – 2017. – № 80. – Ст. 2465).

КІБЕРАТАКА (англ. *cyberattack* ['saɪbərətæk])- спрямовані (навмисні) дії в кіберпросторі, які здійснюються за допомогою засобів електронних комунікацій (включаючи інформаційно-комунікаційні технології, програмні, програмно-апаратні засоби, інші технічні та технологічні засоби і обладнання) та спрямовані на досягнення однієї або сукупності таких цілей: порушення конфіденційності, цілісності, доступності електронних інформаційних ресурсів, що обробляються (передаються, зберігаються) в комунікаційних та/або технологічних системах, отримання несанкціонованого доступу до таких ресурсів; порушення безпеки, сталого, надійного та штатного режиму функціонування комунікаційних та/або технологічних систем; використання комунікаційної системи, її ресурсів та засобів електронних комунікацій для здійснення кібератак на інші об'єкти кіберзахисту (джерело: Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон України від 05.10.2017 № 2163-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2017. – № 45. – Ст. 403).

КІБЕРТЕРОРИЗМ (англ. *cyberterrorism* ['saɪ.bə'ter.ə.rɪ.zəm])- терористична діяльність, що здійснюється у кіберпросторі або з його використанням (джерело: Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон України від 05.10.2017 № 2163-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2017. – № 45. – Ст. 403).

Ко́за Ностра (італ. *Cosa Nostra* — *наша справа*) — заснована в першій половині XIX століття сицилійська злочинна організація. Ко́за Ностра є однією з гілок італійської мафії. Відгалуження сицилійської Кози Ностри в Північній Америці називається «Ла Ко́за Ностра» (італ. *La Cosa Nostra*).
<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B8%D1%86%D0%B8%D0%BB>

%D1%96%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%BC
%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F

КОМЕРЦІЙНА ТАЄМНИЦЯ (англ. trade secret [treɪd 'si:kri:t]) є інформація, яка є секретною в тому розумінні, що вона в цілому чи в певній формі та сукупності її складових є невідомою та не є легкодоступною для осіб, які звичайно мають справу з видом інформації, до якого вона належить, у зв'язку з цим має комерційну цінність та була предметом адекватних існуючим обставинам заходів щодо збереження її секретності, вжитих особою, яка законно контролює цю інформацію. Комерційною таємницею можуть бути відомості технічного, організаційного, комерційного, виробничого та іншого характеру, за винятком тих, які відповідно до закону не можуть бути віднесені до комерційної таємниці (джерело: Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40. – Ст. 356).

Коефіцієнт злочинної інтенсивності – відношення кількості зареєстрованих кримінальних правопорушень на певній території за визначений період часу до всього населення або певної кількості населення в розрахунку на заздалегідь обумовлену одиницю, як правило, 10 і 100 тис. населення.

КОМПЛАСНС-РИЗИК (англ. risk compliance [rɪsk kəm'plaiəns]) - імовірність виникнення збитків/санкцій, додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів або втрати репутації внаслідок невиконання банком вимог законодавства, нормативно-правових актів, ринкових стандартів, правил добросовісної конкуренції, правил корпоративної етики, виникнення конфлікту інтересів, а також внутрішньобанківських документів банку (джерело: Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах» від 11.06.2018 № 64 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 55. – Ст. 1936); - ризик юридичних санкцій, фінансових збитків або втрати репутації внаслідок невиконання банком законодавчих актів, ринкових стандартів, а також стандартів та внутрішніх документів банку, у тому числі процедур (джерело: Положення про організацію внутрішнього контролю в банках України: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про організацію внутрішнього контролю в банках України» від 29.12.2014 № 867 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 39. – Ст. 201); - ризик юридичних санкцій, фінансових збитків або втрати репутації внаслідок невиконання банком вимог законодавства України, нормативно-правових актів, внутрішніх положень і правил, а також стандартів саморегулювальних організацій, що застосовуються до його діяльності. Нездатність передбачати вплив неналежних дій працівників банку може призвести до негативного суспільного резонансу та завдати шкоди репутації банку, навіть якщо не було порушено вимог законодавства України (джерело: Методичні рекомендації щодо вдосконалення корпоративного управління в банках України: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про схвалення Методичних рекомендацій щодо вдосконалення корпоративного управління в банках України» від 28.03.2007 № 98 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0098500-07/card6#Public>).

Кіберзлочинність – сукупність злочинів, що вчиняються у кіберпросторі та/або з його використанням.

Коефіцієнт злочинної активності – відношення чисельності осіб, які вчинили кримінальні правопорушення, до населення від 14 років і старшого віку в розрахунку на заздалегідь обумовлену одиницю аналізу.

КОНВЕРТОВАНА ВАЛЮТА (англ. convertible currency [kən'vɜ:təbl 'kʌrənsɪ]) -

іноземна валюта, що віднесена до цієї категорії Національним банком України (джерело: Про систему валютного регулювання і валютного контролю: декрет Кабінету Міністрів України від 19.02.1993 № 15-93 // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 17. – Ст. 184).

КОНВЕРТОВАНІСТЬ ГРИВНІ (англ. convertibility of hryvnia [kən,vɜ:tə'biləti əv]) - обіговість національної валюти, що означає гарантовану можливість обмінювати її на іноземні валюти та використовувати в міжнародних розрахунках. При повній або частковій конвертованості поширюється практично на усіх власників валюти – національних та зарубіжних, а також на будь-які операції, пов'язані з валютою (джерело: Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К.: КОНДОР, 2006. – 356 с.).

КОНТРАБАНДА (англ. smuggling ['smʌglɪŋ]) - переміщення через митний кордон України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю культурних цінностей, отруйних, сильнодіючих, вибухових речовин, радіоактивних матеріалів, зброї або боєприпасів (крім гладкоствольної мисливської зброї або бойових припасів до неї), частин вогнепальної нарізної зброї, а також спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131); - (1) Незаконне перевезення через державний кордон, а також купівля, продаж і зберігання товарів або інших цінностей, ввезення і вивезення яких пов'язані з порушенням вимог митного законодавства. (2) Товари, ввезені до країни незаконно, без сплати мита (джерело: Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К.: КОНДОР, 2006. – 356 с.).

КОНТРАФАКТ (англ. counterfeit ['kauntəfɪt]) - продукт, який є точною копією бренду; упаковка виробляється особами, які не мають відповідних авторських прав на виробництво продукції під торговим знаком (джерело: FATF Report: Illicit Tobacco Trade [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Illicit%20Tobacco%20Trade.pdf>).

КОНТРОЛЬОВАНА ПОСТАВКА (англ. controlled delivery [kən'trəʊld dɪ'lɪvəri]) - метод, при якому допускається вивезення, провезення або ввезення на територію однієї або декількох держав незаконних або таких, що викликають підозри, партій вантажу з відома та під наглядом їх компетентних органів з метою розслідування будь-якого злочину і виявлення осіб, які беруть участь у вчиненні цього злочину (джерело: United Nations Convention against Transnational Organized Crime (15.11.2000), а. 2 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.un.org/Docs/asp/ws.asp?m=A/RES/55/25>, United Nations Convention against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances (20.12.1988), а. 1 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.unodc.org/unodc/en/commissions/CND/conventions.html>; United Nations Convention against Corruption (21.11.2003), а. 2 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.un.org/Docs/asp/ws.asp?m=A/RES/58/4>).

КОНТРРОЗВІДУВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ (англ. counter-intelligence activities ['kauntə m'telɪdʒəns æk'tɪvɪtɪz]) - спеціальний вид діяльності у сфері забезпечення державної безпеки, яка здійснюється з використанням системи контррозвідувальних, пошукових, режимних, адміністративно-правових заходів, спрямованих на попередження, своєчасне виявлення і запобігання зовнішнім та внутрішнім загрозам безпеці України, розвідувальним, терористичним та іншим протиправним посяганням спеціальних служб іноземних держав, а також організацій, окремих груп та осіб на інтереси України (джерело: Про контррозвідувальну діяльність: Закон України від 26.12.2002 № 374-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 12. – Ст. 89).

Конкретна життєва ситуація – сукупність.

КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ (англ. conflict of interest ['kɒnflɪkt əv 'ɪntrɪst]) - наявність у державного службовця приватного інтересу, який впливає або може вплинути на неупереджене та об'єктивне виконання його службових обов'язків (джерело: Recommendation No. R (2000) 10 of the Committee of Ministers to Member states on codes of conduct for public officials, a. 13 [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016805e2e52); - наявні та потенційні суперечності між особистими інтересами і посадовими чи професійними обов'язками особи, що можуть вплинути на добросовісне виконання нею своїх повноважень, об'єктивність та неупередженість прийняття рішень (джерело: Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 5. – Ст. 30); - суперечність між особистими інтересами адвоката та його професійними правами і обов'язками, наявність якої може вплинути на об'єктивність або неупередженість під час виконання адвокатом його професійних обов'язків, а також на вчинення чи невчинення ним дій під час здійснення адвокатської діяльності (джерело: Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 27. – Ст. 282); - суперечність між особистими майновими, немайновими інтересами аудитора (посадових осіб аудиторської фірми) та його (їх) професійними правами і обов'язками, наявність якої може вплинути на об'єктивність або неупередженість під час виконання ним (ними) своїх професійних обов'язків, а також на вчинення чи невчинення ним (ними) дій (джерело: Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2018. – № 9. – Ст. 5); - наявний або потенційний конфлікт між особистими (приватними) інтересами та посадовими чи професійними обов'язками особи або конфлікт, що виникає під час виконання такою особою несумісних обов'язків (джерело: Методичні рекомендації щодо вдосконалення корпоративного управління в банках України: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про схвалення Методичних рекомендацій щодо вдосконалення корпоративного управління в банках України» від 28.03.2007 № 98 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0098500-07/card6#Public>); - будь-який вид стосунків, який не відповідає інтересам банку або може перешкоджати об'єктивному виконанню обов'язків відповідальної особи. Публічний конфлікт у керівництві банку – відсутність згоди та наявність протиріч між органами управління банку, які негативно впливають на ефективне управління банком і загрожують інтересам кредиторів (вкладників) банку та про які стало відомо необмеженому колу осіб (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503).

КОНФЛІКТНІ ДІАМАНТИ («КРИВАВІ» ДІАМАНТИ) (англ. conflict diamonds («blood» diamonds) ['kɒnflɪkt 'daɪəməndz, blɒd 'daɪəməndz]) - необроблені алмази, що були використані повстанськими рухами або їх союзниками для фінансування збройних конфліктів, що мали на меті повалення легітимних урядів (відповідно до веб-сайту Процесу Кімберлі) (джерело: The FATF and EGMONT report «Money laundering and terrorist financing through trade in diamonds» (October 2013), Anex I. Glossary of terms [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/ml-tf-through-trade-in-diamonds.html>).

КОРИСЛИВИЙ ЗЛОЧИН (англ. acquisitive crime [ə'kwɪzɪtɪv kraɪm]) - будь-який злочин, скоєний з метою отримання злочинних доходів (джерело: FATF Report: Money laundering and Terrorist Financing Vulnerabilities of Legal Professionals [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/ML%20and%20TF%20vulnerabilities%20legal%20professionals.pdf>).

Кореляція – імовірна залежність між статистичними величинами, яка не має строго функціональної залежності. Як правило, під впливом зміни факторної ознаки змінюється лише середня величина результативної ознаки. Ця залежність виявляється лише в масі одиниць статистичної сукупності, а в кожному окремому випадку може не спостерігатись.

Корпорація «Вбійство» (Murder Inc.) — так в 1930-х і 1940-х називалося нью-йоркське злочинне угруповання, створене та контрольоване мафією, що зробило за роки свого існування сотні вбивств на замовлення мафії. https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%BF%D0%BE%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F_%D0%B2%D0%B1%D0%B8%D0%B2%D1%81%D1%82%D0%B2

КОРУПЦІЙНИЙ РИЗИК (англ. corruption risk [kə'ɹʌpʃən rɪsk]) - ймовірність того, що відбудеться подія корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією, яка негативно вплине на досягнення органом влади визначених цілей та завдань (джерело: Методологія оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади: затверджено рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції «Про затвердження Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади» від 02.12.2016 № 126, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 грудня 2016 р. за № 1718/29848 // Офіційний вісник України. – 2017. – № 4. – Ст. 168)

КОРУПЦІОГЕННИЙ ФАКТОР (англ. corruptogenic factor [kə'ɹʌptɔdʒenɪk 'fæktə]) - здатність нормативно-правової конструкції (окремого нормативного припису чи їх сукупності) самостійно чи у взаємодії з іншими нормами сприяти вчиненню чи збільшенню корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією (джерело: Методологія проведення антикорупційної експертизи: затверджено наказом Міністерства юстиції України «Про затвердження Методології проведення антикорупційної експертизи» від 24.04.2017 № 1395/5 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1395323-17/card6#Public>).

КОРУПЦІЯ ВИСОКОГО РІВНЯ (англ. grand corruption [grænd kə'ɹʌpʃən]) - зловживання повноваженнями високого рівня, що надає користь малій кількості осіб за рахунок витрат багатьох осіб, а також спричиняє серйозну та велику шкоду окремим особам та суспільству (джерело: Transparency International [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

https://www.transparency.org/news/feature/what_is_grand_corruption_and_how_can_we_stop_it).

КОШТИ (англ. funds [fʌndz]) - активи будь-якого типу, матеріальні чи нематеріальні, рухомі чи нерухомі, що були придбані, а також юридичні документи чи інструменти у будь-якій формі, включаючи електронну чи цифрову, що підтверджують право власності або частку власності у такому активі (джерело: The FATF Recommendations General Glossary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatf-recommendations.html>); - гривня або іноземна валюта (джерело: Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13, / № 13-14, № 15- 16, № 17 /. – Ст. 112); - (у складі майна суб'єктів господарювання) гроші у національній та іноземній валюті, призначені для здійснення товарних відносин цих суб'єктів з іншими суб'єктами, а також фінансових відносин відповідно до законодавства (джерело: Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18. – Ст. 144); - гроші у національній або іноземній валюті чи їх еквівалент (джерело: Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 5. – Ст. 30)

КРАДІЖКА (англ. theft [θeft]) - таємне викрадення чужого майна (джерело:

Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

КРАЇНА (англ. country ['kʌntri]) - усі посилання у Рекомендаціях ФАТФ на країну чи країни застосовуються у рівній мірі до територій та юрисдикцій (джерело: The FATF Recommendations General Glossary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatf-recommendations.html>).

КРЕДИТНИЙ РИЗИК (англ. credit risk ['kredit risk]) - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок невиконання боржником/контрагентом узятих на себе зобов'язань відповідно до умов договору (джерело: Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах» від 11.06.2018 № 64 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 55. – Ст. 1936); - наявний або потенційний ризик для надходжень та капіталу, який виникає через неспроможність сторони, що взяла на себе зобов'язання, виконати умови будь-якої фінансової угоди із банком або в інший спосіб виконати взяті на себе зобов'язання. К. р. є в усіх видах діяльності, де результат залежить від діяльності контрагента, емітента або позичальника. Він виникає кожного разу, коли банк надає кошти, бере зобов'язання про їх надання, інвестує кошти або іншим чином ризикує ними відповідно до умов реальних чи умовних угод незалежно від того, де відображається операція – на балансі чи поза балансом (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503)

КРИМІНАЛІЗАЦІЯ (англ. criminalization ['krɪmɪnəlɪ'zeɪʃ(ə)n]) - дія або процес перетворення певної діяльності у кримінальний злочин, шляхом визнання його незаконним через нормативно-правові акти (джерело: Oxford Dictionary [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://en.oxforddictionaries.com/definition/criminalization>).

КРИМІНАЛЬНЕ ПРОВАДЖЕННЯ (англ. criminal proceedings ['krɪmɪnəl prə'siːdɪŋz]) - досудове розслідування і судове провадження, процесуальні дії у зв'язку із вчиненням діяння, передбаченого законом України про кримінальну відповідальність (джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88).

КРИПТОВАЛЮТА (англ. cryptocurrency ['krɪptəʊ,kɹ(ə)nsɪ]) - заснована на математичних принципах децентралізована конвертована валюта, яка захищена за допомогою криптографічних методів, тобто використовує криптографію для створення розподіленої, децентралізованої і захищеної інформаційної економіки. У криптовалютах використовуються відкриті і закриті ключі для переказу валюти від однієї (фізичної чи юридичної) особи іншій, і для переказу криптовалюти кожен раз потрібно використовувати криптографічний підпис. Безпека, цілісність і актуальність реєстрів операцій з криптовалютою забезпечується мережею пов'язаних між собою осіб (у випадку Біткоїн, ці особи називаються «майнерами» (miners)), які захищають мережу в обмін на можливість отримання комісійних зборів. (У випадку Біткоїн - невелика кількість нових створених біткоїнів, які називаються «винагородою за блок» (block reward), а в деяких випадках також комісійні за операції, які виплачуються користувачами в якості матеріального стимулу «майнерам» для включення їх операцій в наступний блок). В наш час співіснують сотні варіацій криптовалют, більшість з яких пов'язані з Біткоїн, в якому використовується принцип «proof-of-work» («докази виконання роботи» - система, заснована на тому, що будь-яка операція вимагає певної кількості обчислень) для перевірки і підтвердження правильності операцій і ведення ланцюжка блоків. Хоча Біткоїн є першим працюючим криптографічним протоколом для криптовалют, росте

зацікавленість до розробки альтернативних, більш ефективних методів перевірки і підтвердження правильності операцій, таких як системи «proof-of-stake» («доказ володіння» - система, в якій нові монети генеруються не за рахунок використання обчислювальних ресурсів, а за рахунок тривалості зберігання старіших монет) (джерело: The FATF Guidance for a risk-based approach virtual currencies (June 2015). Електронний ресурс – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfgeneral/documents/guidancerba-virtual-currencies.html>).

Кримінальна субкультура – неформальні норми поведінки, установки, особлива мова (жаргон), манери, пісні, звички, татуювання, властиві кримінальному середовищу, які виступають невід’ємним компонентом, що вказує на стабільність протиправної поведінки.

Кримінологія – наука про закономірності виникнення, розвитку, функціонування злочинності, її причини і умови, діяльність різних державних і громадських організацій, спрямовану на запобігання та протидію злочинності.

Криміногенність – підвищена здатність фізичної особи або факторів зовнішнього середовища породжувати кримінальні прояви.

Кримінологічна характеристика злочинів – сукупність даних про злочин або групу злочинів, виражена у кількісних, якісних та кількісно-якісних показниках.

КРИТЕРІЙ РИЗИКУ (англ. risk criteria [ˈrɪsk kriːtɪəriə]) - ознака, характеристика, параметри або їх сукупність, за якими здійснюється оцінка ризику (джерело: Критерії ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення: затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення» від 08.07.2016 № 584, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27 липня 2016 р. за № 1047/29177 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 63. – Ст. 2136).

Латентність злочинності – невідомість фактично вчинених кримінальних правопорушень для органів правопорядку або неврахованість таких правопорушень статистичним обліком.

ЛЕГАЛІЗАЦІЯ (англ. legalization [ˈliː.ɡəl.aɪz]) - узаконення, надання законної сили, перехід на легальні відносини; в міжнародному праві – підтвердження достовірності та юридичної сили документа, виданого в іноземній державі (джерело: Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К.: КОНДОР, 2006. – 356 с.).

ЛЕГАЛІЗАЦІЯ (ВІДМИВАННЯ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ (англ. legalization (laundering) of proceeds from crime [ˈliː.ɡəl.aɪ-zəˈʃən ('lɔːndəɪŋ) əv ˈprəʊsiːdz frəm kraɪm]) - вчинення фінансової операції чи правочину з коштами або іншим майном, одержаними внаслідок вчинення суспільно небезпечного протиправного діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, а також вчинення дій, спрямованих на приховання чи маскуванню незаконного походження таких коштів або іншого майна чи володіння ними, прав на такі кошти або майно, джерела їх походження, місцезнаходження, переміщення, зміну їх форми (перетворення), а так само набуття, володіння або використання коштів чи іншого майна, одержаних внаслідок вчинення суспільно небезпечного протиправного діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

ЛІКВІДАЦІЙНИЙ НЕТТІНГ (англ. closeout netting [ˈkləʊzəʊt ˈnetɪŋ]) - форма неттінгу, яка використовується в разі невиконання зобов’язань. Метою Л. н. є зменшення суми, що підпадає під ризик за відкритими угодами, у випадку, коли для однієї із сторін

настають певні події, передбачені угодою (наприклад, вона підпадає під процедуру банкрутства), до розрахункової дати. Інколи Л. н. називають нетінгом невиконання зобов'язань, нетінгом відкритої угоди або нетінгом заміщення угоди (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503).

ЛІЦЕНЗУВАННЯ (англ. licensing ['laɪsənsɪŋ]) - засіб державного регулювання провадження видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, спрямований на забезпечення реалізації єдиної державної політики у сфері ліцензування, захист економічних і соціальних інтересів держави, суспільства та окремих споживачів (джерело: Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 № 222-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 23. – Ст. 158).

ЛОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ (англ. logical control ['lɒdʒɪkl kən'trəʊl]) - встановлення логічної відповідності, повноти та співвідношення відомостей, зазначених у декларації чи повідомленні про суттєві зміни в майновому стані суб'єкта декларування (джерело: Порядок формування, ведення та оприлюднення (надання) інформації Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування: затверджено рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції «Про функціонування Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування» від 10.06.2016 № 3, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 15 липня 2016 за № 959/29089 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 55. – Ст. 1931)

ЛОКАЛЬНЕ ТЕРОРИСТИЧНЕ ФОРМУВАННЯ (англ. localised terrorist actor ['lɒkəlaɪzd 'tɛrəɪst 'æktə]) - цей термін означає: i) громадяни або резиденти країни, яких залучено до терористичної діяльності в межах або поза межами території їх країни, іноді піддаються впливу іноземних бойовиків. Важливо зазначити, що такий вплив може різнитись від формального до натхненного; ii) особи або маленька група, яких активно не вербували до терористичних організацій і які долучились до терористичної діяльності за власним бажанням з метою сприяння терористичній справі (джерело: FATF Report: Risk of Terrorist Abuse in Non-Profit Organisations (June 2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Risk-of-terrorist-abuse-in-non-profit-organisations.pdf>).

МАЙНЕР (англ. miner ['maɪ.nər]) - фізична або юридична особа, яка бере участь в функціонуванні мережі децентралізованої віртуальної валюти за допомогою використання спеціального програмного забезпечення для вирішення складних алгоритмів в розподіленій системі «proof-of-work» («докази виконання роботи») або іншій розподіленій підтверджуючій системі, яка використовується для перевірки і підтвердження правильності операцій в системі віртуальної валюти. «Майнери» можуть бути користувачами, якщо вони самостійно генерують конвертовану віртуальну валюту виключно для своїх особистих потреб, наприклад, як інвестицій або для оплати за поточними зобов'язаннями, або для придбання товарів і послуг. «Майнери» також можуть брати участь у роботі системи віртуальної валюти як провайдери послуг з обміну шляхом створення віртуальної валюти в рамках комерційної діяльності для її продажу в обмін на фіатну валюту або інші віртуальні валюти (джерело: The FATF Guidance for a risk-based approach virtual currencies (June 2015). Електронний ресурс – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfgeneral/documents/guidance-rba-virtual-currencies.html>).

МАЙНО (англ. property ['prɒpəti]) - активи будь-якого типу, матеріальні чи нематеріальні, рухомі чи нерухомі, а також правові документи чи інструменти, що надають права на такі активи або їх частку (джерело: The FATF Recommendations General Glossary [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://www.fatfgafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatf-recommendations.html>); - будь-які активи, матеріальні чи нематеріальні, рухомі чи нерухомі, виражені в речах чи у правах, а також юридичні документи або акти, які підтверджують право на такі активи або інтерес у них (джерело: United Nations Convention against Transnational Organized Crime (15.11.2000), а. 2 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.un.org/Docs/asp/ws.asp?m=A/RES/55/25>); - окрема річ, сукупність речей, а також майнові права та обов'язки (джерело: Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40. – Ст. 356); - сукупність речей та інших цінностей (включаючи нематеріальні активи), які мають вартісне визначення, виробляються чи використовуються у діяльності суб'єктів господарювання та відображаються в їх балансі або враховуються в інших передбачених законом формах обліку майна цих суб'єктів. Залежно від економічної форми, якої набуває майно у процесі здійснення господарської діяльності, майнові цінності належать до основних фондів, оборотних засобів, коштів, товарів (джерело: Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18. – Ст. 144).

МАЙНО, ЩО НЕ ПІДЛЯГАЄ КОНФІСКАЦІЇ (англ. property that not subject to confiscation ['prɒpəti ðæt nɒt 'sɒbdʒɪkt tə ,kɒnfɪs'keɪʃən]) - майно, що належить засудженому на правах приватної власності чи є його часткою у спільній власності, необхідне для засудженого та осіб, які перебувають на його утриманні. Перелік такого майна визначається законом України (джерело: Кримінально-виконавчий кодекс України: Закон України від 11.07.2003 № 1129-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 3. – Ст. 21).

МАЙНО, ЩО ПІДЛЯГАЄ КОНФІСКАЦІЇ (англ. property that subject to confiscation ['prɒpəti ðæt 'sɒbdʒɪkt tə ,kɒnfɪs'keɪʃən]) - майно, що є власністю засудженого, в тому числі його частка у спільній власності, статутному фонді суб'єктів господарської діяльності, гроші, цінні папери та інші цінності, включаючи ті, що знаходяться на рахунках і на вкладах чи на зберіганні у фінансових установах, а також майно, передане засудженим у довірче управління (джерело: Кримінально-виконавчий кодекс України: Закон України від 11.07.2003 № 1129-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 3. – Ст. 21).

МАНІПУЛЮВАННЯ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ (англ. stock market manipulation [stɒk 'mɑ:kɪt mæ,nɪjʊ'leɪʃən]) - умисні дії службової особи учасника фондового ринку, що мають ознаки маніпулювання на фондовій біржі, встановлені відповідно до закону щодо державного регулювання ринку цінних паперів, що призвели до отримання професійним учасником фондового ринку або фізичною особою чи третіми особами прибутку у значних розмірах, або уникнення такими особами збитків у значних розмірах, або якщо це заподіяло значну шкоду охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян або державним чи громадським інтересам, або інтересам юридичних осіб (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

Мафія (італ. *mafia*) — таємнича недержавна злочинна організація (Т. Н. З. О. — **ТАНЗО**), здебільшого бандитська організація, яка шляхом залякування, рекету й **терору** втручається в політичне життя країни, намагаючись впливати на прийняття вигідних для себе політичних та економічних рішень. Загальне поняття є похідним від назви (і самоназви) **сицилійської** злочинної організації — і на думку багатьох експертів застосування назви «мафія» до будь-яких інших організацій, навіть споріднених із сицилійською мафією, є некоректним. Членів мафії називають **мафіозі**.
<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F>

МЕРЕЖА TOR (СПОЧАТКУ НАЗИВАЛАСЯ «THE ONION ROUTER») (англ. tor [tɔː]) - Анонімна розподілена мережа комп'ютерів в інтернеті, яка приховує справжні ір-

адреси (адреси мережевих протоколів) і, отже, особистості користувачів мережі шляхом маршрутизації зв'язку / операцій через велику кількість комп'ютерів, розташованих по всьому світу, і неодноразово кодуючи їх. Мережа tor надзвичайно ускладнює завдання встановлення фізичного місцезнаходження комп'ютерів, на яких розміщені або через які здійснюється доступ до веб-сайтів в мережі. Це завдання може бути додатково ускладнене за рахунок використання додаткових «змішувачів» або анонімайзерів в мережі tor. Мережа tor є однією з декількох підпільних розподілених комп'ютерних мереж, які називають «темними мережами», кіберпростом, «глибинним інтернетом» (deep web) або анонімними мережами, якими користуються фізичні особи для отримання доступу до контенту таким чином, щоб завуалювати свої особистості і відповідну діяльність в інтернеті (джерело: the fatf guidance for a risk-based approach virtual currencies (june 2015). Електронний ресурс – режим доступу: [http:// www.Fatf-gafi.Org/publications /fatfgeneral/documents/guidance-rba-virtual-currencies.Html](http://www.Fatf-gafi.Org/publications/fatfgeneral/documents/guidance-rba-virtual-currencies.Html)).

Методика кримінологічного дослідження – сукупність методів, способів, прийомів і засобів, використовуваних для збору, обробки й аналізу кримінологічної інформації, обумовлених конкретними завданнями й цілями дослідження. У кримінології широко використовуються загальнонаукові, статистичні, соціологічні, психологічні, математичні методи й прийоми досліджень.

МЕТОД ВК/ФТ (англ. ML/FT method [ml/ft meθəd]) - (в контексті ВК/ФТ) окрема процедура чи процес, що використовується в діяльності ВК/ФТ. Він може включати різні методики, механізми, інструменти ВК/ФТ та бути частиною типології ВК/ФТ (джерело: FATF Report: Money laundering and Terrorist Financing Vulnerabilities of Legal Professionals [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/ML%20and%20TF%20vulnerabilities%20legal%20professionals.pdf>). Зв'язок з іншими термінами: див. терміни «відмивання коштів», «фінансування тероризму», «механізм ВК/ФТ», «інструмент ВК/ФТ», «типологія ВК/ФТ».

МЕТОДИ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ (англ. financial analysis methods [faɪ'nænsjəl ə 'næləsis 'meθədz]) - прийоми та способи обробки фінансової звітності (джерело: Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації: затверджено наказом Міністерства фінансів України та Фонду державного майна України «Про затвердження Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації» від 26.01.2001 № 49/121, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 8 лютого 2001 р. за № 121/5312 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 7. – Ст. 290).

Механізм злочинної поведінки – взаємодія особи і зовнішнього середовища, що призводить до прийняття рішення про вчинення злочину та його виконання. М.з.п. включає три основні ланки: кримінальну мотивацію, прийняття рішення вчинити злочин і його планування, виконання прийнятого рішення і настання злочинних наслідків.

МИТНИЙ КОНТРОЛЬ (англ. customs control ['kʌstəmz kən'trəʊl]) - сукупність заходів, що здійснюються з метою забезпечення додержання норм цього Кодексу, законів та інших нормативно-правових актів з питань державної митної справи, міжнародних договорів України, укладених у встановленому законом порядку (джерело: Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-45; № 46-47; № 48 /. – Ст. 552).

МІЖНАРОДНА ПЛАТІЖНА СИСТЕМА (англ. international payment system [ɪntə 'næʃənl 'reɪmənt 'sɪstɪm]) - платіжна система, в якій платіжна організація може бути як резидентом, так і нерезидентом і яка здійснює свою діяльність на території двох і більше країн та забезпечує проведення переказу коштів у межах цієї платіжної системи, у тому числі з однієї країни в іншу (джерело: Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 05.04.2001 № 2346-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – №

29. – Ст. 137; The European Central Bank's official website [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.ecb.int).

МІЖНАРОДНА ПРАВОВА ДОПОМОГА (англ. international legal assistance [ˌɪntəˈnæʃənl ˈliːgəl əˈsɪstəns]) - проведення компетентними органами однієї держави процесуальних дій, виконання яких необхідне для досудового розслідування, судового розгляду або для виконання вироку, ухваленого судом іншої держави або міжнародною судовою установою (джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88).

Міжнародне співробітництво в сфері боротьби зі злочинністю – діяльність державних і недержавних міжнародних організацій і установ на основі двосторонніх і багатосторонніх зв'язків, спрямована на узгодження стратегій і тактик боротьби зі злочинністю й поводження із правопорушниками. Основною установою, яка консолідує міжнародне співробітництво, виступає Організація Об'єднаних Націй. Конгреси ООН по запобіганню злочинності й поводженню із правопорушниками (зараз – кримінальне правосуддя) відповідно до резолюції 415 (V) Генеральної Асамблеї ООН від 1 грудня 1955 р. проводяться кожні п'ять років. До числа найбільш відомих неурядових міжнародних організацій входять Міжнародна асоціація кримінального права, Міжнародне кримінологічне товариство, Міжнародна соціологічна асоціація, Міжнародне товариство соціального захисту.

МІЖНАРОДНА ФІНАНСОВА ОРГАНІЗАЦІЯ (англ. international financial organization [ˌɪntəˈnæʃənl faɪˈnænsəl ɔːgənaɪˈzeɪʃən]) - міжнародна організація, яка на умовах, визначених своїм установчим актом, та/або відповідно до міжнародного договору України здійснює емісію облігацій на території України. Міжнародні фінансові організації можуть здійснювати в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, емісію відсоткових або дисконтних облігацій, у тому числі шляхом здійснення публічної пропозиції. Емісії облігацій міжнародних фінансових організацій обслуговуються у депозитарній системі України (джерело: Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 31. – Стор. 1126. – Ст. 268).

МІЖНАРОДНА ФІНАНСОВА УСТАНОВА (англ. international financial institution [ˌɪntəˈnæʃənl faɪˈnænsəl ɪnˈstɪˈtjuːʃən]) - установа, з якою Уряд України уклав угоду про співробітництво та для якої згідно із законами України встановлено привілеї та імунітети (джерело: Положення про порядок реєстрації та ліцензування банків, відкриття відокремлених підрозділів: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження деяких нормативно-правових актів Національного банку України» від 08.09.2011 № 306, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 18 жовтня 2011 р. за № 1203/1994 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 84. – Ст. 3092).

МІЖНАРОДНИЙ ВАЛЮТНИЙ РИНОК (англ. international exchange market [ˌɪntəˈnæʃənl ɪksˈtʃeɪndʒ ˈmɑːkɪt]) - сукупність відносин у сфері торгівлі іноземною валютою за межами України між суб'єктами ринку та іноземними контрагентами, які за дорученням і за рахунок суб'єктів ринку здійснюють торгівлю іноземною валютою за межами України (джерело: Положення про порядок та умови торгівлі іноземною валютою: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження нормативно-правових актів Національного банку України» від 10.08.2005 № 281, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 29 серпня 2005 р. за № 950/11230 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 35. – Ст. 2133).

МІЖНАРОДНИЙ ТЕРОРИЗМ (англ. international terrorism [ˌɪntəˈnæʃənl ˈterərɪzəm]) - здійснювані у світовому чи регіональному масштабі терористичними організаціями, угрупованнями, у тому числі за підтримки державних органів окремих держав, з метою

досягнення певних цілей суспільно небезпечні насильницькі діяння, пов'язані з викраденням, захопленням, вбивством ні в чому не винних людей чи загрозою їх життю і здоров'ю, зруйнуванням чи загрозою зруйнування важливих народногосподарських об'єктів, систем життєзабезпечення, комунікацій, застосуванням чи загрозою застосування ядерної, хімічної, біологічної та іншої зброї масового ураження (джерело: Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20.03.2003 № 638-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 25. – Ст. 180; Облік та контроль ядерного матеріалу, фізичний захист ядерного матеріалу і ядерних установок. Тлумачний словник українських термінів. Словники термінів: українсько-англо-російський, русско-українсько-англійський, english-russian-ukrainian / НП 306.7.086- 2004. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/en/v0101578-04/ed20040608/find/sp:java:-max100?text=%CE%E1%EB%B3%EA%EE%E2%E8%E9+%E7%E2%B3%F2>

МІЖНАРОДНІ САНКЦІЇ (англ. international sanctions [ˌɪntəˈnæʃənəl ˈsæŋkʃənz]) - санкції, які визнаються Україною відповідно до міжнародних договорів України або рішень міждержавних об'єднань, міжнародних, міжурядових організацій, участь у яких бере Україна, а також іноземних держав (у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України) щодо замороження активів визначених осіб або обмеження будь-якого доступу до них (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057).

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ АУДИТУ (англ. international auditing standards [ˌɪntəˈnæʃənəl ˈɔːdɪtɪŋ ˈstændərdz]) - прийняті Міжнародною федерацією бухгалтерів документи, що визначають стандарти аудиту (джерело: Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 29. – Ст. 238); - сукупність професійних стандартів, що встановлюють правила надання аудиторських послуг і розкривають питання етики та контролю якості, які визначені міжнародними стандартами контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, що прийняті Радою з міжнародних стандартів аудиту та надання впевненості, а також Міжнародним кодексом етики, прийнятим Радою з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів та оприлюдненим Міжнародною федерацією бухгалтерів (джерело: Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2018. – № 9. – Ст. 5).

МІКСЕР (СЕРВІС ПО ВІДМИВАННЮ, «ЗМІШУВАЧ») (англ. mixer ['mɪk.səɹ]) - один із видів анонімайзера, який забезпечує приховування ланцюжка операцій в ланцюжку блоків шляхом прив'язування всіх операцій до однієї і тієї ж біткоїн-адреси, і посилюючи їх усіх разом таким чином, що створюється враження, ніби вони спрямовані з іншої адреси. «Міксер» або «змішувач» направляє операції за допомогою складної серії квазі-довільних фіктивних операцій, що надзвичайно ускладнює прив'язку конкретних віртуальних грошей (адрес) до конкретної операції. Сервіси «міксерів» працюють, отримуючи розпорядження від користувача на відправлення грошових коштів на конкретну біткоїн-адресу. Після цього «міксер» «змішує» цю операцію з операціями інших користувачів таким чином, що стає незрозуміло, кому користувач має намір направити кошти. Прикладами сервісів «міксерів» є: Bitmixer.io; SharedCoin; Blockchain.info; Bitcoin Laundry; Bitlaunder; Easycoin (джерело: The FATF Guidance for a risk-based approach virtual currencies (June 2015). Електронний ресурс – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfgeneral/documents/guidancerba-virtual-currencies.html>).

МОДУЛЬ АВТОМАТИЗОВАНОЇ СИСТЕМИ АНАЛІЗУ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ (англ. module of automated analysis and risk management system ['mɒdju:l əv ˈɔːtəmətɪd əˈnæləsɪs ənd rɪsk ˈmænɪdʒmənt ˈsɪstɪm]) - одна з підсистем АСАУР, що входить до

складу модуля автоматизованої системи митного оформлення товарів та транспортних засобів (АСМО) або іншого програмно-інформаційного комплексу ДФС (ПК ДФС) і забезпечує роботу АСАУР під час митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів (джерело: Порядок здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю: затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю» від 31.07.2015 № 684, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21 серпня 2015 р. за № 1021/27466 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 60. – Ст. 2323).

МОНІТОРИНГ (англ. monitoring ['mɒnɪtərɪŋ]) - діяльність емітента/еквайра щодо контролю за операціями, які здійснюються із застосуванням електронних платіжних засобів, з метою виявлення та запобігання помилковим та неналежним переказам. За дорученням емітента/еквайра моніторинг за умови дотримання вимог щодо збереження конфіденційності інформації може проводити юридична особа, що надає емітенту/еквайру послуги з оброблення даних (послуги процесингу) (джерело: Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 05.04.2001 № 2346-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 29. – Ст. 137)

МУЛЬТИВАЛЮТНІ КРЕДИТИ (англ. multi-currency loans ['mʌlti'kʌr(ə)nsi ləʊn]) - будь-які форми кредитів, які надаються, номінуються та погашаються в різних валютах. За умов надання (одержання) М. к. сума кредиту повинна постійно перераховуватися залежно від змін курсових співвідношень окремих валют, які обрано для розрахунків. На практиці М. к. використовуються рідко, зазвичай, у нестабільних економічних умовах (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503).

НАГЛЯД НА ОСНОВІ ОЦІНКИ РИЗИКІВ (англ. risk-based supervision [rɪsk beɪst ,su:pə'vɪzən]) - внутрішній процес Національного банку, призначений для забезпечення більшої послідовності та ефективності інспектувань та інших видів наглядової діяльності. Для організації процесу управління ризиками в банках Національний банк України розробив Методичні рекомендації щодо організації та функціонування систем ризик-менеджменту в банках України. Н. н. о. о. р. є підходом, який використовується для запровадження безперервного нагляду з метою спрямування уваги інспекторів на найбільш значні ризики, що дозволяє органам нагляду більше уваги приділяти тим установам, видам діяльності, операціям чи продуктам, з якими пов'язані найбільші ризики. На сьогоднішній день Н. н. о. о. р. став світовим стандартом. Підґрунтям для запровадження Н. н. о. о. р. є безперервний нагляд, який ще називають циклом нагляду, тобто послідовним процесом, що ніколи не припиняється. Історичний розвиток процесу нагляду за ризиками ґрунтується на удосконаленні оцінки ризиків за системою CAMELS, організації безперервного нагляду, впровадженні банками власних систем управління ризиками і, як найвища форма, – розвиток Н. н. о. о. р. Н. н. о. о. р. передбачає спрямування більших ресурсів у сфері підвищеного ризику. Національний банк України досягає цього за допомогою: виявлення ризиків з використанням уніфікованих визначень, що забезпечує підґрунтя для висновків і дій нагляду; вимірювання ризику на основі уніфікованих факторів оцінки, оскільки кількість ризику не завжди вимірюється у грошовому вираженні, а може бути відносною оцінкою суми можливих втрат; оцінки адекватності управління ризиками; спрямування більших ресурсів у сфері підвищеного або зростаючого ризику як у межах одного банку, так і в банківській системі взагалі; використання відповідних інструментів нагляду, залежно від виявлених ризиків, формулювання висновків щодо параметрів і рівня ризиків, а також визначення заходів щодо подальшого контролю виявлених проблем (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011.

– С. 503).

НАГЛЯДОВІ ОРГАНИ (англ. supervisors ['sju:pəvaizəz]) - визначені компетентні органи влади або недержавні органи із зобов'язаннями, що націлені на забезпечення відповідності фінансових установ та ВНУП вимогам з протидії відмиванню коштів та фінансування тероризму. Недержавні органи (до яких можуть відноситись певні типи ОСР) повинні мати повноваження для здійснення нагляду та накладання санкцій на фінансові установи та ВНУП у сфері з ПВК/ФТ. Такі недержавні органи також мають бути уповноважені законом на здійснення функцій, що ними виконуються, і бути під наглядом компетентного органу стосовно таких функцій (джерело: The FATF Recommendations General Glossary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatfrecommendations.html>); - визначені компетентні органи, які відповідальні за дотримання фінансовими установами вимог щодо протидії відмиванню коштів та фінансування тероризму (джерело: The FATF Guidance on the risk-based approach to combating money laundering and terrorist financing (June 2007). Glossary of terminology [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatfguidanceontherisk-basedapproachtocombatingmoneylaunderingandterroristfinancing-highlevelprinciplesandprocedures.html>).

НАДІЙНІ ДЖЕРЕЛА (англ. credible sources ['kred.i.əbl 'sɔ:siz], reliable sources [rɪ'laɪəbl 'sɔ:siz]) - добре відомі органи, які мають надійну репутацію, надають інформацію у відкритому режимі та дозволяють її широке розповсюдження. Крім Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням коштів (ФАТФ) та регіональних організацій, створених за типом ФАТФ, такі джерела можуть включати (але не обмежуючись) супранациональні чи міжнародні організації, такі як: Міжнародний Валютний Фонд, Світовий Банк, Егмонтська група підрозділів фінансової розвідки, а також відповідні національні органи та неурядові організації. Інформація, що надається такими надійними джерелами, не є законом чи нормою та не повинна бути обґрунтуванням для автоматичного визначення високого ступеня ризику (джерело: The FATF RBA guidance for real estate agents (June 17, 2008), footnote 2. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatfguidanceontherisk-basedapproachforrealestateagents.html>; The FATF RBA guidance for legal professionals (October 23, 2008), footnote 5. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/riskbasedapproachguidanceforlegalprofessionals.html>); - офіційні засоби розкриття інформації (включаючи інтернет-сторінки) Президента України, Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, Національного банку України, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, органів виконавчої влади України, інших країн, а також міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення (джерело: Критерії ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення: затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення» від 08.07.2016 № 584, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27 липня 2016 р. за № 1047/29177 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 63. – Ст. 2136).

НАДНАЦІОНАЛЬНИЙ РИЗИК (англ. supranational risk [ˌsu:prə'næʃ(ə)n(ə)l rɪsk]) - ризик ВК та ФТ, що впливає на внутрішній ринок і представляє загальні риси, які можуть

виникнути у декількох або одній країні-члені та/або який може мати й зовнішні причини (джерело: EU Supranational Risk Assessment Report [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:d4d7d30e-5a5a-11e7-954d-01aa75ed71a1.0001.02/DOC_1&format=PDF).

НАЙМАНСТВО (англ. mercenary activities ['mɜːsɪnəri æk'tɪvɪtɪz]) - вербування, фінансування, матеріальне забезпечення, навчання найманців з метою використання у збройних конфліктах, воєнних або насильницьких діях, спрямованих на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу, захоплення державної влади, перешкоджання діяльності органів державної влади чи порушення територіальної цілісності, а також використання найманців у збройних конфліктах, воєнних або насильницьких діях (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

НАЛЕЖНІ ДОКАЗИ (англ. proper evidence ['prɒpə 'eɪdɪns]) - докази, які прямо чи непрямо підтверджують існування чи відсутність обставин, що підлягають доказуванню у кримінальному провадженні, та інших обставин, які мають значення для кримінального провадження, а також достовірність чи недостовірність, можливість чи неможливість використання інших доказів (джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88).

НАМІР (англ. intent [ɪn'tent]) - бажання певної організації заподіяти шкоду. Тобто, використати один чи декілька секторів для підтримки тероризму чи терористичних організацій (джерело: FATF Report: Risk of Terrorist Abuse in Non-Profit Organisations (June 2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Risk-of-terrorist-abuse-in-nonprofit-organisations.pdf>

НАСИЛЬНИЦЬКИЙ ЕКСТРЕМІЗМ (англ. violent extremism ['vaɪələnt ɪks'tri:mɪz(ə)m]) - жорстке дотримання ідеологічних релігійних чи політичних засад, що пропагують насильництво (джерело: FATF Report: Risk of Terrorist Abuse in Non-Profit Organisations (June 2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Risk-of-terrorist-abuse-in-non-profit-organisations.pdf>

НАСЛІДОК (англ. consequence ['kɒnsɪkwəns]) - вплив чи шкода, яку ВК чи ФТ можуть заподіяти та вплив основної злочинної та терористичної діяльності на фінансову систему та установи, а також у більш загальному плані на економіку та суспільство. Наслідки можуть бути коротко- чи довготерміновими і можуть бути пов'язаними із населенням, конкретними громадами, діловим середовищем, національними або міжнародними інтересами, а також репутацією та привабливістю фінансового сектора країни (джерело: The FATF Guidance: National Money Laundering and Terrorist Financing Risk Assessment [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/content/images/National_ML_TF_Risk_Assessment.pdf).

НАЦІОНАЛЬНА ОЦІНКА РИЗИКІВ (англ. National risk assessment ['næʃənl rɪsk ə'sesmənt]) - опис фундаментальної, загальної інформації для допомоги визначенням компетентним органам, правоохоронним органам, підрозділам фінансової розвідки, фінансовим установам та визначенням нефінансовим установам і професіям приймати рішення щодо розподілу обов'язків і ресурсів на національному рівні, які ґрунтуються на практичному, повному та сучасному розумінні ризиків (джерело: The FATF Guidance on the risk-based approach to combating money laundering and terrorist financing (June 2007), page 15. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatfguidanceontherisk-basedapproachtocombatingmoneylaunderingandterroristfinancing->

highlevelprinciplesandprocedures.html; The FATF RBA guidance for trust and companies service providers (TCSPs) (June 17, 2008), page 14. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/rba-tcps.html>; The FATF RBA guidance for accountants (June 17, 2008), page 16. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatfguidanceontheriskbasedapproachforaccountants.html>; The FATF RBA guidance for real estate agents (June 17, 2008) page 15. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatfguidanceontheriskbasedapproachforrealestateagents.html>; The FATF RBA guidance for dealers in precious metal and stones (June 17, 2008) page 15. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatfguidanceontheriskbasedapproachfordealersinpreciousmetalsandstones.html>; The FATF RBA guidance for casinos (October 23, 2008), page 18. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatfguidanceontheriskbasedapproachforcasinos.html>; The FATF RBA guidance for legal professionals (October 23, 2008), page 19. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/riskbasedapproachguidanceforlegalprofessionals.html>); - система заходів, які здійснюються суб'єктами державного фінансового моніторингу, уповноваженими органами державної влади із залученням інших суб'єктів (у разі потреби) з метою визначення (виявлення) ризиків (загроз) легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансування тероризму, їх аналіз, оцінка та розроблення заходів, спрямованих на запобігання виникненню та/або зменшення негативних наслідків (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057).

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ВИЯВЛЕННЯ, РОЗШУКУ ТА УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ, ОДЕРЖАНИМИ ВІД КОРУПЦІЙНИХ ТА ІНШИХ ЗЛОЧИНІВ (англ. National Agency of Ukraine for finding, tracing and management of assets derived from corruption and other crimes [*'næʃənl 'eɪdʒənsɪ əv ju:'kreɪn fə 'faɪndɪŋ 'treɪsɪŋ ənd 'mænɪdʒmənt əv 'æsets dɪ'raɪvd frɒm kə'rʌpʃən ənd 'lɒðə kraɪmz*]) - центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері виявлення та розшуку активів, на які може бути накладено арешт у кримінальному провадженні, та/або з управління активами, на які накладено арешт або які конфісковано у кримінальному провадженні (джерело: Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів: Закон України від 10.11.2015 № 772-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 1. – Ст. 2).

НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ УКРАЇНИ (англ. national interests of Ukraine [*'næʃənl 'ɪntrɪsts əv ju:'kreɪn*]) - життєво важливі інтереси людини, суспільства і держави, реалізація яких забезпечує державний суверенітет України, її прогресивний демократичний розвиток, а також безпечні умови життєдіяльності і добробут її громадян (джерело: Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII // Офіційний вісник України. – 2018. – № 55. – Ст. 1903)

Ндрангета (італ. *Ndrangheta*, від грец. *Ἀνδραγαθία* — «доблесть») — велике італійське організоване злочинне угруповання, яке базується в **Калабрії** — найбільшій провінції **Італії**. Хоча ндрангета далеко не так відома, як **сцилійська Коза Ностра** і **неаполітанська Каморра**, вона є однією з найбільш владних злочинних організацій у світі: дослідний інститут Eurispes оцінює її доходи за 2007 рік у 47 млрд євро.

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9D%D0%B4%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B3%D0%B5%D1%82%D0%B0>

НЕВІДКЛАДНО (англ. without delay [wɪˈðaʊt diˈleɪ]) - термін невідкладно, в ідеалі, означає протягом декількох годин після включення до санкційного переліку певної особи чи підприємства Радою Безпеки ООН або її відповідним Санкційним Комітетом (напр., Комітет 1267, Комітет 1988, Санкційний Комітет 1718). В цілях Резолюції 1373 (2001), термін невідкладно означає після отримання ґрунтовних підстав підозрювати або вважати, що особа або підприємство є терористом, особою, яка фінансує тероризм чи терористичною організацією. В обох випадках, термін невідкладно має бути інтерпретовано у контексті необхідності запобігти виведенню чи розсіюванню коштів або інших активів, що пов'язані із терористами, терористичними організаціями, тими, хто фінансує тероризм, а також із фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, та необхідності глобальних скоординованих дій з метою швидкого припинення та руйнування їх потоків (джерело: The FATF Recommendations General Glossary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatfrecommendations.html>); - проміжок часу, визначений/установлений з моменту настання підстав для здійснення відповідних дій, які є пріоритетними і здійснюються першочергово, але не пізніше наступного робочого дня або встановленого часу наступного робочого дня (джерело: Положення про здійснення банками фінансового моніторингу: затверджене постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу» від 26.06.2015 № 417 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 62. – Ст. 2035; Положення про здійснення небанківськими фінансовими установами фінансового моніторингу в частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів: затверджене постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення небанківськими фінансовими установами фінансового моніторингу в частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів» від 15.09.2016 № 338 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 80. – Ст. 2671).

НЕГАЙНО (англ. immediately [ɪˈmiːdʒətli]) - найкоротший термін протягом робочого дня, в який мають здійснюватися (відбуватися) відповідні дії, з моменту настання підстав для їх здійснення (джерело: Положення про здійснення банками фінансового моніторингу: затверджене постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу» від 26.06.2015 № 417 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 62. – Ст. 2035; Положення про здійснення небанківськими фінансовими установами фінансового моніторингу в частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів: затверджене постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення небанківськими фінансовими установами фінансового моніторингу в частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів» від 15.09.2016 № 338 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 80. – Ст. 2671); - найкоротший строк протягом робочого дня, у який мають здійснюватися (відбуватися) відповідні дії, з моменту настання підстав для їх здійснення (джерело: Положення про порядок емісії електронних платіжних засобів і здійснення операцій з їх використанням: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів» від 05.11.2014 № 705 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 99. – Ст. 2918).

НЕГАТИВНА ІСТОРІЯ ПРОФІЛЮ РИЗИКУ (англ. negative risk profile history [ˈnegətɪv rɪsk ˈprəʊfaɪl ˈhɪstəri]) - показник, який кількісно характеризує наявність у певний період інформації про порушення законодавства України з питань державної митної справи чи виявлені за результатами митного контролю невідповідності, які описані у профілі ризику і враховуються при визначенні ступеня ризику за профілем ризику (у бік

підвищення ступеня ризику), якщо такий показник передбачений профілем ризику (джерело: Порядок здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю: затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю» від 31.07.2015 № 684, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21 серпня 2015 р. за № 1021/27466 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 60. – Ст. 2323).

НЕГЛАСНІ СЛІДЧІ (РОЗШУКОВІ) ДІЇ (англ. covert investigative (search) activities ['klvə m'vestigeitiv (sɜ:tʃ) æk'tivɪtɪz]) - різновид слідчих (розшукових) дій, відомості про факт та методи проведення яких не підлягають розголошенню, за винятком випадків, передбачених цим Кодексом (джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88).

НЕГРОШОВІ ОПЕРАЦІЇ (англ. non-cash operations [nɒn kæʃ ˌɒrə'reɪʃənz]) - операції, які не потребують використання грошей та їх еквівалентів (джерело: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»» від 07.02.2013 № 73, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 лютого 2013 р. за № 336/22868 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 19. – Ст. 665)

НЕДОПУСТИМІ ДОКАЗИ (англ. inadmissible evidence [ˌɪnəd'mɪsəbl 'eɪvɪdəns]) - докази, отримані внаслідок істотного порушення прав та свобод людини, гарантованих Конституцією та законами України, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також будь-які інші докази, здобуті завдяки інформації, отриманій внаслідок істотного порушення прав та свобод людини (джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88)

НЕЗАКІНЧЕНИЙ ЗЛОЧИН (англ. unfinished crime ['ʌn'fɪnɪʃt kraɪm]) - готування до злочину та замах на злочин (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131)

НЕЗАКОННЕ ЗБАГАЧЕННЯ (англ. illegal enrichment [ɪ'li:gəl m'ri:tʃmənt]) - набуття особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, у власність активів у значному розмірі, законність підстав набуття яких не підтверджено доказами, а так само передача нею таких активів будь-якій іншій особі (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131)

НЕЗАКОННІ ФІНАНСОВІ ПОТОКИ (англ. illicit financial flows [ɪ'lɪsɪt fɪ'nænʃ(ə)l fləʊz]) - фінансові потоки, які описують рух грошей, отриманих незаконним шляхом, переданих або витрачених за кордоном. Джерела коштів цих транскордонних переказів представлені в трьох формах: корупція, а саме хабарництво і крадіжка з боку державних чиновників; злочинна діяльність, така як торгівля наркотиками, торгівля людьми, незаконний продаж зброї і багато іншого; та ухилення від сплати податків і викривлене трансфертне ціноутворення (джерело: Financial Transparency Glossary. ISBN: 978-3-943497-51-9 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.transparency.ee/cm/files/2014_financialtransparencyglossary_en.pdf)

НЕКОНВЕРТОВАНА (АБО ЗАКРИТА) ВІРТУАЛЬНА ВАЛЮТА (англ. non-convertible virtual currency [nɒn-kən'vɜ:təbl 'vɜ:tjuəl 'klɜ:nsɪ]) - призначена для використання у специфічних віртуальних місцях або світах, таких як Масова Багатокористувацька Онлайнова Рольова Гра (MMORPG) або Amazon.com. і яка, відповідно до правил її

використання, не може бути обмінена на фіатну валюту. Ці валюти, наприклад, включають: Project Entropia Dollars; Q Coins; World of Warcraft Gold (джерело: FATF Report: Virtual Currencies Key Definitions and Potential AML/CFT Risks [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Virtual-currencykey-definitions-and-potential-aml-cft-risks.pdf>).

НЕПРАВОМІРНА ВИГОДА (англ. improper advantage [im'prɒrə əd'vɑ:ntɪdʒ]) - грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав (джерело: Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 49. – Ст. 2056)

НЕПРИЙНЯТНО ВИСОКИЙ РИЗИК (англ. unacceptably high risk [ˌʌnək'septəbli haɪ rɪsk]) - максимально високий ризик, який не може бути прийнятий суб'єктом первинного фінансового моніторингу відповідно до внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057).

НЕРЕЗИДЕНТ (англ. non-resident ['nɒn'rezɪdənt]) - фізична особа, яка є громадянином іншої держави, іноземна юридична особа, утворена відповідно до законодавства іншої держави (джерело: Положення про провадження депозитарної діяльності: затверджено рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Положення про провадження депозитарної діяльності» від 23.04.2013 № 735, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27 червня 2013 р. за № 1084/23616 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 52. – Ст. 1910)

НЕСАНКЦІОНОВАНІ ДІЇ ЩОДО ІНФОРМАЦІЇ В СИСТЕМІ (англ. unauthorized actions regarding information in the system ['ʌn'ɔ:θəraɪzd 'æksjənz rɪ'gɑ:dn̩ ˌɪnfə'meɪʃən ɪn ðə 'sɪstɪm]) - дії, що провадяться з порушенням порядку доступу до цієї інформації, установленого відповідно до законодавства (джерело: Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 31. – Ст. 286).

НЕТТІНГ (англ. netting ['netɪŋ]) - повне або часткове припинення зобов'язань за правочинами щодо цінних паперів та інших фінансових інструментів шляхом заліку зобов'язань або в інший спосіб. На момент здійснення неттінгу строк виконання зобов'язань, за якими здійснюється неттінг, вважається таким, що настав (джерело: Про депозитарну систему України: Закон України від 06.07.2012 № 5178-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 39. – Ст. 517); - узгоджений залік позицій або зобов'язань торговими партнерами, учасниками фінансової угоди або платежу. Н. скорочує кількість індивідуальних позицій або зобов'язань. У випадку невиконання зобов'язань однією із сторін Н. може бути примусовим (джерело: Банківський нагляд: підручник / В.І. Міщенко, С.В. Науменкова. – К.: ЦНД НБУ, УБС, 2011. – 498 с.)

НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ АКТ (англ. regulatory legal act ['rɛgjuleɪt(ə)rɪ 'li:gəl ækt]) - акт управління (рішення) суб'єкта владних повноважень, який встановлює, змінює, припиняє (скасовує) загальні правила регулювання однотипних відносин, і який розрахований на довгострокове та неодноразове застосування (джерело: Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005 № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 35 /35-36, 37/. – Ст. 446).

ОБ'ЄКТ ОЦІНКИ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ (англ. assessment corruption risk object [ə'sesmənt kə'rʌpʃən rɪsk 'ɒbdʒɪkt]) - функції та завдання органу влади, його посадових осіб, визначені законодавчими актами, та способи їх реалізації (джерело: Методологія оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади: затверджено рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції «Про затвердження Методології

оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади» від 02.12.2016 № 126, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 грудня 2016 р. за № 1718/29848 // Офіційний вісник України. – 2017. – № 4. – Ст. 168).

ОБ'ЄКТ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ (англ. financial monitoring object [faɪ'nænʃəl'mɒnɪtərɪŋ'ɒbdʒɪkt]) - дії з активами, пов'язані з відповідними учасниками фінансових операцій, які їх проводять, за умови наявності ризиків використання таких активів з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, а також будь-яка інформація про такі дії чи події, активи та їх учасників (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057)

Об'єктивні причини (англ. objective reasons [əb'dʒektɪv'ri:znz]) - обставини, що не дають можливості суб'єктам забезпечити дотримання строків, встановлених Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» для подання інформації на запит Держфінмоніторингу, а саме: значний обсяг інформації, що запитується, необхідність копіювання або сканування значної кількості документів, одержання даних з архівів, подання інформації в паперовій формі тощо (джерело: Порядок надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій: затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій» від 23.12.2015 №1168, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 16 січня 2016 р. за № 80/28210 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 8. – Ст. 404; Порядок погодження із Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктами первинного фінансового моніторингу строків подання запитуваної інформації: затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку погодження із Державною службою фінансового моніторингу України суб'єктами первинного фінансового моніторингу строків подання запитуваної інформації» від 08.07.2015 № 628, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27 липня 2015 р. за № 900/27345 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 64. – Ст. 2150)

Область ризику (англ. risk area [rɪsk'ɛəriə]) - згруповані об'єкти аналізу ризику, щодо яких існує потреба у застосуванні окремих форм митного контролю або їх сукупності (джерело: Порядок здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю: затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю» від 31.07.2015 № 684, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21 серпня 2015 р. за № 1021/27466 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 60. – Ст. 2323).

Обробка інформації в системі (англ. information processing in the system [ˌɪnfə'meɪʃən'prəʊsesɪŋɪnðə'sɪstɪm]) - виконання однієї або кількох операцій, зокрема: збирання, введення, записування, перетворення, зчитування, зберігання, знищення, реєстрації, приймання, отримання, передавання, які здійснюються в системі за допомогою технічних і програмних засобів (джерело: Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 31. – Ст. 286).

Ознаки, за якими здійснюється відстеження (моніторинг) фінансових операцій (англ. signs on which the financial transactions detection (monitoring) is carried out [saɪnzɒn wɪtʃðəfaɪ'nænʃəl'træn'zækʃənzdi'tekʃən('mɒnɪtərɪŋ)ɪz'kæərɪdɑʊt]) - ознаки, які визначають спільні риси фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, та пов'язані з коштами, майном, майновими та немайновими правами, відстеження яких повинен здійснити суб'єкт (джерело: Порядок надання інформації щодо відстеження (моніторингу)

фінансових операцій: затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку надання інформації щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій» від 23.12.2015 № 1168, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 16 січня 2016 р. за № 80/28210 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 8. – Ст. 404).

Ознаки підроблення банкноти (монети) (англ. signs of banknote (coin) counterfeiting [saɪnz əv 'bæŋknəʊt kɔɪn 'kaʊntəfɪtɪŋ]) - елементи дизайну та/чи захисту, які відрізняють підроблену банкноту (монету) від справжньої (джерело: Правила визначення платіжних ознак та обміну банкнот, розмінних та обігових монет національної валюти України: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Правил визначення платіжних ознак та обміну банкнот, розмінних та обігових монет національної валюти України» від 23.10.2013 № 422, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 13 листопада 2013 р. за №1942/24474 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 91. – Ст. 3353).

Оперативно-розшукова діяльність (англ. operational-investigative activity [ˌɒrə'reɪʃənəl ɪn'vestɪɡeɪtɪv æk'tɪvɪti]) - система гласних і негласних пошукових, розвідувальних та контррозвідувальних заходів, що здійснюються із застосуванням оперативних та оперативно-технічних засобів (джерело: Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 № 2135-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 22. – Ст. 303).

Операційний ризик (англ. operational risk [ˌɒrə'reɪʃənəl rɪsk]) - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок недоліків або помилок в організації внутрішніх процесів, навмисних або ненавмисних дій працівників банку або інших осіб, збоїв у роботі інформаційних систем банку або внаслідок впливу зовнішніх факторів. Операційний ризик включає юридичний ризик, однак має виключати ризик репутації та стратегічний ризик (джерело: Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах» від 11.06.2018 № 64 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 55. – Ст. 1936).

Оплатне вилучення предмета, який став зняттям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення (англ. charge object seizure which became an instrument of carrying out or a direct object of an administrative offense [ʃɑːdʒ 'ɒbdʒɪkt 'siːzə wɪtʃ bɪ'keɪm ən 'ɪnstrʊmənt əv 'kærɪŋ aʊt ə ə dɪ'rekt 'ɒbdʒɪkt əv ən əd'mɪnɪstrətɪv ə'fens]) - примусове вилучення предмета, який став зняттям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення, за рішенням суду і його наступна реалізація з передачею вирученої суми колишньому власникові з відрахуванням витрат по реалізації вилученого предмета. Порядок застосування оплатного вилучення і види предметів, які підлягають вилученню, встановлюються цим Кодексом та іншими законами України (джерело: Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 № 8073-Х // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122).

Організатор (англ. organizer ['ɔːgənəɪzə]) - особа, яка організувала вчинення злочину (злочинів) або керувала його (їх) підготовкою чи вчиненням. Організатором також є особа, яка утворила організовану групу чи злочинну організацію або керувала нею, або особа, яка забезпечувала фінансування чи організувала приховування злочинної діяльності організованої групи або злочинної організації (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

Організована злочинна група (англ. organised criminal group ['ɔːgənəɪzd 'krɪmɪnəl grʊːp]) - структурно оформлена група в складі трьох або більше осіб, що існує протягом визначеного періоду часу і діє узгоджено з метою здійснення одного або декількох серйозних злочинів або злочинів, визнаних такими відповідно до цієї Конвенції, для того, щоб одержати, прямо або посередньо, фінансову або іншу матеріальну вигоду (відповідно до статті 2 Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної

організованої злочинності, 2000 рік, Палермо) (джерела: The FATF report Money Laundering through Money Remittance and Currency Exchange Providers (June 2010), Definitions [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/moneylaunderingthroughmoneyremittanceandcurrencyexchangeproviders.html>, http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_789). - структурно оформлена група в складі трьох або більше осіб, що існує протягом визначеного періоду часу і діє узгоджено з метою здійснення одного або декількох серйозних злочинів або злочинів, визнаних такими відповідно до Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності, для того, щоб одержати, прямо або посередньо, фінансову або іншу матеріальну вигоду (джерело: United Nations Convention against Transnational Organized Crime (15.11.2000), а. 2 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.un.org/Docs/asp/ws.asp?m=A/RES/55/25>).

Організована злочинність – сукупність кримінальних правопорушень, що вчиняються у зв'язку з створенням та діяльністю організованих злочинних угруповань.

ОСНОВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ (англ. predicate offence ['pred.i.kət ə'fens]) - будь-яке правопорушення, в результаті якого були отримані доходи, щодо яких можуть бути вчинені діяння, зазначені у статті 6 цієї Конвенції, що утворюють склад злочину (джерело: United Nations Convention against Transnational Organized Crime (15.11.2000), а. 2 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.un.org/Docs/asp/ws.asp?m=A/RES/55/25>)

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ (англ. core principles [kɔ: 'prɪnsəplz]) - основні Принципи для Ефективного Банківського Нагляду, що опубліковані Базельським Комітетом щодо Банківського Нагляду; Цілі та Принципи Регулювання Цінних Паперів, що опубліковані Міжнародною Організацією Комісій по Цінних Паперах; Принципи Нагляду у сфері страхування, що опубліковані Міжнародною Асоціацією Наглядових Органів у сфері страхування (джерела: The FATF Recommendations General Glossary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatfrecommendations.html>; The FATF Guidance for a risk-based approach Effective supervision and enforcement by AML/CFT supervisors of the financial sector and law enforcement (October 2015). Електронний ресурс – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/documents/riskbasedapproach/documents/rba-effective-supervision-and-enforcement.html>).

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА (англ. fundamental principles of domestic law [ˌfʌndə'mentl 'prɪn.sɪ.pəlz əv də'mestɪk lɔ:]) - основні правові принципи, на яких базуються національні правові системи та які створюють базу для національних законів і здійснення повноважень. Ці основні принципи зазвичай містяться чи виражені у національній Конституції чи аналогічному документі або у рішеннях вищих судових органів, які мають повноваження щодо винесення тлумачень та пояснень норм національного законодавства, що підлягають обов'язковому виконанню. Хоча різні країни мають власні особливості: деякі приклади таких основних принципів включають право на належну правову процедуру, презумпцію невинуватості, право особи на ефективний захист у судах (джерело: The FATF guidance criminalising terrorist financing (October 2016), footnote 10. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/criminalising-terrorist-financing.html>).

Особа злочинця – сукупність криміногенних ознак і властивостей, типово притаманних людям, схильним до вчинення кримінальних правопорушень.

ОСОБА, ЯКА ПОСТРАЖДАЛА ВІД ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ (англ. person who has suffered from human trafficking ['pɜ:sn hu: həz 'sʌfəd frɒm 'hju:mən 'træfɪkɪŋ]) - будь-яка фізична особа, яка стала об'єктом торгівлі людьми і визнана такою відповідно до положень цього Закону (джерело: Про протидію торгівлі людьми: Закон України від 20.09.2011 № 3739-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 19-20. – Ст. 173)

ОСОБЛИВО ТЯЖКИЙ ЗЛОЧИН (англ. especially grave crime [ɪs'peʃəli greɪv kraɪm]) - злочин, за який передбачене основне покарання у виді штрафу в розмірі понад двадцять

п'ять тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, позбавлення волі на строк понад десять років або довічного позбавлення волі (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

ОСУДНА ОСОБА (англ. sane person [sem 'pɜ:sn]) - особа, яка під час вчинення злочину могла усвідомлювати свої дії (бездіяльність) і керувати ними (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

ОФІЦІЙНИЙ ДОКУМЕНТ (англ. official document [ə'fɪʃəl 'dɒkjʊmənt]) - документ, складений, виданий, засвідчений з дотриманням визначених законодавством норм уповноваженою особою, якій законодавством надано право у зв'язку з її професійною чи службовою діяльністю складати, видавати, засвідчувати певні види документів, що підтверджує чи посвідчує певні події, явища або факти і який містить передбачені законодавством реквізити та відомості (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057).

ОФШОР (англ. offshore [ˌɒfˈʃɔːr]) - центри спільного підприємництва, які надають пільговий режим фінансово-кредитних операцій в іноземній валюті для іноземних резидентів (джерело: Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К.: КОНДОР, 2006. – 356 с.)

ОФШОРНА ЗОНА (англ. offshore zone [ˌɒfˈʃɔːr zəʊn]) - юрисдикції, міста, держави або країни, які надають сприятливий податковий режим, який може бути корисним для нерезидентів. Термін «офшорна зона» загалом має на увазі будь-яку країну з низькою або нульовою податковою ставкою на всі або окремі категорії доходів, певний рівень банківської або комерційної секретності, мінімальну або повну відсутність резервних вимог центрального банку або обмежень у конвертованій валюті (джерело: Financial Transparency Glossary. ISBN: 978-3-943497-51-9 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.transparency.ee/cm/files/2014_financialtransparencyglossary_en.pdf); - зона, практично вільна від оподаткування (джерело: Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К.: КОНДОР, 2006. – 356 с.).

ОЦІНКА ВРАЗЛИВОСТІ (англ. evaluation of variability [ɪˌvælju'eɪʃ(ə)n ɒv ˌveəriə'bɪlɪti]) - визначення ступеню можливості здійснення на ядерній установці акту ядерного тероризму або крадіжки ядерного матеріалу на основі проведеного аналізу вразливості (джерело: Облік та контроль ядерного матеріалу, фізичний захист ядерного матеріалу і ядерних установок. Тлумачний словник українських термінів. Словники термінів: українсько-англо-російський, русско-українсько-англійський, english-russian-ukranian / НП 306.7.086- 2004. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/en/v0101578-04/ed20040608/find/sp:java:-max100?text=%CE%E1%EB%B3%EA%EE%E2%E8%E9+%E7%E2%B3%F2>).

ОЦІНКА РИЗИКУ (англ. risk assessment [rɪsk ə'sesmənt]) - аналіз ідентифікаційних даних клієнта, інших наявних відомостей та інформації про клієнта та його діяльність, результатом якого є визначення рівня ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення (джерело: Критерії ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення: затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення» від 08.07.2016 № 584, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27 липня 2016 р. за № 1047/29177 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 63. – Ст. 2136); - визначення ймовірності виникнення ризику і можливих наслідків порушень законодавства України з питань державної митної справи у разі проявлення ризику (джерело: Порядок здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління

ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю: затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю» від 31.07.2015 №684, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21 серпня 2015 р. за № 1021/27466 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 60. – Ст. 2323).

ОЦІНКА РИЗИКУ ВК/ФТ (англ. ML/TF risk assessment [ɛm-ɛl/ti:-ɛf risk ə'sɛsmənt]) - продукт чи процес, що заснований на методології, що погоджена залученими сторонами, який намагається виявити, проаналізувати та зрозуміти ризики ВК/ФТ та слугує першим кроком до їх вирішення. В ідеалі, оцінка ризику складається з винесення судження щодо загроз, вразливостей та наслідків (джерело: The FATF Guidance: National Money Laundering and Terrorist Financing Risk Assessment [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/content/images/National_ML_TF_Risk_Assessment.pdf)

ОЧЕВИДНИЙ КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ (англ. apparent conflict of interest [ə'pærənt 'kɒnflikt ɒv 'ɪntrɪst]) - випадок, коли приватний інтерес державного службовця, може не належним чином впливати на здійснення його обов'язків (джерело: Anti-corruption reforms in Ukraine. 4th round of monitoring of the Istanbul Anti-Corruption Action Plan, footnote 118 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.oecd.org/corruption/acn/istanbulactionplancountryreports.htm>).

ПАРАЛЕЛЬНЕ ФІНАНСОВЕ РОЗСЛІДУВАННЯ (англ. parallel financial investigation ['pærələl faɪ'nænʃəl ɪn'vesti'geɪʃən]) - проведення фінансового розслідування разом, або в контексті, (традиційного) кримінального розслідування з відмивання коштів, фінансування тероризму та/або предикатного(-их) злочину(-ів). Слідчі правоохоронних органів з предикатного злочину повинні бути уповноваженні на проведення розслідування будь-яких правопорушень, пов'язаних з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму під час паралельного розслідування, або ж мати можливість передати справу іншому агентству для подальшого ведення таких розслідувань (джерело: The FATF Recommendations: Interpretive Note 30 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatf-recommendations.html>)

ПЕРЕВЕДЕННЯ ТИТУЛУ (англ. title transfer ['taɪt(ə)l træns'fz:(r)]) - передача права власності на майно від одного контрагента іншому. П. т. використовується як один із методів забезпечення. При П. т. використовується пряма передача права власності на майно, яке є забезпеченням. Особа, яка надає забезпечення, переводить титул або право власності на активи, надані як забезпечення, замість угоди про те, що одержувач забезпечення поверне еквівалентні активи відповідно до умов угоди (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503).

ПЕРЕМІЩЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ ВАЛЮТИ (англ. import / export of foreign currency ['ɪmpɔ:t / ɪk'spɔ:t ɒv 'fɔrɪn 'kɹɪ(ə)nsɪ]) - правила та порядок вивезення і ввезення національної та іноземної валют і валютних цінностей при перетинанні митного кордону України громадянами-резидентами і нерезидентами України, включаючи тих, що прямують транзитом. П. і. В. є одним із об'єктів валютного регулювання та контролю. Відповідно до порядку П. і. В. через митний кордон України фізичні особи мають право ввозити в Україну та вивозити за межі України готівкову валюту в сумі, що не перевищує в еквіваленті 10000 євро без письмового декларування митному органу. Суми, що перевищують в еквіваленті 10000 євро, можна ввозити та вивозити за умови письмового декларування митному органу (джерело: Валюта і валютна політика / С.В. Науменкова, В.І. Міщенко. – К.: Знання, 2010. – 84 с.)

ПЕРВИННИЙ ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ (англ. primary financial monitoring ['praɪməri faɪ'nænʃəl 'mɒnɪtərɪŋ]) - сукупність заходів, які здійснюються суб'єктами первинного фінансового моніторингу і спрямовані на виконання вимог цього Закону, нормативно-правових актів суб'єктів державного фінансового моніторингу, що

включають, зокрема, проведення обов'язкового та внутрішнього фінансового моніторингу (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057).

ПЕРЕВІРКА З ПИТАНЬ ДОТРИМАННЯ ВИМОГ ЗАКОНОДАВСТВА З ПИТАНЬ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ (англ. check of compliance with the requirements of financial monitoring legislation [tʃek ɒv kəm'plaiəns wɪð ðə rɪ'kwaɪəmənts ɒv faɪ'nænʃəl 'mɒnɪtərɪŋ ,leɪdʒɪs'leɪʃən]) - планова або позапланова виїзна перевірка, безвиїзний нагляд з питань фінансового моніторингу (джерело: Положення про порядок організації та проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: затверджене постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про порядок організації та проведення перевірок з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 20.06.2011 № 197 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 55. – Ст. 2218).

ПЕРЕЙНЯТТЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ (англ. criminal proceedings [krɪmɪnəl prə'siːdɪŋz]) - здійснення компетентними органами однієї держави розслідування з метою притягнення особи до кримінальної відповідальності за злочини, вчинені на території іншої держави, за її запитом (джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88).

ПІДБУРЮВАЧ (англ. instigator ['ɪnstɪgeɪtə]) - особа, яка умовлянням, підкупом, погрозою, примусом або іншим чином схилила іншого співучасника до вчинення злочину (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

ПІДОЗРА (англ. suspicion [sə'sɪpɪʃən]) - припущення, що ґрунтується на результатах аналізу наявної інформації та може свідчити про те, що фінансова операція або її учасники, їх діяльність чи джерела походження активів пов'язані із легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи пов'язані із вчиненням іншого суспільно небезпечного діяння, яке визначене Кримінальним кодексом України як злочин або за яке передбачені міжнародні санкції (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057).

ПІДРОБЛЕНІ БАНКНОТИ (МОНЕТИ) (англ. fake banknotes (coins) [feɪk 'bæŋknəʊts (kɔɪnz)]) - імітації (копії, фальсифікації) справжніх банкнот (монет), що виготовлені будь-яким способом, уключаючи промисловий, усупереч установленому законодавством України порядку. До підроблених належать також перероблені банкноти, на яких будь-яким способом (наклеюванням, малюванням, друкуванням, комбінуванням частин від справжніх та підроблених банкнот тощо) змінені зображення, що визначають номінал, рік затвердження зразка (виготовлення), банк-емітент, інші реквізити та елементи дизайну, і які за зовнішнім виглядом можуть бути сприйняті як справжні банкноти (джерело: Правила визначення платіжних ознак та обміну банкнот, розмінних та обігових монет національної валюти України: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Правил визначення платіжних ознак та обміну банкнот, розмінних та обігових монет національної валюти України» від 23.10.2013 № 422, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 13 листопада 2013 р. за № 1942/24474 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 91. – Ст. 3353).

ПІДРОБЛЕННЯ ГРОШОВИХ ЗНАКІВ (англ. currency counterfeiting ['kʌrənsi 'kaʊntəfɪtɪŋ]) - обманні дії щодо виготовлення чи зміни грошових знаків у будь-який спосіб, який застосовується для досягнення цього результату (відповідно до статті 3

Міжнародної конвенції Ліги Націй щодо протидії підробки грошових знаків, 1929 рік) (джерела: The FATF report Money Laundering through Money Remittance and Currency Exchange Providers (June 2010), Definitions [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/moneylaunderingthroughmoneyremittanceandcurrencyexchangeproviders.html>, http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_589)

ПІДРОЗДІЛ ФІНАНСОВОЇ РОЗВІДКИ (ПФР) (англ. financial intelligence unit (FIU) [faɪ'nænʃəl in'telɪdʒəns 'ju:nɪt]) - центральна, національна установа, відповідальна за отримання (та запитування, коли це дозволено), аналіз та надання компетентним органам, а також розкриття фінансової інформації: 1) стосовно доходів, які викликають підозру, та потенційного фінансування тероризму, або 2) необхідної згідно з національним законодавством або правилами, з метою боротьби з відмиванням грошей та фінансуванням тероризму (джерело: Council of Europe Convention on Laundering, Search, Seizure and Confiscation of the Proceeds from Crime and on the Financing of Terrorism (Warsaw, 16.05.2005), а. 1 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/090000168008371f>)

ПІРАТСТВО (англ. piracy ['paɪəərəsi]) - це (а) будь-які незаконні акти насильства, затримання або будь-який грабіж, що здійснюються з особистою метою екіпажем чи пасажиром приватного корабля або повітряного судна і направлені: на відкрите море, проти іншого корабля або повітряного судна, осіб або майна на борту такого корабля або повітряного судна; проти корабля, повітряного судна, осіб або майна, які перебувають за межами юрисдикції будь-якої держави; (б) будь-який акт добровільної участі в експлуатації корабля або повітряного судна при наявності фактів, що вказує на його піратський характер; будь-який акт підбурювання або умисного пособництва діям, описаним вище в пункті (а) або (б) (джерело: FATF Report: Organised Maritime Piracy and Related Kidnapping for Ransom [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/organised%20maritime%20piracy%20and%20related%20kidnapping%20for%20ransom.pdf>); - використання з метою одержання матеріальної винагороди або іншої особистої вигоди озброєного чи неозброєного судна для захоплення іншого морського чи річкового судна, застосування насильства, пограбування або інших ворожих дій щодо екіпажу чи пасажирів такого судна (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341- III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

ПОВЕРНЕННЯ АКТИВІВ (англ. asset recovery ['æset rɪ'kʌvəri]) - повернення чи репатріація доходів, одержаних від незаконної діяльності, коли такі доходи були розміщені в іноземних країнах (джерело: FATF Best Practices Paper: Best Practices on Confiscation (Recommendations 4 and 38) and a Framework for Ongoing Work on Asset Recovery (October 2012) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Best%20Practices%20on%20Confiscation%20and%20a%20Framework%20for%20Ongoing%20Work%20on%20Asset%20Recovery.pdf>); - правовий процес, за допомогою якого країна, уряд і/або його громадяни повертають викрадені в результаті корупції ресурси та інші активи з іншої юрисдикції (джерело: Financial Transparency Glossary. ISBN: 978-3-943497-51-9 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.transparency.ee/cm/files/2014_financialtransparencyglossary_en.pdf).

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРІЛІ ОПЕРАЦІЇ (англ. suspicious transaction report (STR) [səs'pɪʃəs træ'nzækʃən rɪ'pɔ:t]) - включає звіти про підозрілу діяльність та інші форми звітування від фінансових установ, що пов'язані з підозрілою діяльністю клієнта (джерело: FATF Report: Risk of Terrorist Abuse in Non-Profit Organisations (June 2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Risk-of-terrorist-abuse-in-non-profit-organisations.pdf>)

ПОВІДОМЛЕННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ (англ. notice in criminal proceedings ['nəʊtɪs in 'krɪmɪnl prə'si:.dɪnz]) - процесуальна дія, за допомогою якої слідчий, прокурор, слідчий суддя чи суд повідомляє певного учасника кримінального провадження про дату, час та місце проведення відповідної процесуальної дії або про прийняте процесуальне рішення чи здійснену процесуальну дію (джерело: Кримінальний

процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88).

ПОВТОРНІСТЬ ЗЛОЧИНІВ (англ. recurrence of crimes [rɪ'kɹəns əv kɹaɪmz]) - вчинення двох або більше злочинів, передбачених тією самою статтею або частиною статті Особливої частини цього Кодексу (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

ПОВ'ЯЗАНА ОСОБА СУБ'ЄКТА АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (англ. person related to audit entity ['pɜ:sn rɪ'leɪtɪd tu: 'ɔ:dɪt 'entɪtɪ]) - будь-який суб'єкт господарювання незалежно від організаційно-правової форми, пов'язаний із суб'єктом аудиторської діяльності спільною власністю, контролем та управлінням (джерело: Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2018. – № 9. – Ст. 5).

ПОДАТОК (англ. tax [tæks]) - обов'язковий, безумовний платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників податку відповідно до цього Кодексу (джерело: Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13, / № 13-14, № 15-16, № 17 /. – Ст. 112).

ПОЗИТИВНА ІСТОРІЯ ПРОФІЛЮ РИЗИКУ (англ. positive risk profile history ['pɒzətɪv rɪsk 'prəʊfaɪl 'hɪstəri]) - показник, який кількісно характеризує наявність у певний період фактів митного оформлення після спрацювання профілю ризику, які підтвердили відсутність порушень законодавства України з питань державної митної справи чи виявлення за результатами митного контролю невідповідностей, і враховується при визначенні ступеня ризику за профілем ризику (у бік зниження ступеня ризику), якщо такий показник передбачений профілем ризику (джерело: Порядок здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю: затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю» від 31.07.2015 № 684, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21 серпня 2015 р. за № 1021/27466 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 60. – Ст. 2323)

ПОКАЗАННЯ (англ. testimony ['testɪməni]) - відомості, які надаються в усній або письмовій формі під час допиту підозрюваним, обвинуваченим, свідком, потерпілим, експертом щодо відомих їм обставин у кримінальному провадженні, що мають значення для цього кримінального провадження (джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88).

ПОКАЗНИК РИЗИКУ (англ. risk indicator [rɪsk 'ɪndɪkeɪtə]) - аспект діяльності організації, що передбачає його використання або ризик використання в терористичних цілях, але також може мати й інше пояснення (джерело: FATF Report: Risk of Terrorist Abuse in Non-Profit Organisations (June 2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Risk-of-terrorist-abuse-in-nonprofit-organisations.pdf>)

Показники злочинності кількісні – рівень, коефіцієнти й ціна злочинності.

Показники злочинності кількісно-якісні – динаміка злочинності, її окремих видів і груп.

Показники злочинності якісні – структура, географія, характер, екологія й топографія злочинності.

ПОТЕНЦІЙНИЙ КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ (англ. potential conflict of interest [pəʊ'tenʃəl 'kɒnflikt əv 'ɪntrɪst]) - наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень (джерело: Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 49. – Ст. 2056).

ПОТЕНЦІЙНИЙ РИЗИК (англ. potential risk [pəʊ'tenʃəl rɪsk]) - ризик, який не був виявлений, але умови для його виникнення існують (джерело: Порядок здійснення аналізу

та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю: затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю» від 31.07.2015 № 684, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21 серпня 2015 р. за № 1021/27466 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 60. – Ст. 2323).

ПОТЕРПІЛИЙ (англ. victim ['vɪktɪm]) - фізична особа, якій кримінальним правопорушенням завдано моральної, фізичної або майнової шкоди, а також юридична особа, якій кримінальним правопорушенням завдано майнової шкоди (джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88).

ПРАВОВА ДОПОМОГА (англ. legal assistance ['li:ɡəl ə'sɪstəns]) - надання правових послуг, спрямованих на забезпечення реалізації прав і свобод людини і громадянина, захисту цих прав і свобод, їх відновлення у разі порушення (джерело: Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02.06.2011 № 3460-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 51. – Ст. 577).

ПРАВОВА ОСНОВА БОРОТЬБИ З ТЕРОРИЗМОМ (англ. the legal basis for combating terrorism [ðə 'li:ɡəl 'beɪsɪs fə: 'kɒmbætɪŋ 'terərɪzəm]) Правову основу боротьби з тероризмом становлять Конституція України, Кримінальний кодекс України, цей Закон, інші закони України, Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом, 1977 р., Міжнародна конвенція про боротьбу з бомбовим тероризмом, 1997 р., Міжнародна конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму, 1999 р., інші міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, укази і розпорядження Президента України, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, а також інші нормативно-правові акти, що приймаються на виконання законів України (джерело: Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20.03.2003 № 638-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 25. – Ст. 180).

ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ (англ. law enforcement agencies [lɔ: m'fɔ:smənt 'eɪdʒənsɪz]) - органи прокуратури, Національної поліції, служби безпеки, Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, Національне антикорупційне бюро України, органи охорони державного кордону, органи доходів і зборів, органи і установи виконання покарань, слідчі ізолятори, органи державного фінансового контролю, рибоохорони, державної лісової охорони, інші органи, які здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції (джерело: Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23.12.1993 № 3781-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 11. – Ст. 50).

ПРАВОПОРУШНИК (англ. violator ['vaɪələɪt]) - особа, яка здійснила або намагається здійснити незаконну дію, а також особа, яка сприяє цьому (джерело: Облік та контроль ядерного матеріалу, фізичний захист ядерного матеріалу і ядерних установок. Тлумачний словник українських термінів. Словники термінів: українсько-англо-російський, русско-українсько-англійський, english-russian-ukranian / НП 306.7.086- 2004. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/en/v0101578-04/ed20040608/find/sp:java-:max100?text=%CE%E1%EB%B3%EA%EE%E2%E8%E9+%E7%E2%B3%F2>).

ПРЕДИКАТ (англ. predicate ['pred.ɪ.kət]) - логічна функція, яка виражає деякі співвідношення між своїми аргументами: набуває значення «істина», якщо це співвідношення є в дійсності; «обман», якщо воно відсутнє (джерело: Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К.: КОНДОР, 2006. – 356 с.).

ПРЕДИКАТНИЙ ЗЛОЧИН (англ. predicate offense ['predɪkɪt ə'fens]) - будь-який кримінальний злочин, в результаті якого виникли доходи, що можуть стати предметом злочину, зазначеного в статті 6 Конвенції про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом (джерело: Конвенція про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_029). Види предикатних злочинів: а) участь в організованій злочинній групі чи банді (англ. participation in an organized criminal group and racketeering); б) тероризм, у тому числі фінансування тероризму (англ.

terrorism, including financing terrorism); в) торгівля людьми та нелегальне ввезення мігрантів (англ. trafficking in human beings and migrant smuggling); г) сексуальна експлуатація, у тому числі сексуальна експлуатація дітей (англ. sexual exploitation, including sexual exploitation of children); ґ) незаконна торгівля наркотиками та психотропними речовинами (англ. illicit trafficking in narcotic drugs and psychotropic substances); д) незаконна торгівля зброєю (англ. illicit arms trafficking); е) незаконна торгівля вкраденими та іншими товарами (англ. illicit trafficking in stolen and other goods); є) корупція та хабарництво (англ. corruption and bribery); ж) шахрайство (англ. fraud); з) підробка грошей (англ. counterfeiting currency); и) підробка та піратське розповсюдження товарів (англ. counterfeiting and piracy of products); і) злочини проти довкілля (англ. environment crime); ї) убивство, завдання серйозних тілесних ушкоджень (англ. murder, grievous bodily injury); к) викрадення людей, незаконне утримання та захоплення заручників (англ. kidnapping, illegal restraint and hostage-taking); л) грабїж (розбій) або крадіжка (англ. robbery or theft); м) контрабанда (англ. smuggling); н) податкові злочини (англ. tax crimes); о) вимагання (англ. extortion); п) підроблення (англ. forgery); р) піратство (англ. piracy); та с) незаконні дії з інсайдерською інформацією та маніпулювання ринком (англ. insider trading and market manipulation) (джерело: Council of Europe Convention on Laundering, Search, Seizure and Confiscation of the Proceeds from Crime and on the Financing of Terrorism (Warsaw, 16.05.2005), Appendix [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/198>); 543 П - суспільно небезпечне протиправне діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом (джерело: Порядок надання та розгляду узагальнених матеріалів: затверджено наказом Міністерства фінансів України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства доходів і зборів України, Служби безпеки України «Про затвердження Порядку надання та розгляду узагальнених матеріалів» від 02.12.2013 № 1026/1184/739/484, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 23 грудня 2013 р. за № 2170/24702 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 3. – Ст. 75)

Предмет кримінології – сукупність досліджуваних кримінологією явищ, процесів і закономірностей, які характеризують: злочинність, її прояви та наслідки; фонові для злочинності явища; злочинну поведінку; реальні та потенційні кримінальні загрози; злочинну спільноту; особу злочинця; жертви злочинів та їх віктимізацію; детермінанти злочинності, причини та умови вчинення злочинів; боротьбу із злочинністю, запобігання злочинам.

ПРЕЗУМПЦІЯ (англ. presumption [prɪ'zʌmp.ʃən]) - (1) Припущення, яке ґрунтується на ймовірності. (2) Визнання факту юридично достовірним, доки не буде доведено зворотного (джерело: Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К.: КОНДОР, 2006. – 356 с.).

ПРЕКУРСОРИ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ І ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН (англ. precursors of narcotic drugs and psychotropic substances [pri(:)'kz:səz òv nɑ:'kɒtɪk drʌgz ænd 'saɪkəʊ'trɒpɪk 'sʌbstənsɪz]) - речовини, які використовуються для виробництва, виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин, включені до Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів (джерело: Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори: Закон України від 15.02.1995 № 60/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 10. – Ст. 60).

ПРИБІЧНИК (англ. supporter [sə'pɔ:tə]) - особа, яка не бере безпосередньої участі у здійсненні терористичних актів, але активно залучена у підтримку терористичних організацій (джерело: FATF Report: Risk of Terrorist Abuse in Non-Profit Organisations (June 2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Risk-of-terrorist-abuse-in-non-profit-organisations.pdf>). Зв'язок з іншими термінами: див. терміни «терористична діяльність», «терористична організація».

ПРИВАТНИЙ ІНТЕРЕС (англ. private interest ['praɪvɪt 'ɪntrɪst]) - будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях (джерело: Про запобігання корупції: Закон України від

14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 49. – Ст. 2056).

ПРИЙНЯТНИЙ РИЗИК (англ. acceptable risk [æk'septəbl rɪsk]) - допустимий рівень ризику, після проведення заходів з його пом'якшення. Враховуючи, що практично неможливо зменшити ризик ПВК/ФТ до нуля, певні ризики завжди будуть лишатися (джерело: EU Supranational Risk Assessment Report [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:d4d7d30e-5a5a-11e7-954d01aa75ed71a1.0001.02/DOC_1&format=PDF)

ПРИЙНЯТНИЙ РІВЕНЬ РИЗИКІВ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ КРИМІНАЛЬНИХ ДОХОДІВ/ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ (англ. acceptable risk level of criminal incomes legalization/terrorist financing [æk'septəbl rɪsk 'levl ðv 'krɪmɪnl 'ɪnkʌmz 'li:gəlaɪzeɪʃən/tərəɪst faɪ'nænsɪŋ]) - ризик, який є керованим, підконтрольним банку, не може спричинити підвищення юридичного ризику та ризику репутації, а також погіршення фінансових результатів діяльності банку чи завдати шкоди його кредиторам і клієнтам (джерело: Положення про здійснення банками фінансового моніторингу: затверджене постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу» від 26.06.2015 № 417 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 62. – Ст. 2035).

ПРИЙНЯТТЯ РИЗИКІВ (англ. taking risks ['teɪkɪŋ rɪks]) - утримання ризиків на рівні, що перебуває в межах визначеної банком схильності до ризиків (ризик-апетиту) та не створює загрози для інтересів вкладників, інших кредиторів, власників банку та фінансової стійкості банку (джерело: Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах» від 11.06.2018 № 64 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 55. – Ст. 1936)

ПРИМУСОВІ ЗАСОБИ (англ. enforceable means [ɪn'fɔ:səbl mi:nz]) - регламенти, керівні настанови, інструкції чи інші документи або механізми, що встановлюють обов'язкові до виконання вимоги з ПВК/ФТ із санкціями у випадку невідповідності, і які публікуються чи затверджуються компетентним органом. Санкції за невідповідність мають бути ефективними, пропорційними та переконливими (джерело: The FATF Recommendations General Glossary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatfrecommendations.html>).

ПРИТЯГНЕННЯ ДО КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ (англ. prosecution [prɒsɪ'kju:ʃən]) - стадія кримінального провадження, яка починається з моменту повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального правопорушення (джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88).

Причини злочинності – сукупність явищ, що породжують злочинність як закономірний наслідок (у філософському розумінні). У кримінології вони класифікуються за різними підставами, а саме за: 1) механізмом дії (характером детермінації); 2) рівнем функціонування; 3) змістом; 4) природою та за іншими критеріями. За механізмом дії (характером детермінації) розрізняють причини й умови. Причина – активний фактор, умова – відносно пасивний фактор, що сприяє прояву причини. За рівнем функціонування розрізняють причини основні (всієї злочинності), загальні (окремих видів і груп злочинів) і безпосередні (індивідуальної злочинної поведінки).

Прогноз кримінологічний – науково обґрунтоване імовірнісне судження про майбутній стан, тенденції, закономірності розвитку злочинності, особу злочинців, фактори, наслідки і заходи боротьби зі злочинністю. За строками прогнозування буває: 1) поточне (на певну подію або момент часу); 2) короткострокове (1-2 роки); 3) середньострокове (3-5 років); 4) перспективне (6 і більше років).

ПРОГРАМНИЙ СКІМІНГ (англ. software skimming ['sɒftweə(r) 'skɪmɪŋ]) - різновид логічної атаки на банкомат, яка спрямована на отримання даних магнітної смуги платіжних карток та ПІН-кодів (джерело: Основи платіжного картознавства: посібник-довідник для прокурорів та суддів / Під заг. редакцією Карпова О.О. – К.: Українська

міжбанківська Асоціація членів платіжних систем «ЕМА», 2018. – 86 с.).

ПРОЗОРИСТЬ (англ. transparency [træns'pɛərənsi]) - необмежений доступ до своєчасної та достовірної інформації щодо прийнятих рішень та їх результатів (джерело: UN Study: Public Sector Transparency and Accountability in Selected Arab Countries: Policies and Practices [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://publicadministration.un.org/publications/content/PDFs/E-Library%20Archives/2005%20Public%20Sector%20Transp%20and%20Accountability%20in%20SelArab%20Countries.pdf>).

ПРОСЛУХОВУВАННЯ (англ. audio interception ['ɔ:diəʊ ,ɪntə'sepʃn]) - несанкціоноване радіоперехоплення розмов і повідомлень каналами радіозв'язку (джерело: Облік та контроль ядерного матеріалу, фізичний захист ядерного матеріалу і ядерних установок. Тлумачний словник українських термінів. Словники термінів: українсько-англо-російський, русско-українсько-англійський, english-russian-ukrainian / НП 306.7.086- 2004. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/en/v0101578-04/ed20040608/find/sp:java:-max100?text=%CE%E1%EB%B3%EA%EE%E2%E8%E9+%E7%E2%B3%F2>).

ПРОТИДІЯ (англ. disruption [dis'gʌpʃən]) - будь-яка дія, до якої вдаються державні або недержавні суб'єкти для того, аби перервати діяльність, що може нести користь терористичним організаціям (джерело: FATF Report: Risk of Terrorist Abuse in Non-Profit Organisations (June 2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Risk-of-terrorist-abuse-in-nonprofit-organisations.pdf>).

Протидія злочинності – діяльність органів кримінальної юстиції, спрямована на виявлення, припинення, розкриття і розслідування кримінальних правопорушень та реалізацію кримінальної відповідальності винних осіб.

ПРОЦЕС КІМБЕРЛІ (англ. kimberley process ['kɪmbəli 'prəʊses]) - міжнародна сертифікована схема, що регулює торгівлю необробленими алмазами. Її мета – запобігти потоку конфліктних алмазів, що допоможе захистити торгівлю необробленими алмазами, які законно видобувані (з веб-сайту Процесу Кімберлі) (джерело: The FATF and EGMONT report «Money laundering and terrorist financing through trade in diamonds» (October 2013), Anex I. Glossary of terms [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/ml-tf-through-trade-in-diamonds.html>).

ПРОЦЕСУАЛЬНІ РІШЕННЯ (англ. procedural decisions [prə'sɪdʒərəl dɪ'sɪzənz]) - всі рішення органів досудового розслідування, прокурора, слідчого судді, суду (джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88)

ПСИХОТРОПНІ РЕЧОВИНИ (англ. psychotropic substances ['saɪkəʊ'trɒpɪk 'sʌbstənsɪz]) - речовини природні чи синтетичні, препарати, природні матеріали, включені до Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів (джерело: Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори: Закон України від 15.02.1995 № 60/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 10. – Ст. 60).

ПУБЛІЧНА ІНФОРМАЦІЯ (англ. public information ['pʌblɪk ,ɪnfə'meɪʃən]) - відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом (джерело: Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 32. – Ст. 314).

ПУБЛІЧНІ ОСОБИ (англ. public persons ['pʌblɪk 'pɜ:snz]) - особи, які відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» є національними, іноземними публічними

діячами, діячами, які виконують політичні функції в міжнародних організаціях (джерело: Положення про здійснення банками фінансового моніторингу: затверджене постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу» від 26.06.2015 № 417 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 62. – Ст. 2035; Положення про здійснення небанківськими фінансовими установами фінансового моніторингу в частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів: затверджене постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення небанківськими фінансовими установами фінансового моніторингу в частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів» від 15.09.2016 № 338 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 80. – Ст. 2671).

Рівень злочинності – абсолютна кількість зареєстрованих злочинів й осіб, що їх вчинили, за певний період часу на певній території. Цей показник характеризує міру або величину злочинності в абсолютних числах.

РАДА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ, ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ ТА ФІНАНСУВАННЮ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗБРОЇ МАСОВОГО ЗНИЩЕННЯ (англ. Council on the Prevention and Counteraction to the Legalization (Laundering) of the Proceeds from Crime, Terrorist Financing and the Financing of the Proliferation of Weapons of Mass Destruction [kaʊns(ə)l ɒn ðə pri'ventʃən ænd ,kaʊntə'rækʃən tu ðə liɡə'lɪzəʃən ('lɔːndərɪŋ) ɒv ðə 'prəʊsiːdz frɒm kraɪm, 'terərɪst faɪ'nænsɪŋænd ðə faɪ'nænsɪŋ ɒv ðə prəʊ'lɪfə'reɪʃən ɒv 'wɛpənz ɒv mæs dɪs'trʌkʃən]) - тимчасовий консультативно-дорадчий орган Кабінету Міністрів України. Утворюється для вивчення проблемних питань, пов'язаних з реалізацією державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (джерело: Положення про Раду з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: затверджене постановою Кабінету Міністрів України «Про утворення Ради з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 08.09.2016 № 613 // Урядовий кур'єр. – 2016. – № 174).

РЕАЛЬНИЙ КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ (англ. real conflict of interests [rɪəl 'kɒnflɪkt ɒv 'ɪntrɪsts]) - суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень (джерело: Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 49. – Ст. 2056).

РЕГІОНАЛЬНИЙ ПРОФІЛЬ РИЗИКУ (англ. regional risk profile [rɪːdʒənəl rɪsk 'prəʊfaɪl]) - профіль ризику, який наповнюється митницями і застосовується в кожній митниці у межах визначених нею значень індикаторів ризику. При цьому під наповненням профілю ризику розуміється визначення конкретних значень окремих індикаторів ризику та інших параметрів профілю ризику (перелік відповідних індикаторів ризику та інших параметрів профілю ризику визначається у профілі ризику) (джерело: Порядок здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю: затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю» від 31.07.2015 № 684, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21 серпня 2015 р. за № 1021/27466 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 60. – Ст. 2323).

РЕГУЛЯРНІСТЬ (англ. *regularity* [ˈrɛɡjʊˈlærɪti]) - кількісний показник, що характеризується здійсненням трьох і більше разів на місяць певних дій (джерело: Положення про здійснення банками фінансового моніторингу: затверджене постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу» від 26.06.2015 № 417 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 62. – Ст. 2035); - кількісний показник, що характеризується здійсненням (проведенням) одним ініціатором (платником)/отримувачем п'яти і більше разів на добу переказу коштів, крім переказу коштів для сплати житлово-комунальних та телекомунікаційних послуг, послуг мобільного зв'язку, послуг навчальних закладів, штрафів за порушення правил дорожнього руху, штрафів за адміністративні порушення, податків, зборів та обов'язкових платежів, консульських зборів, державного мита, судових зборів) (джерело: Положення про здійснення небанківськими фінансовими установами фінансового моніторингу в частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів: затверджене постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення небанківськими фінансовими установами фінансового моніторингу в частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів» від 15.09.2016 № 338 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 80. – Ст. 2671)

РЕЕКСПОРТ (англ. *re-export* [riːˈɛkspɔːt]) - продаж або передача на інших законних підставах іноземним суб'єктам господарської та іншої діяльності з вивезенням або без вивезення за межі України товарів, раніше імпортованих в Україну (джерело: Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання: Закон України від 20.02.2003 № 549-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 23. – Ст. 148); - митний режим, відповідно до якого товари, що були раніше ввезені на митну територію України або на територію вільної митної зони, вивозяться за межі митної території України без сплати вивізного мита та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності (джерело: Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-45; № 46-47; № 48. – Ст. 552).

РЕЄСТР (англ. *register* ['rɛjɪstər]) - послідовна сукупність записів про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншу інформацію, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, та про їх учасників, який формується суб'єктом за визначеними у пункті 13 цього Порядку реквізитами (джерело: Порядок подання інформації для взяття на облік (зняття з обліку) суб'єктів первинного фінансового моніторингу, виявлення та реєстрації, а також подання суб'єктами первинного фінансового моніторингу Державній службі фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення: затверджений постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання організації фінансового моніторингу» від 05.08.2015 № 552 // Урядовий кур'єр. – 2015. – № 155); - форма реєстрації суб'єктом первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, та їх учасників (джерело: Інструкція щодо заповнення форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу: затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження форм обліку та подання інформації, пов'язаної із здійсненням фінансового моніторингу, та інструкції щодо їх заповнення» від 29.01.2016 № 24, зареєстровано в Міністерстві

юстиції України 16 лютого 2016 р. за № 241/28371 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 22. – Ст. 865).

РЕЗИДЕНТ (англ. resident ['rezɪdənt]) - фізична особа, яка є громадянином України, юридична особа, що утворена та провадить свою діяльність за законодавством України (джерело: Положення про провадження депозитарної діяльності: затверджено рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Положення про провадження депозитарної діяльності» від 23.04.2013 № 735, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27 червня 2013 р. за № 1084/23616 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 52. – Ст. 1910); - (1) Фізичні особи – вітчизняні, іноземні та без громадянства, що мають постійне місце проживання в певній країні, зокрема й ті, що тимчасово перебувають за кордоном. (2) Юридичні особи, що знаходяться та зареєстровані в певній країні, зокрема й підприємства за участю іноземних інвесторів, дипломатичні, торгові та інші офіційні представництва за кордоном, що користуються дипломатичними привілеями, а також інші представництва підприємств та організацій певної країни, що не здійснюють господарськ кої чи іншої комерційної діяльності (джерело: Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К.: КОНДОР, 2006. – 356 с.).

РЕЗИДЕНТИ (англ. residents ['rezɪdənts]) - це: а) юридичні особи та їх відокремлені особи, які утворені та провадять свою діяльність відповідно до законодавства України з місцезнаходженням як на її території, так і за її межами; б) дипломатичні представництва, консульські установи та інші офіційні представництва України за кордоном, які мають дипломатичні привілеї та імунітет; в) фізична особа - резидент - фізична особа, яка має місце проживання в Україні (джерело: Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13, / № 13-14, № 15-16, № 17 /. – Ст. 112); - а) юридичні особи, які утворені та провадять свою діяльність відповідно до законодавства України, з місцезнаходженням на її території, а також їх відокремлені підрозділи за кордоном, що не здійснюють господарської діяльності; б) дипломатичні представництва, консульські установи та інші офіційні представництва України за кордоном, які мають дипломатичні привілеї та імунітет; в) фізичні особи: громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які мають постійне місце проживання в Україні, у тому числі ті, які тимчасово перебувають за кордоном; г) відокремлені підрозділи іноземних юридичних осіб з місцезнаходженням на території України, які здійснюють господарську діяльність відповідно до законодавства України; г) інвестор (оператор) за угодою про розподіл продукції, у тому числі постійне представництво інвестора-нерезидента (джерело: Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-45; № 46-47; № 48 /. – Ст. 552); а) фізичні особи (громадяни України, іноземні громадяни, особи без громадянства), які мають постійне місце проживання на території України, у тому числі ті, які тимчасово перебувають за межами України; б) фізичні особи - підприємці, зареєстровані згідно із законодавством України; в) юридичні особи та інші суб'єкти господарювання з місцезнаходженням на території України, які здійснюють свою діяльність відповідно до законодавства України; г) дипломатичні, консульські, торговельні та інші офіційні представництва України за кордоном, що мають імунітет і дипломатичні привілеї, а також філії та представництва підприємств і організацій України за кордоном, що не здійснюють підприємницької діяльності відповідно до законодавства України; г) відокремлені підрозділи юридичних осіб, зазначених в підпункті «б» пункту 8 частини першої цієї статті, а саме філії, представництва, відділення або інші відокремлені підрозділи, що не мають статусу юридичної особи та здійснюють підприємницьку діяльність від імені юридичної особи на території України (джерело: Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.1918 № 2473-VIII // Офіційний вісник України.

– 2018. – № 54); - фізичні особи (громадяни України, іноземні громадяни, особи без громадянства), які мають постійне місце проживання на території України, у тому числі ті, що тимчасово перебувають за кордоном; юридичні особи, суб'єкти підприємницької діяльності, що не мають статусу юридичної особи (філії, представництва тощо), з місцезнаходженням на території України, які здійснюють свою діяльність на підставі законів України; дипломатичні, консульські, торговельні та інші офіційні представництва України за кордоном, які мають імунітет і дипломатичні привілеї, а також філії та представництва підприємств і організацій України за кордоном, що не здійснюють підприємницької діяльності (джерело: Про систему валютного регулювання і валютного контролю: декрет Кабінету Міністрів України від 19.02.1993 № 15-93 // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 17. – Ст. 184).

РЕЗОЛЮЦІЯ (англ. resolution [ˌrez.əˈluːʃən]) - (1) Рішення, постанова, що прийнята з'їздом, зборами тощо внаслідок обговорення будьяких питань. (2) Напис службової особи на діловому папері з коротким викладом прийнятого нею рішення в питаннях, порушених у цьому документі (джерело: Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К.: КОНДОР, 2006. – 356 с.).

РЕІМПОРТ (англ. reimport [ˌrɛ-ɪmˈpɔːrt]) - митний режим, відповідно до якого товари, що були вивезені або оформлені для вивезення за межі митної території України, випускаються у вільний обіг на митній території України зі звільненням від сплати митних платежів, встановлених законами України на імпорт цих товарів, та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності (джерело: Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-45; № 46-47; № 48. – Ст. 552).

РЕКАПІТАЛІЗАЦІЯ (англ. recapitalization [ˌrekæp.ɪ.təl.aɪˈzeɪ.ʃən]) - термін використовується переважно для характеристики процесу зміни або відновлення статутних капіталів банків або інших фінансових установ (від лат. re – повторна дія) та може означати: 1) зміну структури капіталу банку чи фінансової установи шляхом конвертації цінних паперів, наприклад, заміни облігацій акціями; 2) передачу на основі відповідних процедур всіх або частини акцій банку чи фінансової установи іншим власникам; 3) викуп державою банків шляхом обміну їх активів на облігації внутрішньої державної позики з подальшою їх монетизацією центральним банком (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503).

РЕКОНСИЛЯЦІЯ (англ. reconciliation [ˌrɛkən.sɪl.i.ˈeɪ.ʃən]) - процедура контролю, яка полягає в ідентифікації та перевірці виконання кожного переказу за допомогою щонайменше трьох показників, визначених платіжною системою (джерело: Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 05.04.2001 № 2346-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 29. – Ст. 137).

РЕЦИДИВ ЗЛОЧИНІВ (англ. repetition of offences [ˌrɛp.ɪˈtɪʃən əv əˈfensɪz]) - вчинення нового умисного злочину особою, яка має судимість за умисний злочин (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

РЕЧОВІ ДОКАЗИ (англ. evidence [ˈeɪ.vɪ.dəns]) - матеріальні об'єкти, які були знаряддям вчинення кримінального правопорушення, зберегли на собі його сліди або містять інші відомості, які можуть бути використані як доказ факту чи обставин, що встановлюються під час кримінального провадження, в тому числі предмети, що були об'єктом кримінально протиправних дій, гроші, цінності та інші речі, набуті кримінально протиправним шляхом або отримані юридичною особою внаслідок вчинення кримінального правопорушення (джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – №

9-10. – Ст. 88).

Рівень судимості – абсолютна кількість злочинів й осіб, що їх вчинили, по кримінальних справах яких обвинувальний вирок суду набув законної сили.

РИЗИК (англ. risk [risk]) - поєднання трьох факторів: загрози, вразливості та наслідків (джерело: The FATF Guidance: National Money Laundering and Terrorist Financing Risk Assessment [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/content/images/National_ML_TF_Risk_Assessment.pdf); - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання доходів, або невиконання стороною договірних зобов'язань унаслідок впливу негативних внутрішніх та зовнішніх факторів (джерело: Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах» від 11.06.2018 № 64 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 55. – Ст. 1936); - ймовірність того, що події, очікувані або неочікувані, матимуть негативний вплив на капітал та/або надходження банку. Основні види ризиків визначені нормативно-правовими актами Національного банку України (джерело: Положення про організацію внутрішнього контролю в банках України: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про організацію внутрішнього контролю в банках України» від 29.12.2014 № 867 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 39. – Ст. 201). Зв'язок з іншими термінами: див. терміни «банк», «Національний банк України», «вразливість», «загроза», «наслідки»

РИЗИК-АПЕТИТ (СХИЛЬНІСТЬ ДО РИЗИКУ) (англ. risk appetite [risk 'æpɪtaɪt]) - сукупна величина за всіма видами ризиків та окремо за кожним із ризиків, визначених наперед та в межах допустимого рівня ризику, щодо яких банк прийняв рішення про доцільність/необхідність їх утримання з метою досягнення його стратегічних цілей та виконання бізнес-плану (джерело: Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах» від 11.06.2018 № 64 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 55. – Ст. 1936)

РИЗИК КРАЇНИ (англ. country risk ['kʌntri risk]) - усі види ризиків, що виникають в економічному, політичному і соціальному середовищі країни реєстрації та ведення бізнесу боржника-нерезидента та можуть мати потенційний вплив на його спроможність обслуговувати борги (джерело: Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах» від 11.06.2018 № 64 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 55. – Ст. 1936); - ризик втрат, який виникає в зв'язку з інвестиціями в ту чи іншу країну, обумовлений нестабільною політичною ситуацією, економічною кризою, обмежувальною політикою уряду або центрального банку щодо іноземних інвестицій тощо (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503)

РИЗИК-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД (англ. risk-based approach [risk-beɪst ə'prəʊtʃ]) - визначена банком система з управління ризиками легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму та вжиття ним відповідних заходів у спосіб та обсяги, які забезпечують ефективну мінімізацію таких ризиків залежно від їх рівня (джерело: Положення про здійснення банками фінансового моніторингу: затверджене постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу» від 26.06.2015 № 417 // Офіційний вісник України. –

2015. – № 62. – Ст. 2035).

РИЗИК РЕПУТАЦІЇ (англ. reputation risk [rɛpju(:)'teɪʃən rɪsk]) - наявний або потенційний ризик для надходжень і капіталу, який виникає через несприятливе сприйняття іміджу банку клієнтами, контрагентами, потенційними інвесторами або органами нагляду, який впливає на спроможність банку встановлювати нові відносини з контрагентами, надавати нові послуги або підтримувати наявні відносини, та може призвести банк (або його керівників) до фінансових втрат або зменшення клієнтської бази, притягнення до адміністративної, цивільної або кримінальної відповідальності (джерело: Положення про здійснення банками фінансового моніторингу: затверджене постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу» від 26.06.2015 № 417 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 62. – Ст. 2035); - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливого сприйняття іміджу банку клієнтами, контрагентами, акціонерами, наглядовими та контролюючими органами (джерело: Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах» від 11.06.2018 № 64 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 55. – Ст. 1936); - наявний або потенційний ризик для надходжень та капіталу, який виникає через несприятливе сприйняття іміджу фінансової установи клієнтами, контрагентами, акціонерами (учасниками) або органами нагляду. Це впливає на спроможність банку встановлювати нові відносини з контрагентами, надавати нові послуги або підтримувати існуючі відносини (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503)

РИЗИК ЮРИДИЧНИЙ (англ. legal risk ['li:gəl rɪsk]) - наявний чи потенційний ризик для надходжень чи капіталу банку, який виникає через порушення або недотримання банком вимог законів, нормативно-правових актів та може призвести банк до фінансових втрат, зловживань, притягнення банку та/або його керівників до адміністративної, цивільної або кримінальної відповідальності (джерело: Положення про здійснення банками фінансового моніторингу: затверджене постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу» від 26.06.2015 № 417 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 62. – Ст. 2035)

РИЗИКИ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ КРИМІНАЛЬНИХ ДОХОДІВ/ ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ (англ. legalization risks of the criminal incomes / terrorist financing [legalization rɪskz òv ðə 'krɪmɪnl 'ɪnkʌmz / 'tɛrərist fɑɪ'nænsɪŋ]) - сукупність ризиків клієнтів банку та ризику використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму (джерело: Положення про здійснення банками фінансового моніторингу: затверджене постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу» від 26.06.2015 № 417 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 62. – Ст. 2035).

РІЧ (англ. property ['prɒpəti]) - предмет матеріального світу, щодо якого можуть виникати цивільні права та обов'язки (джерело: Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40. – Ст. 356).

РІШЕННЯ СУДУ (англ. judgment ['dʒʌdʒmənt]) - рішення суду першої інстанції, в якому вирішуються позовні вимоги (джерело: Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005 № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 35 /35-36, 37/. – Ст. 446).

РОЗБІЙ (англ. brigandage ['brɪgəndɪdʒ]) - напад з метою заволодіння чужим майном, поєднаний із насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу,

або з погрозою застосування такого насильства (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

РОЗВІДУВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ (англ. intelligence activities [ɪn'telɪdʒəns æk'tɪvɪtɪz]) - діяльність, яка здійснюється спеціальними засобами і методами з метою забезпечення визначених законом органів державної влади розвідувальною інформацією, сприяння реалізації та захисту національних інтересів, протидії за межами України, у тому числі у кіберпросторі, зовнішнім загрозам національній безпеці України (джерело: Про розвідувальні органи України: Закон України від 22.03.2001 № 2331-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 19. – Ст. 94)

РОЗВІДУВАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ (англ. intelligence information [ɪn'telɪdʒəns ɪnfə'meɪʃən]) - усні та зафіксовані на матеріальних носіях (у тому числі у зразках виробів і речовин) відомості, які неможливо отримати офіційним шляхом, про реальні та потенційні можливості, плани, наміри і дії іноземних держав, організацій та окремих осіб, що загрожують національним інтересам України, а також про події і обставини, що стосуються національної безпеки і оборони (джерело: Про розвідувальні органи України: Закон України від 22.03.2001 № 2331-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 19. – Ст. 94).

РОЗСЕКРЕЧЕННЯ МАТЕРІАЛЬНИХ НОСІЇВ СЕКРЕТНОЇ ІНФОРМАЦІЇ (англ. compromise of physical storage media with confidential information ['kɒmpɹəmaɪz ɒv 'fɪzɪk(ə)l 'stɔːrɪdʒ 'miːdiə wɪð kɒnfi'denʃ(ə)l ɪnfə'meɪʃ(ə)n]) - зняття в установленому законодавством порядку обмежень на поширення та доступ до конкретної секретної інформації шляхом скасування раніше наданого грифу секретності документам, виробам або іншим матеріальним носіям цієї інформації (джерело: Облік та контроль ядерного матеріалу, фізичний захист ядерного матеріалу і ядерних установок. Тлумачний словник українських термінів. Словники термінів: українсько-англо-російський, русско-українсько-англійський, english-russian-ukrainian / НП 306.7.086- 2004. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/en/v0101578-04/ed20040608/> find/sp:java:-:max100?text=%CE%E1%EB%B3%EA%EE%E2%E8%E9+%E7%E2%B3%F2).

РОЗУМНИЙ СТРОК (англ. reasonable time ['riːznəbl taɪm]) - найкоротший строк розгляду і вирішення адміністративної справи, достатній для надання своєчасного (без невинуватих зволікань) судового захисту порушених прав, свобод та інтересів у публічно-правових відносинах (джерело: Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005 № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 35 /35-36, 37/. – Ст. 446).

РОЗШУК АКТИВІВ (англ. asset search ['æset sɜːʃ]) - діяльність із визначення місцезнаходження активів, на які може бути накладено арешт у кримінальному провадженні (джерело: Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів: Закон України від 10.11.2015 № 772-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 1. – Ст. 2).

РУХОМЕ МАЙНО (англ. movables ['muːvəblz]) - окрема рухома річ, сукупність рухомих речей, гроші, валютні цінності, цінні папери, а також майнові права та обов'язки, у тому числі майнові права на грошові кошти, що знаходяться на банківському рахунку (джерело: Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень: Закон України від 18.11.2003 № 1255-IV // Офіційний вісник України. – 2003. – № 52. – Ст. 2734).

РУХОМІ РЕЧІ (англ. movable things ['muːvəbl θɪŋz]) - речі, які можна вільно переміщувати у просторі (джерело: Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40. – Ст. 356).

СВІДОК (англ. witness ['wɪtnɪs]) - фізична особа, якій відомі або можуть бути відомі обставини, що підлягають доказуванню під час кримінального провадження, і яка

викликана для давання показань (джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88).

СЕКРЕТНА ЮРИСДИКЦІЯ (англ. secrecy jurisdiction ['si:krisi 'dʒʊəris'dɪkʃ(ə)n]) - території, включаючи міста, держави/провінції та країни, які заохочують переміщення іноземних економічних та фінансових операцій за допомогою сильних правил захисту конфіденційності. Ці юрисдикції гарантують, що особу тих, хто переміщує свої гроші через них, не може бути викрито. Це часто порушує законодавство і регулювання іншої юрисдикції. Багато секретних юрисдикцій також є офшорними зонами (джерело: Financial Transparency Glossary. ISBN: 978-3-943497-51-9 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.transparency.ee/cm/files/2014_financialtransparencyglossary_en.pdf).

СЕКТОР БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ (англ. security and defense sector [sɪ'kjʊərɪti ænd dɪ'fens 'sektə]) - система органів державної влади, Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, правоохоронних та розвідувальних органів, державних органів спеціального призначення з правоохоронними функціями, сил цивільного захисту, оборонно-промислового комплексу України, діяльність яких перебуває під демократичним цивільним контролем і відповідно до Конституції та законів України за функціональним призначенням спрямована на захист національних інтересів України від загроз, а також громадяни та громадські об'єднання, які добровільно беруть участь у забезпеченні національної безпеки України (джерело: Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII // Офіційний вісник України. – 2018. – № 55. – Ст. 1903).

СЕЛЕКТИВНІСТЬ ПРОФІЛЮ РИЗИКУ (англ. risk profile selectivity [rɪsk 'prəʊfaɪl sɪ'lektɪvɪti]) - показник профілю ризику, який кількісно характеризує його вибірку здатність (числове значення від 0 до 100, що показує відсоток митних оформлень, який профіль ризику дає можливість відбирати із загальної кількості митних оформлень) (джерело: Порядок здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю: затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю» від 31.07.2015 № 684, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21 серпня 2015 р. за № 1021/27466 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 60. – Ст. 2323).

СЕРЙОЗНИЙ ЗЛОЧИН (англ. serious crime ['sɪəriəs kraɪm]) - злочин, який карається позбавленням волі на максимальний строк не менше чотирьох років або більш суворою мірою покарання (джерело: United Nations Convention against Transnational Organized Crime (15.11.2000), а. 2 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.un.org/Docs/asp/ws.asp?m=A/RES/55/25>).

СИЛИ БЕЗПЕКИ (англ. security forces [sɪ'kjʊərɪti 'fɔ:sɪz]) - правоохоронні та розвідувальні органи, державні органи спеціального призначення з правоохоронними функціями, сили цивільного захисту та інші органи, на які Конституцією та законами України покладено функції із забезпечення національної безпеки України (джерело: Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII // Офіційний вісник України. – 2018. – № 55. – Ст. 1903).

СИСТЕМА BANKID (англ. BankID system [bæŋk aɪ-di: 'sɪstɪm]) - система програмно-технічних засобів та організаційно-технологічних заходів для забезпечення інформаційної взаємодії між абонентами в електронній формі. Система BankID призначена для надійного і захищеного передавання, обміну та управління інформаційними потоками між абонентами для проведення дистанційної ідентифікації користувачів системи BankID (джерело: Положення про Єдину національну систему електронної дистанційної

ідентифікації фізичних і юридичних осіб BankID Національного банку України: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про Єдину національну систему електронної дистанційної ідентифікації фізичних і юридичних осіб BankID Національного банку України» від 30.08.2016 № 378 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 78. – Ст. 2545)

СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ (англ. internal control system [ɪn'tɜːnl kən'trəʊl 'sɪstɪm]) - сукупність процедур, форм, способів і напрямів контролю, що забезпечує порядок здійснення і досягнення цілей внутрішнього контролю в банку (джерело: Положення про організацію внутрішнього контролю в банках України: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про організацію внутрішнього контролю в банках України» від 29.12.2014 № 867 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 39. – Ст. 201).

СИСТЕМА ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ (англ. deposit guarantee system of the individuals [dɪ'pɒzɪt ˌgærən'tiː 'sɪstɪm ɒv ði ɪndɪ'vɪdʒʊəlz]) - сукупність відносин, що регулюються цим Законом, суб'єктами яких є Фонд, Кабінет Міністрів України, Національний банк України, банки та вкладники (джерело: Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 23.02.2012 № 4452-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 50. – Ст. 564).

СИСТЕМА МОНІТОРИНГУ ОПЕРАЦІЙ У МІЖНАРОДНІЙ ТОРГІВЛІ (англ. foreign exchange transaction monitoring system ['fɔːrɪn ɪks'tʃeɪndʒ trænz'zækʃən 'mɒnɪtərɪŋ 'sɪstɪm]) - система, розроблена Кореїською Республікою з метою ефективного моніторингу даних міжнародної торгівлі, обрання підозрілих компаній на основі логічних критеріїв, здійснення швидких аналітичних розслідувань (джерело: The APG Typology Report on Trade Based Money Laundering (July 20, 2012), p. 27 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.fatfgafi.org/publications/methodsandtrends/documents/trade-basedmoneylaunderingtypologies.html>).

СИСТЕМА ОЦІНКИ РИЗИКУ (англ. risk assessment system [rɪsk ə'sesmənt 'sɪstəm]) - система положень, процедур і правил, на яких ґрунтується визначення кількості ризику, якості управління ним, рівня занепокоєння нагляду (вимірюється як сукупний ризик) і напряму зміни ризику (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503).

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ (англ. risk management system [rɪsk 'mænɪdʒmənt 'sɪstɪm]) - сукупність належним чином задокументованих і затверджених політики, методик і процедур управління ризиками, які визначають порядок дій, спрямованих на здійснення систематичного процесу виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення всіх видів ризиків на всіх організаційних рівнях (джерело: Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах» від 11.06.2018 № 64 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 55. – Ст. 1936).

СИСТЕМНИЙ РИЗИК (англ. systemic risk [sɪ'stemɪk rɪsk]) - (1). Ризик порушення діяльності всієї фінансової системи з потенційними серйозними негативними наслідками для внутрішнього ринку та реального сектору економіки. (2). Вірогідність того, що окремі фінансові установи внаслідок того, що в системі платежів вони взаємозв'язані між собою, не зможуть виконати свої зобов'язання за кредитними або іншими угодами в результаті неплатежів за операціями з іншими установами. (3). Ризик, пов'язаний з неспроможністю однієї фінансової установи (підприємства) виконати свої зобов'язання, що призводить до розбалансування діяльності інших установ або функціонування фінансової системи в

цілому. (4). Ризик, пов'язаний з тим, що неспроможність одного учасника виконати свої зобов'язання належним чином стане причиною того, що й інші учасники не зможуть виконати свої зобов'язання належним чином. Потенційно системно важливими можуть бути всі типи і види фінансових інститутів, продуктів, ринків та інфраструктури. С. р. є одним із видів негативних зовнішніх ефектів у платіжній або фінансовій системах (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503)

СКІМІНГ (англ. *skimming* ['skɪmɪŋ]) - технологія копіювання даних магнітної смуги платіжної картки з використанням пристрою для зчитування інформації з магнітної смуги (джерело: Основи платіжного картознавства: посібник-довідник для прокурорів та суддів / Під заг. редакцією Карпова О.О. – К.: Українська міжбанківська Асоціація членів платіжних систем «ЕМА», 2018. – 86 с.).

СКРЕТЧ-КАРТКА (англ. *scratch card* [skrætʃ kɑ:d]) - засіб поповнення, який містить захищений від візуального сприйняття набір знаків і дає змогу поповнити електронний пристрій електронними грошима на певну суму (джерело: Положення про електронні гроші в Україні: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України з питань регулювання випуску та обігу електронних грошей» від 04.11.2010 № 481, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 24 грудня 2010 р. за № 1336/18631 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 100. – Ст. 3571).

СЛІДЧИЙ (англ. *investigator* [ɪn'vestɪˌɡeɪtər]) - службова особа органу Національної поліції, органу безпеки, органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства, органу державного бюро розслідувань, органу Державної кримінально-виконавчої служби України, підрозділу детективів, підрозділу внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України, уповноважена в межах компетенції, передбаченої цим Кодексом, здійснювати досудове розслідування кримінальних правопорушень (джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88).

СЛІДЧИЙ СУДДЯ (англ. *investigating judge* [ɪn'vestɪɡeɪtɪŋ 'dʒʌdʒ]) - суддя суду першої інстанції, до повноважень якого належить здійснення у порядку, передбаченому цим Кодексом, судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні, та у випадку, передбаченому статтею 247 цього Кодексу, - голова чи за його визначенням інший суддя Апеляційного суду Автономної Республіки Крим, апеляційного суду області, міст Києва та Севастополя. Слідчий суддя (слідчі судді) у суді першої інстанції обирається зборами суддів зі складу суддів цього суду (джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88).

СМІШІНГ (англ. *smishing* [smɪʃɪŋ]) - проведення масових SMS-розсилок, коли повідомлення шахраїв містить номер телефону банку чи компанії, за яким клієнту пропонується зателефонувати, з подальшою реалізацією певного сценарію вішингу, або запит карткових реквізитів та іншої конфіденційної інформації (джерело: Основи платіжного картознавства: посібник-довідник для прокурорів та суддів / Під заг. редакцією Карпова О.О. – К.: Українська міжбанківська Асоціація членів платіжних систем «ЕМА», 2018. – 86 с.).

СПЕЦИФІКАЦІЯ ВЗАЄМОДІЇ (англ. *specification of the interaction* [spesɪfɪ'keɪʃən ɒv ði ɪntər'ækʃən]) - документ, який визначає технічні параметри електронної взаємодії між абонентами системи BankID. У цьому документі визначаються методи та протоколи електронної взаємодії, рівні довіри (гарантії) та інші технічні параметри (джерело: Положення про Єдину національну систему електронної дистанційної ідентифікації фізичних і юридичних осіб BankID Національного банку України: затверджено

постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про Єдину національну систему електронної дистанційної ідентифікації фізичних і юридичних осіб BankID Національного банку України» від 30.08.2016 № 378 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 78. – Ст. 2545).

СПЕЦІАЛЬНА КОНФІСКАЦІЯ (англ. asset forfeiture ['æset 'fɔ:fiʃə]) - примусове безоплатне вилучення за рішенням суду у власність держави грошей, цінностей та іншого майна у випадках, визначених цим Кодексом, за умови вчинення умисного злочину або суспільно небезпечного діяння, що підпадає під ознаки діяння, передбаченого Особливою частиною цього Кодексу, за які передбачено основне покарання у виді позбавлення волі або штрафу понад три тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а так само передбаченого частиною першою статті 150, статтею 154, частинами другою і третьою статті 159-1, частиною першою статті 190, статтею 192, частиною першою статей 204, 209-1, 210, частинами першою і другою статей 212, 212-1, частиною першою статей 222, 229, 239-1, 239-2, частиною другою статті 244, частиною першою статей 248, 249, частинами першою і другою статті 300, частиною першою статей 301, 302, 310, 311, 313, 318, 319, 362, статтею 363, частиною першою статей 363-1, 364-1, 365-2 цього Кодексу (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

СПЕЦІАЛЬНА РОЗВІДКА (англ. special intelligence ['spɛʃəl in'telɪdʒəns]) - комплекс заходів і дій для добування, опрацювання і доведення розвідувальної інформації в інтересах підготовки та ведення (підтримки) операцій, бойових і спеціальних дій з використанням визначених способів добування відомостей, у тому числі встановлення конфіденційного співробітництва з особами за добровільною згодою (джерело: Про розвідувальні органи України: Закон України від 22.03.2001 № 2331-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 19. – Ст. 94).

СПІВУЧАСНИКИ ЗЛОЧИНУ (англ. accomplices of a crime [ə'kɒmplɪsɪz ɒv ə kraɪm]) - виконавець, організатор, підбурювач та пособник (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

СПІВУЧАСТЬ У ЗЛОЧИНІ (англ. complicity in a crime [kəm'plɪsɪti in ə kraɪm]) - умисна спільна участь декількох суб'єктів злочину у вчиненні умисного злочину (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131)

СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ (англ. statistical information [stə'tɪstɪkəl ɪnfə'meɪʃən]) - документована інформація, що дає кількісну характеристику масових явищ та процесів, які відбуваються в економічній, соціальній, культурній та інших сферах життя суспільства (джерело: Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 650; Про державну статистику: Закон України від 17.09.1992 № 2614-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 43. – Ст. 608).

Статистична методологія (англ. statistical methodology [stə'tɪstɪkəl ,meθə'dɒlədʒi]) - сукупність науково обґрунтованих способів, правил і методів статистичного вивчення масових соціально-економічних явищ та процесів, які встановлюють порядок збирання, опрацювання і аналізу статистичної інформації (джерело: Про державну статистику: Закон України від 17.09.1992 № 2614-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 43. – Ст. 608).

Статистичне спостереження (англ. statistical observation [stə'tɪstɪkəl ,ɒbzə(:)'veɪʃən]) - планомірний, науково організований процес збирання даних щодо масових явищ та процесів, які відбуваються в економічній, соціальній та інших сферах життя України та її регіонів, шляхом їх реєстрації за спеціальною програмою, розробленою на основі

статистичної методології (джерело: Про державну статистику: Закон України від 17.09.1992 № 2614-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 43. – Ст. 608).

Статутний капітал (англ. share capital [ʃeə 'kæpɪtl]) - капітал товариства, що утворюється з суми номінальної вартості всіх розміщених акцій товариства (джерело: Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 № № 514- VI // Відомості Верховної Ради України. – 2008. – № 50, /№ 50-51/. – Ст. 384).

Стейкхолдер (англ. stakeholder ['steɪkhəʊldə]) - (1) Фізична або юридична особа, прямо чи опосередковано зацікавлена в фінансових або інших результатах діяльності компанії. (2) Групи впливу, що існують в компанії чи поза нею, інтереси яких необхідно враховувати в процесі діяльності. Зазвичай, під терміном С. розуміють широке коло осіб: акціонерів компанії, її кредиторів, позичальників, клієнтів, членів органів управління, співробітників компанії, представників органів влади, громадськості тощо. Теорія С., як одна із концепцій етики бізнесу, була розроблена Р. Фріманом у 1984 р. В українській мові для позначення терміну С. прийнято вживати вираз «причетна сторона» (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923- 2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503).

Стоп-лист (англ. hot list [hɒt list]) - список підозрілих номерів або серій платіжних карток, який розміщено в торговому терміналі або іншому пристрої. С.-л. використовують для виявлення та блокування будь-якої операції з підозрілими платіжними картками (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503).

Строк (англ. period ['pɪəriəd]) - певний період у часі, зі впливом якого пов'язана дія чи подія, яка має юридичне значення. Перебіг строку починається з наступного дня після відповідної календарної дати або настання події, з якою пов'язано його початок (джерело: Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40. – Ст. 356)

Структура злочинності – співвідношення різних видів злочинів у їх загальній сукупності. Аналізується структура злочинності за різними ознаками: соціально-демографічними (стать, вік, рівень освіти та ін.); морально-психологічними (особливості емоційно-вольової характеристики); кримінально-правовими (передбаченими кримінальним законом); кримінологічними (розподіл злочинів по галузях господарства, окремих регіонах, часу вчинення злочинів і т. ін.). Обраховується за допомогою відносної величини структури, що обчислюється як відношення окремого виду злочину до всіх зареєстрованих злочинів.

Структурно оформлена група (англ. structured group ['strʌk.tʃəd gru:p]) - група, яка не була випадково утворена для негайного вчинення злочину і в якій не обов'язково формально визначені ролі її членів, обговорений безперервний характер членства або створена розвинута структура (джерело: United Nations Convention against Transnational Organized Crime (15.11.2000), а. 2 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.un.org/Docs/asp/ws.asp?m=A/RES/55/25>).

Ступінь ризику (англ. risk degree [rɪsk dɪ'ɡri:]) - результат кількісної оцінки ризику (джерело: Порядок здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю: затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю» від 31.07.2015 № 684, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21 серпня 2015 р. за № 1021/27466 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 60. – Ст. 2323).

Ступінь секретності (англ. security level [sɪ'kjʊərɪti 'lev(ə)l]) - («особливої важливості», «цілком таємно», «таємно») – категорія, яка характеризує важливість

секретної інформації, ступінь обмеження доступу до неї та рівень її охорони державою (джерело: Облік та контроль ядерного матеріалу, фізичний захист ядерного матеріалу і ядерних установок. Тлумачний словник українських термінів. Словники термінів: українсько-англо-російський, русско-українсько-англійський, english-russian-ukrainian / НП 306.7.086- 2004. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/en/v0101578-04/ed20040608/find/sp:java:-max100?text=%CE%E1%EB%B3%EA%EE%E2%E8%E9+%E7%E2%B3%F2>).

Суб'єкти запобіжної діяльності – державні органи, громадські організації й об'єднання, посадові особи й окремі громадяни, які здійснюють діяльність, спрямовану на розробку й реалізацію заходів щодо виявлення, обмеження й усунення криміногенних явищ і процесів, що породжують злочинність.

Суб'єкт злочину (англ. subject of a crime [sʌbdʒɪkt ɒv ə kraɪm]) - фізична осудна особа, яка вчинила злочин у віці, з якого відповідно до цього Кодексу може наставати кримінальна відповідальність (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

Суб'єкти державного фінансового моніторингу (англ. state financial monitoring entities [steɪt faɪ'nænʃəl 'mɒnɪtərɪŋ 'entɪtɪz]) - Національний банк України, центральний орган виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, Міністерство юстиції України, центральні органи виконавчої влади, що забезпечують формування державної політики у сфері надання послуг поштового зв'язку, у сфері економічного розвитку, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, спеціально уповноважений орган (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057).

Сукупність злочинів (англ. set of crimes [set ɒv kraɪmz]) - вчинення особою двох або більше злочинів, передбачених різними статтями або різними частинами однієї статті Особливої частини цього Кодексу, за жоден з яких її не було засуджено. При цьому не враховуються злочини, за які особу було звільнено від кримінальної відповідальності за підставами, встановленими законом (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

Супервізор (англ. supervisor ['sju:pəvaɪzə]) - особа, яка відповідальна за аспекти фінансового та ділового розвитку наркоторгівлі та контролює обсяги продукту, поставок та прибутків (джерело: FATF Report: Financial flows linked to the production and trafficking of Afghan opiates [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Financial-flows-linked-to-production-andtrafficking-of-afghan-opiates.pdf>).

Суспільно небезпечне діяння, що передує легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом (англ. socially dangerous act preceding the legalization (laundering) of the proceeds of crime (or predicate offence) [səʊʃəli 'demdʒrəs ækt pri(:)'si:diŋ ðə legalization ('lɔ:ndərɪŋ) ɒv ðə 'prəʊsi:dz ɒv kraɪm (ə: 'prɛdɪkɪt ə'fɛns)]) - діяння, за яке Кримінальним кодексом України передбачено основне покарання у виді позбавлення волі або штрафу понад три тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, або діяння, вчинене за межами України, якщо воно визнається суспільно небезпечним протиправним діянням, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, за кримінальним законом держави, де воно було вчинене, і є злочином за Кримінальним кодексом України, внаслідок вчинення якого незаконно одержані доходи (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057; Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості

Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

Схема відмивання коштів та фінансування тероризму (англ. money laundering and terrorist financing scheme ['mʌni 'lɔːndərɪŋ ænd 'ter(ə)rɪst 'faɪnəns(ɪ)ŋ ski:m]) - конкретна операція або випадок відмивання коштів або фінансування тероризму, в якому різні методи (технології, механізми та інструменти) об'єднані в єдине ціле (джерело: FATF Report: Money laundering and Terrorist Financing Vulnerabilities of Legal Professionals [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/ML%20and%20TF%20vulnerabilities%20legal%20professionals.pdf>).

Таємна інформація (англ. secret information ['si:krit infə'meɪʃən]) - інформація, доступ до якої обмежується відповідно до частини другої статті 6 цього Закону, розголошення якої може завдати шкоди особі, суспільству і державі. Таємною визнається інформація, яка містить державну, професійну, банківську таємницю, таємницю досудового розслідування та іншу передбачену законом таємницю (джерело: Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 32. – Ст. 314).

Таємниця фінансового моніторингу (англ. financial monitoring secret [faɪ'nænʃəl 'mɒnɪtərɪŋ 'si:krit]) - інформація, отримана під час здійснення державного фінансового моніторингу спеціально уповноваженим органом, а саме інформація про фінансові операції та їх учасників, додаткова інформація, інша інформація, що може бути пов'язана з підозрою у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванні тероризму чи фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення та/або іншими незаконними фінансовими операціями (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057).

Таргетинг (англ. targeting ['tɑ:ɡɪtɪŋ]) - спосіб аналізу та оцінки ризиків, відповідно до якого попередньо проаналізовані, в тому числі із застосуванням АСАУР, зовнішньоекономічні операції підлягають додатковій оцінці на предмет наявності ризиків із використанням доступних органам ДФС (їх структурним підрозділам) джерел інформації (джерело: Порядок здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю: затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю» від 31.07.2015 № 684, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21 серпня 2015 р. за № 1021/27466 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 60. – Ст. 2323).

Темний гаманець (англ. dark wallet [dɑ:k 'wɒlɪt]) - гаманець на основі браузера, призначений для забезпечення анонімності біткоїн-операцій шляхом включення у себе наступних можливостей: авто-анонімайзер (міксер); децентралізована торгівля, неконтрольовані краудфандингові платформи; чорний ринок фондових майданчиків та децентралізовані ринки, такі як Silk Road (джерело: FATF Report: Virtual Currencies Key Definitions and Potential AML/CFT Risks [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Virtual-currency-key-definitionsand-potential-aml-cft-risks.pdf>).

Тендер (Торги) (англ. tender (auction) ['tendə ('ɔ:kʃ(ə)n)]) - здійснення конкурентного відбору учасників з метою визначення переможця торгів згідно з процедурами, установленими цим Законом (крім переговорної процедури закупівлі) (джерело: Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 9. – Ст. 89).

Термін (англ. term [tɜrm]) - певний момент у часі, з настанням якого пов'язана дія чи подія, яка має юридичне значення. Термін визначається календарною датою або вказівкою на подію, яка має неминуче настати (джерело: Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40. – Ст. 356).

Тероризм (англ. terrorism ['terəzɪzəm]) - суспільно небезпечна діяльність, яка полягає

у свідомому, цілеспрямованому застосуванні насильства шляхом захоплення заручників, підпалів, убивств, тортур, залякування населення та органів влади або вчинення інших посягань на життя чи здоров'я ні в чому не винних людей або погрози вчинення злочинних дій з метою досягнення злочинних цілей (джерело: Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20.03.2003 № 638-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 25. – Ст. 180).

Терорист (англ. terrorist ['tɛrərist]) - будь-яка фізична особа, яка: (i) здійснює, або намагається здійснити, терористичний акт у будь-який спосіб, прямо чи опосередковано, незаконно та за власним бажанням; (ii) бере участь у терористичних актах як співучасник; (iii) організовує або спрямовує інших на здійснення терористичного акту; або (iv) сприяє вчиненню терористичних актів групою осіб, що діють зі спільною метою, коли таке сприяння здійснюється навмисне і з метою здійснення подальшого терористичного акту або із розумінням наміру групи здійснити терористичний акт (джерела: The FATF Recommendations General Glossary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatf-recommendations.html>); The FATF guidance criminalising terrorist financing (October 2016), footnote 6 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/criminalising-terrorist-financing.html>); - особа, яка бере участь у терористичній діяльності (джерело: Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20.03.2003 № 638-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 25. – Ст. 180; Облік та контроль ядерного матеріалу, фізичний захист ядерного матеріалу і ядерних установок. Тлумачний словник українських термінів. Словники термінів: українсько-англо-російський, русско-українсько-англійський, english-russian-ukrainian / НП 306.7.086-2004. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/en/v0101578-04/ed20040608/find/sp:java:-max100?text=%CE%E1%EB%B3%EA%EE%E2%E8%E9+%E7%E2%B3%F2>)

Техніка відмивання коштів та фінансування тероризму (англ. money laundering and terrorist financing technique ['mʌni 'lɔ:ndərɪŋ ænd 'tɛr(ə)rɪst 'fɑ:mən(t)ʃɪŋ tek'ni:k]) - конкретна дія або прийом, що використовується для здійснення діяльності з відмивання коштів і / або фінансування тероризму. Прикладами техніки ВК/ФТ є розпорошення (структурування) фінансових операцій, змішування законних і незаконних грошових коштів, завищення або заниження вартості товарів, банківські перекази грошових коштів і т.д. (джерело: FATF Report: Money laundering and Terrorist Financing Vulnerabilities of Legal Professionals [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/ML%20and%20TF%20vulnerabilities%20legal%20professionals.pdf>). Зв'язок з іншими термінами: див. терміни «відмивання коштів», «фінансування тероризму», «змішування», «переказ коштів».

Технологічний тероризм (англ. technological terrorism [tek'nɒ'lɒdʒɪk(ə)l 'tɛrərizm]) - злочини, що вчиняються з терористичною метою із застосуванням ядерної, хімічної, бактеріологічної (біологічної) та іншої зброї масового ураження або її компонентів, інших шкідливих для здоров'я людей речовин, засобів електромагнітної дії, комп'ютерних систем та комунікаційних мереж, включаючи захоплення, виведення з ладу і руйнування потенційно небезпечних об'єктів, які прямо чи опосередковано створили або загрожують виникненням загрози надзвичайної ситуації внаслідок цих дій та становлять небезпеку для персоналу, населення та довкілля; створюють умови для аварій і катастроф техногенного характеру (джерело: Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20.03.2003 № 638-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 25. – Ст. 180).

Технологічний файл (англ. technological file [tek'nɒ'lɒdʒɪk(ə)l faɪl]) - електронний файл, що формується «АРМ-НБУ-Інформаційний» на підставі файла інформаційного обміну, який бракується (джерело: Порядок електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України: затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України» від 24.11.2015 № 1085, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 18 грудня 2015 р. за № 1593/28038 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 6. – Ст. 318)

Типологія ВК/ФТ (англ. ML/FT typology [tai'pələdʒi]) - зразок чи декілька типів схем чи методів з відмивання коштів та фінансування тероризму (джерело: FATF Report: Money laundering and Terrorist Financing Vulnerabilities of Legal Professionals [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/ML%20and%20TF%20vulnerabilities%20legal%20professionals.pdf>). Зв'язок з іншими термінами: див. терміни «відмивання коштів», «фінансування тероризму», «схема ВК/ФТ», «метод ВК/ФТ».

Типологія злочинців – розподіл контингенту злочинців на відносно однорідні групи за кримінологічно значущими критеріями, що відбивають характер і спрямованість злочинної поведінки.

Тіньова економіка (англ. shadow economy ['ʃædəʊ ɪ'kɒnəmi]) - прихована економічна діяльність всупереч чинним законодавчим актам і державним нормативам. Сукупність не контрольованих державою, нерегламентованих і протиправних видів економічної діяльності (джерело: Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К.: КОНДОР, 2006. – 356 с.).

Товар (англ. goods [gudz]) - матеріальні та нематеріальні активи, у тому числі земельні ділянки, земельні частки (паї), а також цінні папери та деривативи, що використовуються у будь-яких операціях, крім операцій з їх випуску (емісії) та погашення (джерело: Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13, / № 13-14, № 15-16, № 17 / . – Ст. 112); - (у складі майна суб'єктів господарювання) вироблена продукція (товарні запаси), виконані роботи та послуги (джерело: Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18. – Ст. 144); - будь-яка продукція, послуги, роботи, права інтелектуальної власності та інші немайнові права, призначені для продажу (оплатної передачі) (джерело: Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29. – Ст. 377; Інструкція про порядок здійснення контролю за експортними, імпорнтними операціями: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Інструкції про порядок здійснення контролю за експортними, імпорнтними операціями» від 24.03.1999 № 136, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 травня 1999 р. за № 338/3631 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 22. – Ст. 1020); - будь-який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права (зокрема цінні папери) (джерело: Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 № № 2210-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 12. – Ст. 64); - продукція, послуги, роботи, права інтелектуальної власності та інші немайнові права, призначені для продажу (оплатного передавання) (джерело: Положення про електронні гроші в Україні: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України з питань регулювання випуску та обігу електронних грошей» від 04.11.2010 № 481, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 24 грудня 2010 р. за № 1336/18631 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 100. – Ст. 3571).

Топографія злочинності – розподіл сукупності кримінальних правопорушень за місцем їх вчинення.

ТОР (англ. tor [tɔː]) - підпільна розподілена мережа комп'ютерів в Інтернеті, що приховує справжню IP-адресу, а відтак й особистість користувачів мережі, шляхом маршрутизації повідомлень/операцій через декілька комп'ютерів по всьому світу та загортання їх у численні шари шифрування (джерело: FATF Report: Virtual Currencies Key Definitions and Potential AML/CFT Risks [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Virtual-currency-key-definitions-and-potential-aml-cft-risks.pdf>).

Точний (англ. accurate ['ækjʊrɪt]) - використовується для опису інформації, яка була перевірена на точність (джерело: The FATF Recommendations General Glossary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatf-recommendations.html>).

Транзит (англ. transit ['tranzɪt]) - митний режим, відповідно до якого товари та/або

транспортні засоби комерційного призначення переміщуються під митним контролем між двома органами доходів і зборів України або в межах зони діяльності одного органу доходів і зборів без будь-якого використання цих товарів, без сплати митних платежів та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності (джерело: Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-45; № 46-47; № 48. – Ст. 552); - перевезення товарів з однієї до іншої іноземної держави територією України між двома пунктами або в межах одного пункту пропуску через державний кордон України, за винятком випадків, коли право власності чи право володіння та користування товаром у разі такого перевезення на території України в установленому порядку переходить від однієї до іншої особи (джерело: Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання: Закон України від 20.02.2003 № 549-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 23. – Ст. 148).

Трансакція (англ. transaction [tran'zakʃ(ə)n]) - (1) Операція щодо переказу коштів з одного рахунка на інший. (2) Ініційована власником картки послідовність повідомлень, які передають один одному учасники системи для обслуговування власника картки (здійснення доступу до рахунка з метою його дебетування, кредитування чи з'ясування його стану). (3) Угода з цінними паперами. (4) Бухгалтерська проводка. (5) Угода, яка супроводжується взаємними поступками. Основними характеристиками Т. є: неподільність, узгодженість, надійність, ізольованість від інших Т. Термін Т. також часто використовують для характеристики будь-якої результативної фінансової чи комерційної операції (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503); - інформація в електронній формі про окрему операцію із застосуванням платіжної картки, яка сформована за результатами її виконання, що передається друг другу учасниками платіжної системи для обслуговування держателів платіжних карток (джерело: Основи платіжного картознавства: посібник-довідник для прокурорів та суддів / Під заг. редакцією Карпова О.О. – К.: Українська міжбанківська Асоціація членів платіжних систем «ЕМА», 2018. – 86 с.).

ТРАНСКОРДОННА ОРГАНІЗОВАНА ЗЛОЧИННІСТЬ (англ. trans-national organized crime [trænz-'næʃənl 'ɔ:gənaɪzd kraɪm]) - міжнародна група осіб, яка проводить злочинну діяльність з метою отримання прибутку (джерело: FATF Report: Risk of Terrorist Abuse in Non-Profit Organisations (June 2014) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Risk-of-terrorist-abuse-in-non-profit-organisations.pdf>).

Транспарентність (англ. transparency [tran'spar(ə)nsi]) - розкриття банком для всіх зацікавлених осіб (кредиторам, інвесторам, громадськості) цілей діяльності, правових, інституційних і економічних основ, принципів рішень і їх обґрунтування, даних та інформації, прямо або опосередковано пов'язаних з діяльністю банку, а також умов підзвітності в повному обсязі, в доступній формі та на своєчасній основі. Виділяють чотири характеристики Т.: 1) доступність (відкритість) інформації – банк повинен у відкритому доступі або на перший запит надавати інформацію про свою діяльність; 2) повнота обхвату інформації – необхідно надавати достатній обсяг інформації, щоб пояснити як минулу, так і майбутню політику банку; 3) своєчасність інформації – інформація повинна надаватися з мінімальним запізненням в часі; 4) цілісність інформації – інструменти та канали інформаційної політики повинні бути сумісні та скоординовані один з одним (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503).

Траст (Довірчий фонд) (англ. trust [trast]) - відповідно до статті II Гаазької конвенції «Про право, що застосовується до трастів та їх визнання» (1985) (англ. The Hague Convention on the Law Applicable to Trusts and their Recognition) термін «траст» означає правові відносини створені ... якоюсь особою чи довірцем, коли майно передали під контроль довірчого власника в інтересах бенефіціара або для іншої особливої мети (джерело: The FATF study «The misuse of corporate vehicles, including trust and company service providers» (October 13, 2006), Anex I. Glossary. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/themisuseofcorporatevehiclesincludingtrustandcompanyserviceproviders.html>); -

корпоративна структура, яка відокремлює юридичне право власності (контролю) від бенефіціарної власності. Трасти є дуже важливими для передання прав власності на майно та управління майном. Тривалість існування трасту зазвичай є обмеженою. У багатьох юрисдикціях трасти не потрібно реєструвати, тому це може ускладнювати ідентифікацію бенефіціарного власника трасту. Трасти є звичайними юридичними інструментами, але цивільне право передбачає існування деяких структур, що дозволяють відокремлювати право власності від власності бенефіціара (джерело: The FATF study «The misuse of corporate vehicles, including trust and company service providers» (October 13, 2006), Anex VI. Corporate Vehicles. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/themisuseofcorporatevehiclesincludingtrustandcompanyserviceproviders.html>); - юридична особа-нерезидент, яка провадить свою діяльність на основі довірчої власності, де повірений діє за рахунок і в інтересах довірителя, а також зобов'язується за винагороду виконувати певні юридичні дії (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057)

Трейдер буферний (англ. buffer trader ['bʌfə 'treɪdər]) - карусельна схема ухилення від сплати ПДВ могла б працювати, якби «зникаючий трейдер» продавав товар безпосередньо експортеру (який виконує роль брокера). Однак, виникало б питання щодо існування експортера, якби всі угоди здійснювались без товарів чи з компаніями без імені. Таким чином, ще одна компанія бере участь у ланцюжку в якості буфера для створення відстані між експортером та зникаючим трейдером (джерело: The FATF Laundering the proceeds of VAT Carousel Fraud Report (February 23, 2007), Anex II. Glossary. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/laundryingtheproceedsofvatcarouselfraudreport.html>).

Трейдер-посередник (англ. conduit trader ['kɒndɪt 'treɪdər]) - трейдер, який купує товар в одній країні та відразу його продає в іншій країні (джерело: The FATF project «Laundering the proceeds of VAT Carousel Fraud Report» (February 23, 2007), Anex II. Glossary. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/laundryingtheproceedsofvatcarouselfraudreport.html>).

Тріада (кит.: 三合會) — форма таємних злочинних організацій у Китаї і китайській діаспорі. Всім тріадам були властиві спільні переконання і обряди, як, наприклад, віра в містичне значення цифри 3, звідки і пішла їх назва. У мирний час більшість подібних товариств діяли як братства взаємодопомоги, але багато з них були пов'язані зі злочинною діяльністю.

[https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%B4%D0%B0_\(%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%B4%D0%B0_(%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F))

Тяжкий злочин (англ. serious crime ['sɪəriəs kraɪm]) - злочин, за який передбачене основне покарання у виді штрафу в розмірі не більше двадцяти п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавлення волі на строк не більше десяти років (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

Узагальнені матеріали (англ. case referrals [keɪs rɪ'fɜrəlz]) - відомості про фінансові операції, які були об'єктом фінансового моніторингу і за результатами аналізу яких у спеціально уповноваженого органу виникли підозри щодо відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, або суспільно небезпечного діяння, що передує легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом. Узагальнені матеріали є повідомленням про вчинене кримінальне правопорушення. Узагальнені матеріали також можуть бути підставою для здійснення правоохоронними та розвідувальними органами України оперативно-розшукової і контррозвідувальної діяльності. Форма та структура узагальнених матеріалів встановлюються центральним органом виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у

сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, за погодженням з правоохоронними органами (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057).

Умови злочину – явища, які самі по собі не породжують злочин, але сприяють, полегшують дію причини, забезпечуючи її певний розвиток, необхідний для настання наслідку у вигляді злочину.

Уникнення ризику (англ. avoid risk [ə'vɔɪd rɪsk]) - припинення здійснення операцій, що з високою ймовірністю настання призводять до значних збитків (джерело: Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах» від 11.06.2018 № 64 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 55. – Ст. 1936).

Управління ризиками (англ. risk management[rɪsk 'mænɪdʒmənt]) - заходи, які здійснюються суб'єктами первинного фінансового моніторингу, із створення та забезпечення функціонування системи управління ризиками, яка передбачає, зокрема, визначення (виявлення), оцінку (вимірювання), моніторинг, контроль ризиків, з метою їх зменшення (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057); - робота органів доходів і зборів з аналізу ризиків, виявлення та оцінки ризиків, розроблення та практичної реалізації заходів, спрямованих на мінімізацію ризиків, оцінки ефективності та контролю застосування цих заходів. Під ризиком розуміється ймовірність недотримання вимог законодавства України з питань державної митної справи (джерело: Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-45; № 46-47; № 48. – Ст. 552); - систематичний процес виявлення, ідентифікації, оцінки, моніторингу та контролю ризиків (джерело: Положення про організацію внутрішнього контролю в банках України: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про організацію внутрішнього контролю в банках України» від 29.12.2014 № 867 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 39. – Ст. 201).

Упущена вигода (англ. lost of profit [lɒst ɒv 'prɒfɪt]) - доход або прибуток, який міг би одержати суб'єкт зовнішньоекономічної діяльності в разі здійснення зовнішньоекономічної операції і який він не одержав внаслідок дії обставин, що не залежать від нього, якщо розмір його передбачуваного доходу або прибутку можна обґрунтувати (джерело: Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 № 959-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29. – Ст. 377).

Ухилення від сплати податків (англ. tax evasion [tæks ɪ'veɪz(ə)n]) - дії, направлені на незаконну несплату або недоплату податків, як правило, шляхом навмисного внесення неправдивої декларації або неподання декларації до податкових органів, наприклад, шляхом зазначення меншого доходу, прибутку, ніж фактично було отримано, або шляхом завищення показників по відрахуванню. У. в. н. п. тягне за собою кримінальну або цивільно-правову відповідальність (джерело: Financial Transparency Glossary. ISBN: 978-3-943497-51-9 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.transparency.ee/cm/files/2014_financialtransparencyglossary_en.pdf)

Учасник клірингу (англ. clearing member ['klɪərɪŋ 'membə]) - член клірингової

палати. Розрахунки за всіма угодами повинні здійснюватися лише через У. к. Розрізняють прямого та генерального У. к. Прямий У. к. може здійснювати розрахунок тільки за своїми власними зобов'язаннями. Генеральний У. к. може здійснювати розрахунок як за власними зобов'язаннями, так і за зобов'язаннями клієнтів (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503).

Учасники кримінального провадження (англ. participants in criminal proceedings [pɑ:'tɪsɪpənts ɪn 'krɪmɪnəl prə'siːdɪŋz]) - сторони кримінального провадження, потерпілий, його представник та законний представник, цивільний позивач, його представник та законний представник, цивільний відповідач та його представник, представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, третя особа, щодо майна якої вирішується питання про арешт, інша особа, права чи законні інтереси якої обмежуються під час досудового розслідування, особа, стосовно якої розглядається питання про видачу в іноземну державу (екстрадицію), заявник, свідок та його адвокат, понятий, заставодавець, перекладач, експерт, спеціаліст, представник персоналу органу пробації, секретар судового засідання, судовий розпорядник (джерело: Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88).

Учасники ринку фінансових послуг (англ. participants of the financial services market [pɑ:'tɪsɪpənts ɒv ðə faɪ'nænʃəl 'sɜːvɪsɪz 'mɑːkɪt]) - особи, які відповідно до закону мають право надавати фінансові послуги на території України; особи, які провадять діяльність з надання посередницьких послуг на ринках фінансових послуг; об'єднання фінансових установ, включені до реєстру саморегульованих організацій, що ведеться органами, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг; споживачі фінансових послуг. Законами з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг можуть визначатися інші учасники ринків фінансових послуг (джерело: Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 № 2664-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 1. – Ст. 1).

Файл-відповідь (англ. file-response [faɪl-rɪs'pɒns]) - електронний документ (набір даних визначеної структури), що формується СПФМ та надсилається Держфінмоніторингу і містить відповідь на запит Держфінмоніторингу. Файл-відповідь може містити декілька відповідей на запити (джерело: Порядок електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України: затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку електронної взаємодії суб'єктів первинного фінансового моніторингу та Державної служби фінансового моніторингу України» від 24.11.2015 № 1085, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 18 грудня 2015 р. за № 1593/28038 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 6. – Ст. 318).

Фактори злочинності – рушійні сили, що породжують злочинність та сприяють її поширенню. Вагомий вплив на стан злочинності здійснюють політичні, економічні, демографічні, соціальні, правові, психологічні фактори.

Фактори ризику (англ. risk factors [rɪsk 'fæktəz]) - обставини, які можуть призвести до часткової або повної втрати грошових коштів клієнта, у тому числі за рахунок зниження вартості цінних паперів або інших фінансових інструментів (джерело: Правила (умови) здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами: брокерської діяльності, дилерської діяльності, андеррайтингу, управління цінними паперами: затверджено рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Правил (умов) здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами: брокерської діяльності, дилерської діяльності, андеррайтингу, управління цінними паперами» від 12.12.2006 № 1449 (у редакції рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від

15.11.2011 № 1638), зареєстровано в Міністерстві юстиції України 23 січня 2007 р. за № 52/13319 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 6. – Ст. 235).

Факторинг (англ. factoring ['fæktərɪŋ]) - взяття на себе зобов'язань однієї компанії іншою (джерело: The APG Typology Report on Trade Based Money Laundering (July 20, 2012), par. 175 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/tradebasedmoneylaunderingt ypologies.html>); - процес перепоступки факторинговій компанії неоплачених боргових вимог (рахунків-фактур) у поєднанні з елементами фінансового, бухгалтерського, інформаційного, страхового, юридичного та іншого обслуговування постачальника (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503)

Фіатні гроші (англ. fiat money ['faɪət 'mʌni]) - гроші, законні платіжні засоби, номінальна вартість яких встановлюється, забезпечується та гарантується державою на основі свого авторитету та влади. Ф. г. не мають самостійної внутрішньої вартості, співставної зі встановленим державою і зазначеним на банкноті чи монеті номіналом. Ф. г. не мають гарантій обміну у фіксованій пропорції на золото або інші дорогоцінні метали. Їх обіг здійснюється на основі розпорядження, яке спирається на задекларований авторитет державної влади (джерело: Финансово-кредитный энциклопедический словарь / Под общ. ред. А.Г. Грязновой. – М.: Финансы и статистика, 2002. – С. 1008)

Фіктивна діяльність суб'єкта господарювання (англ. fictitious activity of a business entity ['fɪk'tɪʃəs æk'tɪvɪti ɒv ə 'bɪznɪs 'entɪti]) - ознаки фіктивності, що дають підстави для звернення до суду про припинення юридичної особи або припинення діяльності фізичною особою - підприємцем, в тому числі визнання реєстраційних документів недійсними: зареєстровано (перереєстровано) на недійсні (втрачені, загублені) та підроблені документи; незареєстровано у державних органах, якщо обов'язок реєстрації передбачено законодавством; зареєстровано (перереєстровано) у органах державної реєстрації фізичними особами з подальшою передачею (оформленням) у володіння чи управління підставним (неіснуючим), померлим, безвісти зниклим особам або таким особам, що не мали наміру провадити фінансово-господарську діяльність або реалізовувати повноваження; зареєстровано (перереєстровано) та проваджено фінансово-господарську діяльність без відома та згоди його засновників та призначених у законному порядку керівників (джерело: Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18. – Ст. 144)

Фіктивне банкрутство (англ. fictitious bankruptcy ['fɪk'tɪʃəs 'bæŋkrəptsi]) - завідомо неправдива офіційна заява громадянина - засновника (учасника) або службової особи суб'єкта господарської діяльності, а так само громадянина - суб'єкта підприємницької діяльності про фінансову неспроможність виконання вимог з боку кредиторів і зобов'язань перед бюджетом, якщо такі дії завдали великої матеріальної шкоди кредиторам або державі (джерело: Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 № 8073-X // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122).

Фіктивне підприємництво (англ. fake entrepreneurship [feɪk ˌɒntrəprəʊ'nɪz:ʃɪp]) - створення або придбання суб'єктів підприємницької діяльності (юридичних осіб) з метою прикриття незаконної діяльності або здійснення видів діяльності, щодо яких є заборона (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

Фінанси (англ. finances ['faɪnænsɪz]) - економічна категорія, яка відображає сукупність економічних відносин, пов'язаних із розподілом та перерозподілом ВВП, а в окремих випадках і національного багатства країни, з метою формування фінансових ресурсів, створення фондів грошових коштів та їхнього використання для забезпечення

соціально-економічного розвитку країни. На практиці категорія Ф. знаходить свій прояв у неперервному русі розподіленої вартості за допомогою конкретних видів доходів, надходжень, нагромаджень, відрахувань, видатків, витрат, а також у русі фінансових ресурсів. За своїм змістом Ф. відображають кінцеву мету розподільних і перерозподільних процесів – формування та використання фондів грошових коштів, які поділяють на централізовані та децентралізовані (джерело: Фінанси: підручник. / [С. І. Юрій, В. М. Федосов, Л. М. Алексеєнко та ін.] за ред. С. І. Юрія, В. М. Федосова. – К.: Знання, 2008. – 611 с.).

Фінансова безпека держави (англ. financial security of the state [faɪ'nænʃl sɪ'kjʊərətɪ əv ðə steɪt]) - захищеність інтересів держави у фінансовій сфері, або такий стан бюджетної, податкової та грошово-кредитної систем, що гарантує спроможність держави ефективно формувати, зберегти від надмірного знецінення та раціонально використовувати фінансові ресурси країни для забезпечення її соціально-економічного розвитку і обслуговування фінансових зобов'язань (джерело: Фінансова безпека держави. Сухоруков А.І., Ладюк О.Д. : [навч. посібник]. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 192 с.).

Фінансова холдингова група (англ. financial holding group [fɪ'nænʃ(ə)l 'həʊldɪŋ gru:p]) - об'єднання, яке складається переважно або виключно із установ, що надають фінансові послуги, причому серед них має бути щонайменше один банк, а материнська компанія має бути фінансовою установою (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503)

Фінансове розслідування (англ. financial investigation [faɪ'nænʃəl ɪn'vestɪ'geɪʃən]) - дослідження фінансових аспектів злочинної діяльності. Головна ціль фінансових розслідувань – виявити та задокументувати переміщення грошей під час здійснення злочинної діяльності (джерело: FATF Report: Operational Issues Financial Investigations Guidance [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Operational%20Issues_Financial%20investigations%20Guidance.pdf).

Фінансовий інжиніринг (англ. financial engineering [fɪ'nænʃ(ə)l ɪndʒɪ'nɪərɪŋ]) - (1) Розробка нових фінансових інструментів, схем або технологій здійснення фінансових операцій з метою вдосконалення управління фінансами та мінімізації ризиків. (2) Комбінування фінансових інструментів з різними параметрами ризику та прибутковості з метою реалізації інвестиційної стратегії бізнесу при формуванні інвестиційних портфелів банків та інвестиційних компаній. Ф. і. широко використовують в процесі структурованого фінансування і сек'юритизації (джерело: Финансовые инструменты / под ред. Ф. Фабозци ; [пер. с англ. Е. Востриковой, Д. Ковалевского, М. Орлова]. – М.: Эксмо, 2010. – 864 с.).

Фінансовий моніторинг (англ. financial monitoring [faɪ'nænʃəl 'mɒnɪtərɪŋ]) - сукупність заходів, які здійснюються суб'єктами фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, що включають проведення державного фінансового моніторингу та первинного фінансового моніторингу (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057).

Фінансування розповсюдження зброї масового знищення (англ. financing of proliferation of weapons of mass destruction [faɪ'nænsɪŋ ɒv vrəʊ,lɪfə'reɪʃən ɒv 'wɛpənz ɒv mæs dɪs'trʌkʃən]) - дії, які передбачають надання коштів та фінансових послуг з метою їх використання (повністю або частково) для виробництва, купівлі, володіння, розробки, експорту, транскордонного переміщення, посередницької діяльності, транспортування,

передачі, накопичення або застосування ядерної, хімічної або біологічної зброї і засобів її доставки, включаючи матеріали, які до них відносяться (технологія та продукція подвійного призначення, яка використовується у протизаконних цілях), в порушення національного законодавства або міжнародних зобов'язань (джерело: FATF Report: Combatting Proliferation Financing: A Status Report on Policy Development and Consultation [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Status-report-proliferation-financing.pdf>); - дії з надання, збору чи використання будь-яких активів для розповсюдження зброї масового знищення, за вчинення яких передбачені міжнародні санкції (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057)

Фінансування тероризму (англ. terrorist financing ['terərist faɪ'nænsɪŋ]) - фінансування проведення терористичних актів, терористів та терористичних організацій (джерело: The FATF Recommendations General Glossary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatf-recommendations.html>); - надання або збирання коштів будь-яким способом, прямо чи опосередковано, з наміром їх використання або знанням того, що вони будуть використовуватись для проведення терористичної діяльності (джерело: EU Supranational Risk Assessment Report [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/newsroom/just/item-detail.cfm?item_id=81272); - дії, вчинені з метою фінансового або матеріального забезпечення окремого терориста чи терористичної групи (організації), організації, підготовки або вчинення терористичного акту, втягнення у вчинення терористичного акту, публічних закликів до вчинення терористичного акту, сприяння вчиненню терористичного акту, створення терористичної групи (організації) (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131); - надання чи збір будь-яких активів з усвідомленням того, що їх буде використано повністю або частково: для будь-яких цілей окремим терористом, терористичною групою або терористичною організацією; для організації, підготовки і вчинення окремим терористом, терористичною групою або терористичною організацією визначеного Кримінальним кодексом України терористичного акту, втягнення у вчинення терористичного акту, публічних закликів до вчинення терористичного акту, створення терористичної групи чи терористичної організації, сприяння вчиненню терористичного акту, провадження будь-якої іншої терористичної діяльності, а також спроби вчинення таких дій (джерело: Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014 № 1702- VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 50-51. – Ст. 2057; Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20.03.2003 № 638-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 25. – Ст. 180).

Фіскальні ризики (англ. fiscal risks ['fɪskəl rɪzks]) - ризики, виявлення яких спрямоване на недопущення мінімізації сплати податків і зборів, митних та інших платежів під час здійснення зовнішньоекономічних операцій (джерело: Порядок здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю: затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю» від 31.07.2015 № 684, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21 серпня 2015 р. за № 1021/27466 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 60. –

Ст. 2323)

Фішинг (англ. phishing ['fiʃ.ɪŋ]) - один з методів шахрайства з використанням соціальної інженерії, який полягає в тому, що зловмисники, імітуючи діяльність реально існуючих компаній та банків-емітентів та використовуючи не голосові засоби комунікації, під різними приводами намагаються отримати (вимагають) у держателів платіжних карток карткові реквізити та іншу конфіденційну інформацію (джерело: Основи платіжного картознавства: посібник-довідник для прокурорів та суддів / Під заг. редакцією Карпова О.О. – К.: Українська міжбанківська Асоціація членів платіжних систем «ЕМА», 2018. – 86 с.).

Фішинговий сайт (англ. phishing site ['fiʃ.ɪŋ saɪt]) - шахрайський сайт, який під виглядом надання неіснуючих послуг або маскуючись під веб-сторінки відомих організацій вимагає у Інтернет-користувачів паролі, реквізити платіжних карток та іншу конфіденційну інформацію (джерело: Основи платіжного картознавства: посібник-довідник для прокурорів та суддів / Під заг. редакцією Карпова О.О. – К.: Українська міжбанківська Асоціація членів платіжних систем «ЕМА», 2018. – 86 с.).

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (англ. Deposit Guarantee Fund [dɪ'pɒzɪt ,gærən'ti: fʌnd]) - установа, що виконує спеціальні функції у сфері гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку і ліквідації банків у випадках, встановлених цим Законом (джерело: Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 23.02.2012 № 4452-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 50. – Ст. 564).

Фонові явища злочинності – сукупність пов'язаних із злочинністю явищ і процесів, а також дозлочинні форми поведінки. До них відносять: пияцтво, наркотизм, проституцію, систематичні адміністративні делікти, порушення громадського порядку, дитяча бездоглядність тощо.

Форвардна угода (англ. forward operation (FWD) ['fɔ:wəd vɒrə'reɪʃ(ə)n]) - термінова угода з обміну валют за раніше узгодженим курсом, яка укладається сьогодні, проте дата валютування (виконання контракту) відкладена на визначений термін у майбутньому (джерело: Валюта і валютна політика / С.В. Науменкова, В.І. Міщенко. – К.: Знання, 2010. 84 с.).

Форфейтинг (англ. forfeiting ['fɔ:fi:tɪŋ]) - купівля дебіторської заборгованості без права регресу (обороту) документів на попереднього власника. Ф. інколи ще називають форфетуванням (джерело: Финансово-кредитный энциклопедический словарь / Под общ. ред. А.Г. Грязновой. – М.: Финансы и статистика, 2002. – С. 1059).

Фундаментальні принципи внутрішнього законодавства (англ. fundamental principles of domestic law [ˌfʌndə'mentl 'prɪnsəplz ɒv dəʊ'mestɪk lɔ:]) - цей термін відноситься до основних правових принципів, на яких базуються національні правові системи і які надають структуру, в середині якої створюються закони та здійснюються повноваження. Ці фундаментальні принципи зазвичай містяться або виражені у національній Конституції чи подібному документі, або ж через рішення суду найвищого рівня, який має повноваження робити тлумачення або визначення національного законодавства, які носять обов'язковий характер. Хоча це буде відрізнятися від країни до країни, деякі приклади таких фундаментальних принципів включають права на належний процес, презумпцію невинуватості та право людини на ефективний захист у судах (джерело: The FATF Recommendations General Glossary [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatf-recommendations.html>)

Фундації (англ. foundations [faʊn'deɪʃənz]) - фундації (концепція яких базується на римському праві universitas rerum) у цивільному праві мають визначення, яке є аналогічним для трастів у загальному праві, та, відповідно, можуть використовуватись для

схожої мети. Фондація, як правило, повинна розпоряджуватись майном, яке призначене для якоїсь певної мети. Зазвичай, доходи, що надходять від основних активів (на відміну від самих активів), використовуються для досягнення цілей, що зазначені у статутних документах. Фондація є юридичною особою і як така може здійснювати та бути залученою до ділової діяльності. Фондацію контролює рада директорів та не має власників. У більшості юрисдикцій фондації повинні мати суспільну мету. Однак, існують юрисдикції, в яких фондації можна створювати для особистих цілей. Зазвичай, фондації перебувають під жорстким контролем та повинні бути прозорими структурами (джерело: The FATF study «The misuse of corporate vehicles, including trust and company service providers» (October 13, 2006), Anex II. Explanatory Note: Trust. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/themisu seofcorporatevehiclesincludingtrustandcompanyserviceproviders.html>)

Хавала та інші постачальники аналогічних послуг (ХІПАП) (англ. hawala and other similar service providers [havalɑ ænd 'lðə 'similə 'sɜ:vis prə'vaɪdə]) - служби грошових переказів, які пов'язані з конкретними географічними регіонами або етнічними спільнотами, що забезпечують переказ та отримання грошових засобів або еквівалентних цінностей та здійснюють розрахунки шляхом торгівлі, готівкових платежів та взаємозаліків протягом тривалого часу. Деякі ХІПАП мають особисті назви – «хавала», «хунді» та «тіньовий банкінг» (джерело: The role of Hawala and other similar service providers in money laundering and terrorist financing (October 2013) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Role-of-hawala-and-similar-inml-tf.pdf>).

Характер злочинності – визначається загальною кількістю (питомою вагою) найбільш небезпечних злочинів у структурі злочинності й характеристикою суб'єктів злочинів.

Хеджування (англ. hedging ['hedʒɪŋ]) - метод пом'якшення ризику, який полягає у визначенні об'єкта хеджування та підборі до нього адекватного інструменту хеджування. Суть хеджування полягає в компенсації збитків від об'єкта хеджування за рахунок прибутку від інструменту хеджування, які виникають за одних і тих самих умов чи подій. За наявності хеджування банк позбавляється як ризику, так і можливості отримання додаткового прибутку (за винятком хеджування за допомогою опціонів): якщо умови чи події будуть сприятливими з точки зору об'єкта хеджування, то будь-який прибуток автоматично перекриватиметься збитками від інструменту хеджування (джерело: Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах: затверджено постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах» від 11.06.2018 № 64 // Офіційний вісник України. – 2018. – № 55. – Ст. 1936); - метод зменшення ризику шляхом визначення об'єкта Х. та підбору до нього адекватного інструменту Х. Х. полягає в компенсації збитків від об'єкта Х. за рахунок прибутку від інструменту Х., які виникають за одних і тих самих умов чи подій. За наявності схеми Х. банк повністю ліквідує як ризик, так і можливість отримання додаткового прибутку: якщо умови чи події будуть сприятливими з точки зору об'єкта Х., то будь-який прибуток автоматично перекриватиметься збитками від інструменту Х. Цей метод використовують з метою диверсифікації або пом'якшення ризику (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503).

Хост (англ. host [həʊst]) - сервер процесингового центру, до якого підключене термінальне обладнання – банкомати, POS-термінали, тощо (джерело: Основи платіжного картознавства: посібник-довідник для прокурорів та суддів / Під заг. редакцією Карпова О.О. – К.: Українська міжбанківська Асоціація членів платіжних систем «ЕМА», 2018. –

86 с.).

Гарасмент – принизлива або загрозна поведінка, спрямована на окрему працівницю (працівника) або вразливу групу осіб, які перебувають у відносинах трудового, службового, матеріального чи іншого підпорядкування. Найчастіше йдеться про сексуальні домагання, виражені словесно (погрози, залякування, непристойні зауваження) або фізично (доторкання, поплескування), що принижують чи ображають особу, яка перебуває у відносинах підпорядкування.

Централізована віртуальна валюта (англ. centralised virtual currency ['sentrəlaɪzd 'vɜ:tʃuəl 'klɜːnsi]) - віртуальна валюта, що має єдиний адміністративний орган (адміністратора) – тобто, третю сторону, що контролює систему. Адміністратор емітує валюту; встановлює правила її використання; веде централізований реєстр платежів та має право вилучати валюту з обігу (джерело: FATF Report: Virtual Currencies Key Definitions and Potential AML/CFT Risks [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Virtual-currency-key-definitions-and-potential-aml-cft-risks.pdf>).

Ціна (англ. price [praɪs]) - виражений у грошовій формі еквівалент одиниці товару (продукції, робіт, послуг, матеріально-технічних ресурсів, майнових та немайнових прав), що підлягає продажу (реалізації), який повинен застосовуватися як тариф, розмір плати, ставки або збору, крім ставок і зборів, що використовуються в системі оподаткування (джерело: Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18. – Ст. 144).

Ціна злочинності – показник, що характеризує обсяг прямих і непрямих збитків від злочинів.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику (англ. central executive body, which ensures the formation and implementation of state tax and customs policy ['sentrəl ɪg'zɛkjʊtɪv 'bɒdi, wɪtʃ ɪn 'ʃuːz ðə fə:'meɪʃən ænd 'ɪmplɪmən'teɪʃən ɒv steɪt tæks ænd 'kɒstəmz 'pɒlɪsi]) - центральний орган виконавчої влади, що є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з питань забезпечення формування єдиної державної податкової, державної митної політики в частині адміністрування податків і зборів, митних платежів та реалізації єдиної державної податкової, державної митної політики, забезпечення формування та реалізації державної політики з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері боротьби з правопорушеннями при застосуванні податкового та митного законодавства, а також законодавства з питань сплати єдиного внеску (джерело: Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-45; № 46-47; № 48. – Ст. 552).

Чинники корупційного ризику (англ. corruption risk factors [kə'kɒrʃən rɪsk 'fæktəz]) - умови та причини, що заохочують (стимулюють), викликають або дозволяють скоєння посадовою особою при виконанні нею функцій держави або місцевого самоврядування діянь, які можуть призвести до вчинення корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією (джерело: Методологія оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади: затверджено рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції «Про затвердження Методології оцінювання корупційних ризиків у діяльності органів влади» від 02.12.2016 № 126, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 грудня 2016 р. за № 1718/29848 // Офіційний вісник України. – 2017. – № 4. – Ст. 168)

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (англ. net income from sales of products (goods, works, services) [net 'ɪnkʌm frɒm seɪlz ɒv 'prɒdʌkts (gʊdz, wɜ:ks, 'sɜ:vɪsɪz)]) - дохід, що визначається шляхом вирахування з доходу від реалізації

продукції, товарів, робіт, послуг (у тому числі платежів від оренди об'єктів інвестиційної нерухомості) наданих знижок, вартості повернутих раніше проданих товарів, доходів, що за договорами належать комітентам (принципалам тощо), та податків і зборів (джерело: Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 40. – Ст. 365; Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затверджено наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»» від 07.02.2013 № 73, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 лютого 2013 р. за № 336/22868 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 19. – Ст. 665).

Шахрайство з фінансовими ресурсами (англ. fraud with financial resources [frɔ:d wɪð faɪ'nænjəl rɪ'sɔ:sɪz]) - надання завідомо неправдивої інформації органам державної влади, органам влади Автономної Республіки Крим чи органам місцевого самоврядування, банкам або іншим кредиторам з метою одержання субсидій, субвенцій, дотацій, кредитів чи пільг щодо податків у разі відсутності ознак злочину проти власності (джерело: Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131).

Шимінг (англ. shimming ['ʃɪmɪŋ]) - технологія отримання даних з чипу картки клієнта (джерело: Основи платіжного картознавства: посібник-довідник для прокурорів та суддів / Під заг. редакцією Карпова О.О. – К.: Українська міжбанківська Асоціація членів платіжних систем «ЕМА», 2018. – 86 с.). Зв'язок з іншими термінами: див. терміни «платіжна картка», «клієнт».

Юридичний ризик (англ. legal risk ['li:g(ə)l rɪsk]) - наявний або потенційний ризик для надходжень і капіталу, який виникає через порушення або недотримання банком вимог законів, нормативно-правових актів, угод, прийнятої практики або етичних норм, а також через можливість двозначного їх тлумачення. Банківські установи наражаються на Ю. р. через те, що мають відносини з великою кількістю зацікавлених сторін, наприклад, клієнтами, контрагентами, посередниками тощо, органами нагляду, податковими та іншими уповноваженими органами. Ю. р. може призвести до сплати штрафних санкцій та адміністративних стягнень, необхідності грошового відшкодування збитків, погіршення репутації, погіршення позицій банку на ринку, звуження можливостей для розвитку і зменшення можливостей правового забезпечення виконання угод (джерело: Банківська енциклопедія / колектив авторів. – ISBN 978-966-346-923-2. – К.: ЦНД НБУ «Знання», 2011. – С. 503).

Юридичні факти (англ. legal facts ['li:gl fækt]) - конкретні життєві обставини (дії, бездіяльність, події), з якими норми цивільного законодавства пов'язують правові наслідки, передусім виникнення, зміну або припинення правовідносин (джерело: Термінологічний словник з цивільного права та сімейного права Укладач: викладач кафедри цивільно-правових дисциплін Даниленко С.К.. – Одеса: ОДУВС, 2016. с.32).

Ядерна зброя (англ. nuclear weapon ['nju:klɪə 'wɛp(ə)n]) - ядерні заряди, ядерні боєприпаси, а також оснащені ними носії ядерних боєприпасів, комплекси ядерної зброї і носії ядерної зброї (джерело: Облік та контроль ядерного матеріалу, фізичний захист ядерного матеріалу і ядерних установок. Тлумачний словник українських термінів. Словники термінів: українсько-англо-російський, русско-українсько-английський, english-russian-ukranian / НП 306.7.086- 2004. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/en/v0101578-04/ed20040608/find/sp:java-:max100?text=%CE%E1%EB%B3%EA%EE%E2%E8%E9+%E7%E2%B3%F2>).

Ядерний тероризм (англ. nuclear terrorism ['nju:klɪə 'tɛrəɪzəm]) - тероризм, спрямований проти ядерної установки, ядерного матеріалу або з використанням ядерного вибухового пристрою (джерело: Облік та контроль ядерного матеріалу, фізичний захист

ядерного матеріалу і ядерних установок. Тлумачний словник українських термінів. Словники термінів: українсько-англо-російський, русско-українсько-англійський, english-russian-ukranian / НП 306.7.086- 2004. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/en/v0101578-04/ed20040608/find/sp:java-:max100?text=%CE%E1%EB%B3%EA%EE%E2%E8%E9+%E7%E2%B3%F2>).

Якудза (яп. ヤクザ, やくざ) — традиційна форма організованої злочинності в Японії, угруповання якої посідають провідну позицію в кримінальному світі країни. Члени якудзи також відомі як «гокудо» (яп. 極道 *goikudo*:). В літературі і пресі якудза або її окремі угруповання нерідко називають «японською мафією» або «борьокудан» (яп. 暴力団 *бо:рьокудан*)^[комм. 1]. Якудза опирається на цінності патріархальної сім'ї, принципи беззаперечного підпорядкування босу і суворого дотримання зведення правил (кодексу мафії), за порушення яких передбачено неминуче покарання. Стабільність і довговічність кланам якудзи забезпечують як специфічні зв'язки між босом і його підлеглими, так і збереження горизонтальних («братерських») стосунків між рядовими членами угруповання. <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%AF%D0%BA%D1%83%D0%B4%D0%B7%D0%B0>

Прямі збитки – несприятливі наслідки й збитки, безпосередньо заподіювані злочином.

До непрямих збитків відносять витрати на боротьбу зі злочинністю, утримання правоохоронних і пенітенціарних органів, а також вартісне вираження її негативних соціальних наслідків.

6. ПОТОЧНИЙ ТА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

		Опис предмета курсу	
Курс		Рівень освіти, галузь знань, спеціальність, спеціалізація	Дидактична структура та кількість годин
Кількість кредитів ЄКТС: 4,0	кредитів	Рівень освіти – другий (магістерський)	Модуль 1 Лекції: 5 Практичні заняття: 5 Самостійна робота: 40 Модуль 2 Лекції: 5 Практичні заняття: 5 Самостійна робота: 40 Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)
Кількість модулів: 2		Галузь знань – 08	
Загальна кількість годин: 120	кількість годин:	«Право»	
Тижневих годин: 4	Тижневих годин:	Спеціальність – 081	
		«Право»	

Організація поточного контролю

Оцінювання знань студентів з кримінології здійснюється на основі результатів поточного контролю. Завдання ПК – перевірка розуміння та опанування навчального матеріалу змістового модуля, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь застосовувати отримані кримінологічні знання при вирішенні професійних завдань. Загальним об’єктом оцінювання знань студентів є відповідна частина навчальної програми з навчальної дисципліни “Кримінологія”, засвоєння якої перевіряється під час поточного контролю. Об’єктами поточного контролю знань студентів з кримінології виступають їх успішність на практичних заняттях, виконання контрольних та індивідуальних завдань. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

Обов’язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Оцінювання результатів ПК здійснюється викладачем наприкінці вивчення дисципліни. Критеріями оцінювання ПК є: систематичність, активність та успішність роботи студента на практичних заняттях, а також оцінка за контрольну роботу. Виконання контрольних завдань може проводитися у формі тестування. Підсумковий бал за результатами ПК оформляється під час останнього практичного заняття відповідного семестру.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль				Самостійна робота студентів	Підсумковий контроль (диференційо ваний залік)
Модуль № 1		Модуль № 2			
п/з	колоквіум	п/з	колоквіум		
max 30	max 10	max 30	max 10	max 20	max 100

Критерії оцінювання результатів навчання:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.

на практичному занятті	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Індивідуальна підсумкова письмова робота	Max 20	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки. При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	15	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	10	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками. Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, але виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень у роботі, доведеність висновків.
	5	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.
	Min 0	Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Диференційований залік	100	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.
		1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
		1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
		1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на заліку за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
		1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої
зараховано	75	
	70	

		роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на заліку за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	60	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на питання на заліку.
не зараховано	55	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

7. ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ

1. У чому полягає сутність і зміст поняття економічної злочинності?
2. Назвіть та охарактеризуйте ознаки економічної злочинності.
3. Які форми прояви економічної злочинності? Дайте їх коротку характеристику.
4. Охарактеризуйте сучасний стан і тенденції поширення економічної злочинності в Україні.
5. Назвіть сучасні тенденції економічної злочинності у світі.
6. У чому полягає теоретичне та прикладне значення поняття економічної злочинності?
8. Назвіть та охарактеризуйте види економічної злочинності.
9. Дайте характеристику типових кримінальних схем і технологій протиправної діяльності суб'єктів господарювання.
10. Назвіть основні суб'єкти господарювання.
11. Які заходи загальносоціального запобігання вживаються для протидії економічній злочинності в Україні?
12. Назвіть заходи спеціально-кримінологічного запобігання, що вживається для протидії економічній злочинності в Україні.
13. У чому полягає особливість реалізації заходів запобігання економічній злочинності на індивідуальному рівні?.
14. У чому проявляється зміст віктимологічної профілактики у системі заходів запобігання та протидії економічній злочинності?
15. Розкрийте сутність ідентифікації вчинення кримінальних правопорушень у сфері економіки.
16. В чому полягає зміст аналізу ризиків вчинення кримінальних правопорушень у сфері економіки?

17. Розкрийте сутність змісту оцінювання ризиків вчинення кримінальних правопорушень у сфері економіки.

18. Охарактеризуйте загальні положення застосування ризик-орієнтованого підходу щодо оцінки змісту злочинності.

19. У чому полягає вплив економічної злочинності на національну безпеку?

20. Як впливає економічна злочинність на інші об'єкти правового захисту?

21. У чому виражається вплив економічної злочинності на тінізацію світової економіки?

22. У чому полягає теоретичне та практичне значення аналізу та оцінювання ризиків вчинення кримінальних правопорушень суб'єктами господарювання у сфері економіки.

23. Охарактеризуйте зміст поняття та види причин, які породжують вчинення кримінальних правопорушень у сфері економіки

24. Назвіть умови, які сприяють вчиненню кримінальних правопорушень у сфері економіки.

25. У чому полягає сутність проблем запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом?

26. Які проблеми виникають у процесі формування державної політики у сфері економічної безпеки?

27. Назвіть проблеми, які виникають у ході реалізації державної політики у сфері економічної безпеки.

28. Які проблеми мають місце в процесі розробки та реалізації відповідних стратегій щодо запобігання та протидії економічній злочинності в Україні?

29. У чому полягає теоретичне та практичне значення встановлення причин та умов вчинення кримінальних правопорушень у сфері економіки, а також заходів щодо їх нейтралізації?

30. У чому полягає сутність поняття «суб'єкти запобігання та протидії економічній злочинності»?

31. Назвіть та охарактеризуйте види суб'єктів запобігання та протидії економічній злочинності.

32. У чому полягає правовий статус види суб'єктів запобігання та протидії економічній злочинності?

33. Охарактеризуйте зміст нормативно-правового забезпечення діяльності суб'єктів запобігання і протидії економічній злочинності.

34. У чому проявляється зміст принципу верховенства права у діяльності суб'єктів запобігання і протидії економічній злочинності?

35. У чому проявляється зміст діяльності, пов'язаної із запобіганням і протидією протиправним посяганням на економіку з боку суб'єктів господарювання?

36. Як впливають на запобіжну діяльність у сфері економіки міжнародні інституції?

37. Які міжнародні стандарти, що регулюють запобіжну діяльність у сфері економіки, Ви знаєте?

38. У чому полягає сутність поняття «організована злочинність»?

39. Назвіть та охарактеризуйте ознаки організованої злочинності.

40. Назвіть та охарактеризуйте форми прояву організованої злочинності.

41. На які сфери суспільних відносин посягає організована злочинність?

42. Назвіть та охарактеризуйте види організованих злочинних угруповань.

43. Дайте характеристику основних напрямів протиправної діяльності організованих злочинних угруповань.

44. Охарактеризуйте сучасний стан і тенденції вчинення кримінальних правопорушень організованими злочинними угрупованнями в Україні.

45. Дайте характеристику сучасного стану і тенденцій вчинення кримінальних правопорушень організованими злочинними угрупованнями в світі.

46. Назвіть причини вчинення злочинів організованими злочинними угрупованнями в Україні.

47. Які умови сприяють вчинення кримінальних правопорушень організованими злочинними угрупованнями в Україні?

48. Чи проявляються у протиправній діяльності організованих злочинних формувань причини та умови вчинення злочинів, що склались на міжнародному рівні?

49. Назвіть особливості злочинної діяльності організованих злочинних угруповань.

50. Охарактеризуйте особливості злочинної діяльності організованих злочинних угруповань у різних сферах суспільних відносин.

51. В чому полягає сутність поняття «державна політика у сфері запобігання і протидії організованій злочинності»?

52. Які проблеми виникають при формуванні державної політики у сфері запобігання і протидії організованій злочинності?

53. Назвіть проблеми, що виникають у ході реалізації державної політики у сфері запобігання і протидії організованій злочинності.

54. У чому полягає зміст сучасних стратегій запобігання і протидії організованій злочинності?

55. Які превентивні механізми застосовуються при запобіганні і протидії організованій злочинності?

56. Назвіть та охарактеризуйте сучасні теорії, що стосуються запобігання та протидії організованій злочинності.

57. Як сучасні вітчизняні теорії, що стосуються запобігання та протидії організованій злочинності співвідносяться з міжнародними?

58. У чому полягає сутність поняття «суб'єкти запобігання та протидії організованій злочинності»?

59. Назвіть та охарактеризуйте види суб'єктів запобігання та протидії організованій злочинності.

60. Назвіть конституційні засади діяльності суб'єктів запобігання та протидії організованій злочинності.

61. Дайте характеристику законодавчих актів, що регулюють діяльність суб'єктів запобігання та протидії організованій злочинності.

62. Яка роль підзаконних нормативно-правових актів у регулюванні питань, що стосуються діяльності суб'єктів запобігання та протидії організованій злочинності?

63. У чому полягає сутність нормативно-правового забезпечення діяльності суб'єктів запобігання та протидії організованій злочинності?

64. Охарактеризуйте загальні положення, що стосуються застосування ризик-орієнтованого підходу щодо оцінки змісту організованої злочинності.

65. Дайте загальну характеристику міжнародних стандартів запобігання та протидії організованій злочинності.

66. Визначіть роль та місце Конвенції ООН у правовому механізмі запобігання і протидії організованій злочинності в Україні.

67. Як впливають на правовий механізм запобігання і протидії організованій злочинності в Україні рішення Ради Європи?

68. Як співвідносяться норми ЄС та вітчизняного законодавства з питань запобігання і протидії організованій злочинності в Україні?

69. Назвіть стандарти FATF з питань запобігання і протидії організованій злочинності.

70. Охарактеризуйте систему органів та організацій, що здійснюють запобігання та протидію організованій злочинності у світі.

71. У чому полягає зміст взаємодії органів та організацій, що здійснюють запобігання та протидію організованій злочинності у світі?

72. Як і ким координується діяльність органів та організацій, що здійснюють запобігання та протидію організованій злочинності у світі?

73. Яке місце та роль у системі органів та організацій, що здійснюють запобігання та протидію організованій злочинності у світі, займає Інтерпол?

74. У чому полягає сутність запобіжної діяльності Європолу?

75. Назвіть нормативно-правові акти, які регулюють запобіжну діяльність Інтерполу та Європолу в Україні.

З М І С Т

1. Вступ	3
2. Загальний розрахунок годин лекцій, практичних занять, самостійної роботи	5
3. Програма навчальної дисципліни «Проблеми протидії економічній та організованій злочинності»	6
4. Завдання для практичних занять та самостійної роботи	9
5. Самостійна робота студентів	41
6. Словник основних термінів навчальної дисципліни «Проблеми протидії економічній та організованій злочинності»	42
7. Поточний та підсумковий контроль знань студентів	47
8. Програмні питання	48

